

SERVICIO VALENCIANO DE SALUD

SERVEI VALENCIÀ DE SALUT

1. INTRODUCCIÓ

1.1 Antecedents

L'evolució de l'estructura del sistema sanitari espanyol, i en particular del valencià, en els últims anys ve determinada pel desenvolupament del text constitucional. Les previsions constitucionals s'han desenvolupat mitjançant la llei 14/1986, General de Sanitat, en la qual s'estableix un model unificat de sector públic, les seues característiques fonamentals són:

- a) La unificació del sector públic en un Sistema Nacional de Salut.
- b) La universalització de les prestacions.
- c) La descentralització de la gestió, concebint el Sistema Nacional de Salut com el conjunt dels serveis de salut de les comunitats autònomes.
- d) La separació del sistema sanitari de la Seguretat Social i la modificació del seu finançament, que haurà de ser assumida paulatinament pels Pressuposts Generals de l'Estat.
- e) La participació ciutadana en la gestió.
- f) La salut com a objectiu, substituint un model estrictament curatiu per un model basat en l'educació i la cultura sanitàries, en la prevenció i en la reinserció.

1.2 Configuració legal i principal normativa reguladora

La Comissió Mixta prevista en la disposició transitòria quarta de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana adoptà, en la seua reunió del dia 30 de juliol de 1987, l'acord sobre el traspàs a la Comunitat Valenciana de funcions i serveis de l'Institut Nacional de Salut.

Aquest acord va ser aprovat pel reial decret 1.612/1987, de 27 de novembre, que va entrar en vigor el dia 30 de desembre de 1987, data de publicació en el BOE. En l'article tercer d'aquest reial decret, s'estableix que els traspàsos tindran efectivitat a partir del dia primer de gener de 1988.

A escala autonòmica, la primera norma important en relació amb aquests serveis és el decret 105/1987, de 7 de setembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, pel qual es crea la Direcció General de Règim Econòmic de la Seguretat Social de la Conselleria d'Economia i Hisenda, com a òrgan especialitzat d'atenció específica sobre les competències assumides de l'INSERSO i les corresponents de l'INSALUD.

Per fer front a totes les transferències de competències en matèria sanitària rebudes de l'Administració central, per mitjà de la Llei de la Generalitat Valenciana 8/1987, de 4 de desembre, es crea el Servei Valencià de Salut com a organisme autònom de naturalesa administrativa de la Generalitat, dotat de personalitat jurídica i que té per objecte la protecció i promoció de la salut i l'atenció sanitària en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, per a la qual cosa gestiona i presta els serveis relatius a aquesta matèria. L'article segon

SERVICIO VALENCIANO DE SALUD

1. INTRODUCCION

1.1 Antecedentes

La evolución de la estructura del sistema sanitario español, y en particular del valenciano, en los últimos años, viene determinada por el desarrollo del texto constitucional. Las provisiones constitucionales se han desarrollado a través de la Ley 14/1986, General de Sanidad, en la que se establece un modelo unificado de sector público, cuyas características fundamentales son:

- a) La unificación del sector público en un Sistema Nacional de Salud.
- b) La universalización de las prestaciones.
- c) La descentralización de la gestión, concibiendo el Sistema Nacional de Salud como el conjunto de los Servicios de Salud de las Comunidades Autónomas.
- d) La separación del sistema sanitario de la Seguridad Social y la modificación de su financiación, que deberá ser asumida paulatinamente por los Presupuestos Generales del Estado.
- e) La participación ciudadana en la gestión.
- f) La salud como objetivo, sustituyendo un modelo estrictamente curativo por un modelo basado en la educación y la cultura sanitarias, en la prevención y en la reinserción.

1.2 Configuración legal y principal normativa reguladora

La Comisión Mixta prevista en la disposición transitoria cuarta del Estatuto de Autonomía de la Comunidad Valenciana adoptó, en su reunión del día 30 de julio de 1987, el Acuerdo sobre traspaso a la Comunidad Valenciana de funciones y servicios del Instituto Nacional de la Salud.

Este Acuerdo fue aprobado por el Real Decreto 1612/1987 de 27 de noviembre, que entró en vigor el día 30 de diciembre de 1987, fecha de publicación en el B.O.E. En el artículo tercero de este Real Decreto se establece que los traspasos tendrán efectividad a partir del día 1 de Enero de 1988.

A nivel autonómico, la primera norma importante en relación a estos servicios es el Decreto 105/1987, de 7 de septiembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, por el que se crea la Dirección General de Régimen Económico de la Seguridad Social de la Conselleria de Economía y Hacienda, como órgano especializado de atención específica sobre las competencias asumidas del INSERSO y las correspondientes del INSALUD.

Para hacer frente a todas las transferencias de competencias en materia sanitaria recibidas de la Administración Central, por la Ley de la Generalitat Valenciana 8/1987 de 4 de diciembre se crea el Servicio Valenciano de Salud como organismo autónomo de naturaleza administrativa de la Generalitat, dotado de personalidad jurídica y que tiene por objeto la protección y promoción de la salud y la atención sanitaria en el ámbito de la Comunidad Valenciana, para lo que gestiona y presta los servicios relativos a esta

diu que el Servei Valencià de Salut queda adscrit a la Conselleria de Sanitat i Consum.

Per aplicació de la disposició final primera de la llei 8/1987, el Consell de la Generalitat Valenciana aprova, pel decret 46/1988, de 12 d'abril, el "Reglament d'organització i funcionament" del Servei Valencià de Salut, que és un desenvolupament de la llei 8/1987, quant als diversos graus de competències d'òrgans de l'Administració autonòmica i a les distintes estructures que han d'instrumentar la participació comunitària en el SVS. Aquest Reglament d'organització del SVS ha estat modificat i derogat parcialment pel decret 187/1991, de 15 d'octubre, pel qual s'aprova el "Reglament orgànic i funcional" de la Conselleria de Sanitat i Consum.

1.3 Organització del SVS

a) Organització bàsica

En l'organització del SVS hom ditingeix entre òrgans superiors i òrgans de gestió.

Els òrgans superiors són tres:

- a) El Consell d'Administració, presidit pel Conseller de Sanitat i Consum
- b) El Director del SVS
- c) El Consell de Salut

Com a òrgans de gestió hom distingeix entre Serveis centrals i àrees de Salut.

b) Serveis Centrals

Els serveis centrals de gestió corresponen a la Secretaria General, que sota la dependència del Director, integra totes les unitats i serveis administratius del SVS i exerceix les funcions de la seua coordinació interna. Està estructurat en les unitats següents:

- a) Direcció per a gestió de l'atenció primària i promoció de la salut.
- b) Direcció per a l'assistència especialitzada.
- c) Direcció per a la gestió del personal
- d) Direcció per a la gestió de la infraestructura, subministraments i hostaleria
- e) Direcció per a la gestió econòmica i financera.

c) Àrees de salut

Les àrees de salut constitueixen les estructures fonamentals del sistema sanitari i es responsabilitzen de la gestió unitària dels centres i els establiments del seu àmbit territorial.

Són òrgans de les àrees de Salut:

- a) El Consell de Salut de l'àrea
- b) El Consell de Direcció de l'àrea
- c) La Gerència de l'àrea

Les àrees de salut es divideixen en *Zones Bàsiques de Salut*, on en cadascuna existirà un *Centre de Salut* per a l'atenció primària.

Cada àrea de salut estarà vinculada o almenys disposarà d'un *Hospital General*, que és l'establiment encarregat de l'internament clínic i de l'assistència especialitzada.

Mitjançant l'ordre de 2 de maig de 1986, de la Conselleria de Sanitat i Consum, es delimitaren de forma provisio-

nera. En el artículo segundo se dice que el Servicio Valenciano de Salud queda adscrito a la Conselleria de Sanidad y Consumo.

En aplicación de la disposición final primera de la Ley 8/1987, el Consell de la Generalitat Valenciana aprueba, por el Decreto 46/1988, de 12 de abril, el Reglamento de organización y funcionamiento del Servicio Valenciano de Salud, que es un desarrollo de la Ley 8/1987 en lo que se refiere a los distintos grados de competencias de órganos de la Administración Autonómica y a las distintas estructuras que han de instrumentar la participación comunitaria en el SVS. Este Reglamento de organización del SVS, ha sido modificado y parcialmente derogado por el Decreto 187/1991, de 15 de octubre, por el que se aprueba el Reglamento Orgánico y Funcional de la Conselleria de Sanidad y Consumo.

1.3 Organización del SVS

a) Organización básica

En la organización del SVS se distingue entre órganos superiores y órganos de gestión.

Los órganos superiores son tres:

- a) El Consejo de Administración, presidido por el Conseller de Sanidad y Consumo.
- b) El Director del SVS.
- c) El Consejo de Salud.

Como *órganos de gestión* se distingue entre Servicios Centrales y Áreas de Salud.

b) Servicios Centrales

Los servicios centrales de gestión corresponden a la Secretaría General, que bajo la dependencia del Director integra todas las unidades y servicios administrativos del SVS, ejerciendo las funciones de coordinación interna de los mismos. Se estructura en las siguientes unidades:

- a) Dirección para la Gestión de la Atención Primaria y Promoción de la Salud.
- b) Dirección para la Gestión de la Asistencia Especializada.
- c) Dirección para la Gestión del Personal.
- d) Dirección para la Gestión de la Infraestructura, Suministros y Hostelería.
- e) Dirección para la Gestión Económica y Financiera

c) Áreas de Salud

Las Áreas de Salud constituyen las estructuras fundamentales del Sistema Sanitario, responsabilizándose de la gestión unitaria de los centros y establecimientos de su ámbito territorial.

Son órganos de las Áreas de Salud:

- a) El Consejo de Salud del Área
- b) El Consejo de Dirección del Área
- c) La Gerencia del Área.

Las Áreas de Salud se dividen en *Zonas Básicas de Salud*, en cada una de las cuales existirá un *Centro de Salud* para la atención primaria.

Cada Área de Salud estará vinculada, ó dispondrá, al menos, de un *Hospital General*, que es el establecimiento encargado del internamiento clínico y de la asistencia especializada.

Mediante la Orden 2 de mayo de 1986, de la Conselleria de Sanidad y Consumo se delimitaron de forma provisional

nal les zones i les àrees de salut de la Comunitat Valenciana. S'hi van establir 23 àrees.

La primera àrea de salut creada per l'ordre de 10 de febrer de 1989 de la Conselleria de Sanitat i Consum, d'acord amb els criteris establerts en la llei 8/1987, del Servei Valencià de Salut, és la d'Alcoi.

d) Delegacions del SVS

D'acord amb el que estableix la disposició transitòria primera del decret 46/1988, pel qual s'aprova el "Reglament d'organització i funcionament" del Servei Valencià de Salut, fins que no tinga lloc la constitució i posada en funcionament dels òrgans corresponents a les àrees de salut que es creen, subsisten les delegacions del Servei Valencià de Salut, creades per virtut del decret 208/1987, com a les unitats directives encarregades de la gestió de l'organisme en l'àmbit territorial de cadascuna de les províncies de la Comunitat Valenciana. En la pràctica assumeixen totes les funcions i mitjans personals i materials de les preexistents delegacions provincials de l'INSALUD.

Aquestes delegacions són uns centres de gestió molt importants dins l'estructura del SVS, ja que gestionen directament 92.335 milions de pessetes, és a dir, un 43,7% del pressupost total, i és el programa d'atenció primària el més rellevant quantitativament, ja que el pressupost definitiu del dit programa puja a 62.095 milions de pessetes.

1.4 Estructura funcional del SVS

El pressupost definitiu de despeses del SVS per a l'exercici de 1990, classificat funcionalment en els cinc programes que el componen, es pot veure en el quadre següent, en milions de pessetes:

las zonas y Areas de Salud de la Comunidad Valenciana, estableciéndose 23 Areas.

La primera Area de Salud creada por Orden de 10 de febrero de 1989 de la Conselleria de Sanidad y Consumo, de acuerdo con los criterios establecidos en la Ley 8/1987 del Servicio Valenciano de Salud es la de Alcoi.

d) Delegaciones del S.V.S.

De acuerdo con lo establecido en la disposición transitòria primera del Decreto 46/1988, por el que se aprueba el Reglamento de organización y funcionamiento del Servicio Valenciano de Salud, hasta que no tenga lugar la constitución y puesta en funcionamiento de los órganos correspondientes a las Areas de Salud que se creen, subsisten las Delegaciones del Servicio Valenciano de Salud, creadas en virtud del Decreto 208/1987, como las unidades directivas encargadas de la gestión del Organismo en el ámbito territorial de cada una de las Provincias de la Comunidad Valenciana. En la práctica asumen todas las funciones y medios personales y materiales de las preexistentes Delegaciones Provinciales del INSALUD.

Estas Delegaciones son unos centros de gestión muy importantes dentro de la estructura del SVS, ya que gestionan directamente 92.335 millones de pesetas, es decir, un 43,7% del presupuesto total, siendo el programa de atención primaria el más relevante cuantitativamente ya que el presupuesto definitivo de dicho programa asciende a 62.095 millones de pesetas.

1.4 Estructura funcional del SVS

El presupuesto definitivo de gastos del SVS para el ejercicio 1990, clasificado funcionalmente en los cinco programas que lo componen, puede verse en el siguiente cuadro, en millones de pesetas:

Programa	Capítulo del Presupuesto de Gastos					Total	
	I	II	IV	VI	VIII	Presupuesto	
21 Atención Primaria	24.238	2.808	47.251	-	-	74.297	35 %
22 Atención especializada	77.768	37.498	2.681	-	-	117.947	56 %
25 Administración y SS.GG.	2.678	1.088	50	-	108	3.924	2 %
26 Formación pers. sanitario	2.516	49	37	-	-	2.602	1 %
29 Desarrollo infraestructura	-	-	-	12.454	-	12.454	6 %
TOTAL	107.200	41.443	50.019	12.454	108	211.224	100 %

Cuadro 1.1

Un dels objectius del Servei Valencià de Salut ha estat configurar una estructura directiva adequada per a gestionar amb eficàcia i eficiència les distintes institucions que configuren la seua xarxa assistencial. El desenvolupament d'aquest objectiu ha requerit separar clarament la gestió de l'atenció primària de la gestió de l'assistència especialitzada, cosa que des del punt de vista comptable ha representat la diferenciació dels respectius centres de despesa, fent dependre, d'una banda, els centres d'especialitats dels hospitals corresponents, i, de l'altra, concentrar en cada àrea d'atenció primària, sota una única direcció i centre de despesa, encara que com s'ha dit, les delegacions continuen gestionant una part important de les respectives dotacions pressupostàries.

Uno de los objetivos del Servicio Valenciano de Salud ha sido configurar una estructura directiva adecuada para gestionar con eficacia y eficiencia las distintas Instituciones que configuran su red asistencial. El desarrollo de este objetivo ha requerido separar claramente la gestión de la Atención Primaria de la gestión de la Asistencia Especializada, lo que desde el punto de vista contable ha supuesto la diferenciación de los respectivos Centros de Gasto, haciendo depender, por una parte, los Centros de Especialidades de los Hospitales correspondientes, y por otra parte, concentrar en cada área la Atención Primaria bajo una única dirección y centro de gasto, aún cuando como se ha dicho, las Delegaciones continúan gestionando una parte importante de las respectivas dotaciones presupuestarias.

L'execució pressupostària de l'exercici, per a cadascun dels programes és la que pot veure en el quadre següent, expressat en milions de pessetes:

La ejecución presupuestaria del ejercicio, para cada uno de los programas es la que puede verse en el siguiente cuadro, expresado en millones de pesetas:

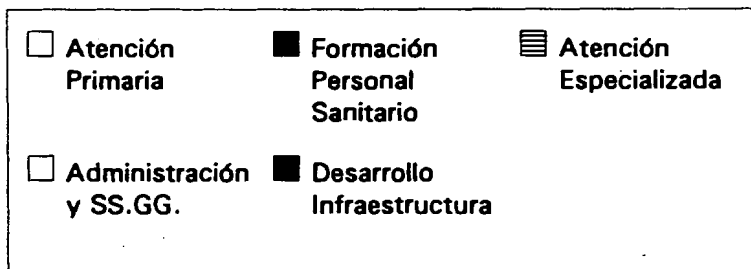
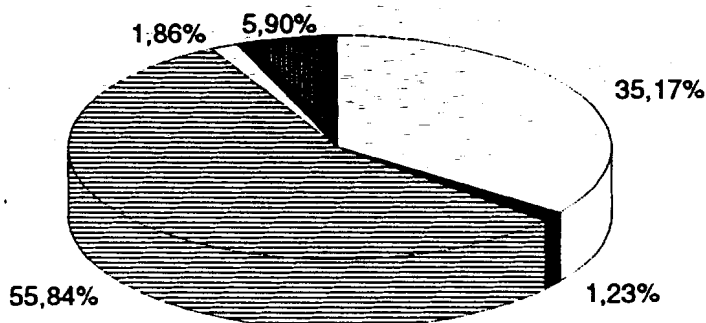
PROGRAMA	Ppto. final	Comprom.	Oblig. reconoc.	Pagos propuestos	Grado disp.	Grado ejec.	Grado cumplim.
21 Atención primaria salud	74.297	74.109	74.098	70.463	99.7%	99.7%	95.1%
22 Atención especializada	117.947	117.426	117.158	116.803	99.6%	99.3%	99.7%
25 Admón. y SS.GG.	3.924	3.812	3.596	3.582	97.1%	91.6%	99.6%
26 Formación per. sanitario	2.602	2.570	2.531	2.531	98.8%	97.3%	100.0%
29 Desarrollo infraestruc.	12.454	12.306	9.522	8.978	98.8%	76.5%	94.3%
TOTAL PRESUPUESTO	211.224	210.223	206.905	202.357	99.5%	98.0%	97.8%

Cuadro 1.2

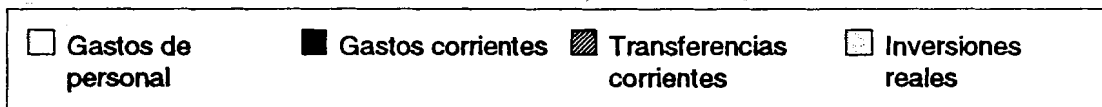
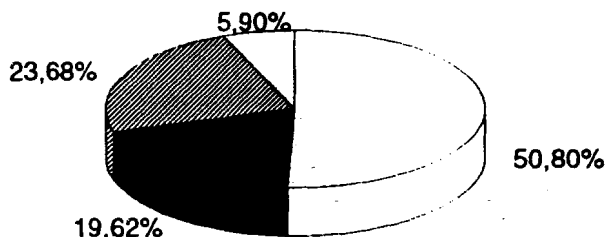
En les pàgines següents es mostra gràficament les xifres del pressupost definitiu de l'exercici de 1990 del SVS, per programes i per capítols pressupostaris de despeses.

En las páginas siguientes se muestran gráficamente, las cifras del presupuesto definitivo del ejercicio 1990 del SVS por programas y por capítulos presupuestarios de gastos.

PRESUPUESTO DEFINITIVO DE 1990 POR PROGRAMAS

PRESUPUESTO DEFINITIVO DE 1990 POR CAPÍTULOS

ATENCIÓN PRIMARIA

En l'àmbit de l'atenció primària, la llei del Servei Valencià de Salut, estableix que la Zona Bàsica de Salut és el marc territorial de l'atenció primària de salut on els centres de salut desenvolupen les activitats sanitàries. Junt al nou model coexisteix el model d'assistència primària tradicional, estructurat en consultoris, i l'objectiu prioritari del Servei Valencià de Salut és la paulatina transformació d'aquest model i la integració dels seus recursos en el nou model d'assistència. L'evolució del nombre d'equips d'atenció primària i de centres de salut ha estat la següent:

ATENCIÓN PRIMARIA

En el ámbito de la Atención Primaria, la Ley del Servicio Valenciano de Salud establece que la Zona Básica de Salud es el marco territorial de la atención primaria de salud donde desarrollan las actividades sanitarias los Centros de Salud. Junto al nuevo modelo coexiste el modelo de Asistencia Primaria tradicional, estructurado en Consultorios, siendo objetivo prioritario del Servicio Valenciano de Salud la paulatina transformación de este modelo y la integración de sus recursos en el nuevo modelo de asistencia. La evolución del número de equipos de atención primaria y de centros de salud ha sido la siguiente:

	1988	1989	1990
Equipos de atención primaria	46	71	86
Centros de Salud	37	61	79

Com es pot veure en el quadre 1.1, el programa d'atenció primària és el segon en importància, i dins d'aquest programa, la despesa del capítol IV, "Despesa de farmàcia", representa el 63,6% del total i s'analitza en el capítol 7 d'aquest informe.

Como puede verse en el cuadro 1.1, el programa de Atención Primaria es el segundo en importancia, y dentro de este programa, el gasto del capítulo IV gasto de farmacia, representa el 63,6% del total, y se analiza en el capítulo 7 de este Informe.

ASISTENCIA ESPECIALIZADA

L'assistència especialitzada atèn les necessitats sanitàries de la població amb problemes de salut, la complexitat o característiques concretes de la qual sobrepassa la capacitat dels recursos assignats als equips d'atenció primària.

ASISTENCIA ESPECIALIZADA

La Asistencia Especializada atiende las necesidades sanitarias de la población con problemas de salud, cuya complejidad o características concretas sobrepase la capacidad de los recursos asignados a los Equipos de Atención Primaria.

El Servei Valencià de Salut ha emprès un procés de reforma de l'assistència especialitzada que es plasma en el decret 122/1988 del Consell de la Generalitat Valenciana, i l'objectiu bàsic de la reforma és la integració i coordinació de tots els recursos disponibles, al voltant de dos tipus de institucions sanitàries: els hospitals i els centres d'especialitats.

El Servicio Valenciano de Salud ha emprendido un proceso de reforma de la Asistencia Especializada que se plasma en el Decreto 122/1988 del Consell de la Generalitat Valenciana, siendo el objetivo básico de la reforma, la integración y coordinación de todos los recursos disponibles, en torno a dos tipos de Instituciones Sanitarias: los Hospitales y los Centros de Especialidades.

L'Hospital és la institució sanitària on s'articulen els recursos necessaris per a atendre la demanda d'assistència especialitzada de la població, tant en règim d'internament com d'ambulatori.

El Hospital es la Institución Sanitaria en la que se articulan los recursos necesarios para atender la demanda de Asistencia Especializada de la población, tanto en régimen de internamiento como ambulatorio.

Cada àrea de salut estarà vinculada o dispondrà, almenys, d'un hospital general amb els serveis que aconselle la població a la qual ha d'assistir, la seua estructura i els seues problemes específics de salut. Al mateix temps, totes les institucions sanitàries de la Seguretat Social, tant obertes com tancades, existents en l'àrea de salut, quedaran adscrites, a efectes d'assistència especialitzada, a l'hospital corresponent. En els hospitals es gestiona el 46,2% del pressupost total del SVS. Pràcticament els únics capítols pressupostaris que s'hi gestionen són l'I i II, i les seues despeses de personal són les més rellevants (65,9 % del total).

Els Centres d'Especialitat, constituïts a partir dels antics ambulatoris, són institucions sanitàries que participen en l'atenció de les necessitats d'assistència especialitzada de la població en règim ambulatori.

En el moment actual, la xarxa d'Assistència Especialitzada del Servei Valencià de Salut compta amb 25 hospitals propis, així com 25 centres d'especialitats. La xarxa es completa amb 13 hospitals concertats.

El programa d'atenció especialitzada, amb 117.947 milions de pressupost definitiu de despeses, representa el 56% del pressupost total del SVS., i és, per tant, el més important quantitativament. El capítol més significatiu és el de despeses de personal, que implica el 66% de la despesa total del programa.

1.5 La Direcció General de Règim Econòmic de la Seguretat Social

Encara que integrada en la Conselleria d'Economia i Hisenda i no pertanyent, per tant, al SVS, la DGRESS, per la seua importància respecte de la gestió econòmica del SVS, mereix que s'hi dedique aquest apartat.

La DGRESS, es crea mitjançant el decret 105/1987, de 7 de setembre, i hi corresponen les funcions següents:

1. Portar a cap davant els òrgans competents de l'Administració central, totes les actuacions que calguen respecte a la determinació del pressupost de despeses del SVS, dins el pressupost de l'INSALUD, les relacions financeres que siguin necessàries per a dur a terme la gestió econòmica dels serveis traspassats i la liquidació definitiva de cada exercici.

2. L'obtenció, anàlisi i agregació, si s'escau, de les dades, antecedents, informe i estadístiques necessàries per a l'elaboració dels projectes dels pressuposts de despeses corresponents al SVS -una vegada examinat l'avantprojecte de l'estat de despeses elaborat per la Conselleria de Sanitat- per al seu sotmetiment al Consell, d'acord amb el que preveu la llei 4/1984, de 13 de juny, d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana.

Trametre als òrgans competents de l'Administració de l'Estat de l'avantprojecte del pressupost de despeses aprovat pel Consell.

3. Rebre, informar i trametre els acords sobre modificacions pressupostàries proposades pel SVS i aquelles que es realitzen d'ofici.

4. Establir les bases i directrius de gestió econòmica del SVS. Elaborar els comptes i balanços i ser el centre general de la comptabilitat i control econòmic del sistema de Seguretat Social -sense perjudici de les competències que amb aquesta finalitat corresponguen a la Intervenció General d'acord amb la normativa vigent-. Determinar els criteris pels quals es regirà el pla de provisió de fons del SVS, la periodificació del seus pagaments i la gestió dels seus ingressos, essent l'òrgan competent per la seua modificació i execució.

Cada Area de Salud estarà vinculada o dispondrà, almenys, de un Hospital General con los servicios que aconseje la población a asistir, su estructura y sus problemas específicos de salud. A su vez, todas las Instituciones sanitarias de la Seguridad Social, tanto abiertas como cerradas, existentes en el Area de Salud, quedarán adscritas, a efectos de asistencia especializada, al hospital correspondiente. En los hospitales se gestiona el 46,2% del presupuesto total del SVS. Prácticamente los únicos Capítulos presupuestarios que se gestionan son el I y II, siendo los gastos de personal los más relevantes (65,9% del total).

Los Centros de Especialidades, constituidos a partir de los antiguos Ambulatorios, son Instituciones Sanitarias que participan en la atención de las necesidades de asistencia especializada de la población en régimen ambulatorio.

En el momento actual, la red de Asistencia Especializada del Servicio Valenciano de Salud cuenta con 25 Hospitales propios, así como 25 Centros de Especialidades. La red se completa con 13 Hospitales concertados.

El programa de Atención Especializada, con 117.947 millones de presupuesto definitivo de gastos, representa el 56% del presupuesto total del SVS, y es por tanto cuantitativamente el más importante. El capítulo más significativo es el de gastos de personal, que absorbe el 66% del gasto total del programa.

1.5 La Dirección General de Régimen Económico de la Seguridad Social

Aunque integrada en la Conselleria de Economía y Hacienda y no perteneciente, por tanto al SVS, la DGRESS por su importancia respecto de la gestión económica del SVS merece que se le dedique este apartado.

Mediante Decreto 105/1987 de 7 de septiembre se crea la DGRESS, correspondiéndole las siguientes funciones:

1. Llevar a cabo ante los órganos competentes de la Administración Central cuantas actuaciones sean necesarias respecto a la determinación del presupuesto de gastos del SVS dentro del presupuesto del INSALUD, las relaciones financieras que sean necesarias para llevar a cabo la gestión económica de los servicios traspasados y la liquidación definitiva de cada ejercicio.

2. La obtención, análisis y agregación, en su caso, de los datos, antecedentes, informes y estadísticas necesarias para la elaboración de los proyectos de presupuestos de gastos correspondientes al SVS -una vez examinados el anteproyecto del estado de gastos elaborado por la Conselleria de Sanidad- para su sometimiento al Consell, de acuerdo con lo previsto en la Ley 4/1984, de 13 de junio, de Hacienda Pública de la Generalitat Valenciana.

Remisión a los órganos competentes de la Administración del Estado del anteproyecto del presupuesto de gastos aprobado por el Consell.

3. Recibir, informar y tramitar los acuerdos sobre modificaciones presupuestarias propuestas por el SVS y aquéllas que se realicen de oficio.

4. Establecer las bases y directrices de gestión económica del SVS. Elaborar las Cuentas y Balances, siendo el centro general de la contabilidad y control económico del sistema de Seguridad Social -sin perjuicio de las competencias que a tal efecto correspondan a la Intervención General de acuerdo con la normativa vigente-. Determinar los criterios por los que se regirá el plan de provisión de fondos del SVS, la periodificación de sus pagos y la gestión de sus ingresos, siendo el órgano competente para su modificación y ejecución.

Per mitjà del decret 132/1991, de 23 de juliol, del Consell de la Generalitat Valenciana, pel qual s'aprova el "Reglament orgànic i funcional" de la Conselleria d'Economia i Hisenda, se suprimeix la DGRESS, perquè tal com s'indica en l'exposició de motius:

"L'actual estructura orgànica i funcional de la Conselleria d'Economia i Hisenda, obeeix a una realitat vigent en el moment de la seua aprovació, setembre de 1987. Aquesta realitat feia necessària, en aquell moment i davant la imminent transferència de l'INSALUD a la Generalitat Valenciana, l'existència d'una direcció general l'objectiu específic de la qual era la racionalització de la gestió econòmica de les Entitats Gestores de la Seguretat Social.

En l'actualitat, una vegada complits els objectius que s'hi fixaren i superat el període de la transferència, s'ha arribat a una etapa en què l'absència d'especialitats en la gestió pressupostària de la Generalitat Valenciana fa necessari mantenir l'existència de dos centres directius, per la qual cosa s'unifica en la Direcció General de Pressuposts, la tramitació i resolució de tots els assumptes que en matèria pressupostària són competència de la Conselleria d'Economia i Hisenda."

1.6 La Intervenció delegada

El Servei Valencià de Salut, com a entitat autònoma de caràcter administratiu de la Generalitat, està subjecte a la funció interventora exercida per la Intervenció General de la Generalitat Valenciana (IGGV), la qual manté una Intervenció delegada en cadascuna de les delegacions territorials del SVS.

Les funcions de la IGGV vénen delimitades en la Llei d'Hisenda Pública de la Generalitat, l'article 52 de la qual, desenvolupat per la resta de l'articulat del títol III de la llei, indica que la Intervenció té la naturalesa de:

- a) Centre control intern
- b) Centre de control financer
- c) Centre directiu de la comptabilitat pública.

1.7 Transferència de serveis al SVS

A més de la transferència dels serveis de l'INSALUD a la Comunitat Valenciana efectuada mitjançant el real decret 1.612/1987, de 27 de novembre, la llei de creació del SVS contempla en les seues disposicions transitòries segona i tercera:

Segona A l'entrada en vigor de la present Llei, data en la qual restarà constituït el Servei Valencià de Salut, els serveis i establiments sanitaris de les Entitats locals hi quedaran adscrits funcionalment. Mentre no entre en vigor el règim definitiu de finançament de les Comunitats Autònomes, les Corporacions locals contribuiran amb mitjans suficients al finançament del Servei Valencià de Salut amb una quantitat igual a l'assignada en els seus pressuposts, actualitzada anualment, per a finançar els establiments i serveis de titularitat local.

El Consell de la Generalitat i les Corporacions locals establiran acords per a finançar inversions noves i les de conservació, millora i substitució de centres sanitaris.

Tercera El Consell de la Generalitat establirà amb les Corporacions locals que en l'actualitat disposen de serveis i establiments sanitaris, els Convenis necessaris per a trans-

Mediante Decreto 132/1991, de 23 de julio, del Consell de la Generalitat Valenciana, por el que se aprueba el Reglamento Orgánico y Funcional de la Conselleria de Economía y Hacienda se suprime la DGRESS debido a que tal como se indica en la exposición de motivos:

"La actual estructura orgánica y funcional de la Conselleria de Economía y Hacienda obedece a una realidad vigente en el momento de su aprobación, septiembre de 1987. Dicha realidad hacía necesaria, en aquel momento y ante la inminente transferencia del INSALUD a la Generalitat Valenciana, la existencia de una dirección general cuyo objetivo específico era la racionalización de la gestión económica de las Entidades Gestoras de la Seguridad Social.

En la actualidad, una vez cumplidos los objetivos que se fijaron y superado el período de la transferencia, se ha llegado a una etapa en la que la ausencia de especialidades en la gestión presupuestaria de la Generalitat Valenciana hace innecesario mantener la existencia de dos centros directivos, por lo que se unifica en la Dirección General de Presupuestos la tramitación y resolución de todos los asuntos que en materia presupuestaria son competencia de la Conselleria de Economía y Hacienda".

1.6 La Intervención Delegada

El Servicio Valenciano de Salud, como entidad autónoma de carácter administrativo de la Generalitat, está sujeto a la función interventora desempeñada por la Intervención General de la Generalitat Valenciana (IGGV), que mantiene una Intervención Delegada en cada una de las Delegaciones Territoriales del SVS.

Las funciones de la IGGV vienen delimitadas en la Ley de Hacienda Pública de la Generalitat, cuyo artículo 52, desarrollado por el resto de articulado del Título III de la Ley, indica que la Intervención tiene la naturaleza de:

- a) Centro de control interno
- b) Centro de control financiero
- c) Centro directivo de la contabilidad pública.

1.7 Transferencia de servicios al SVS

Además de la transferencia de los servicios del INSALUD en la Comunidad Valenciana efectuada mediante Real Decreto 1612/1987 de 27 de noviembre, la Ley de creación del SVS contempla en sus Disposiciones Transitorias Segunda y Tercera:

Segunda A la entrada en vigor de la presente Ley, fecha en la que quedará constituido el Servicio Valenciano de Salud, los servicios y establecimientos sanitarios de las Entidades locales quedarán adscritos funcionalmente al mismo. Mientras no entre en vigor el régimen definitivo de financiación de las Comunidades Autónomas, las Corporaciones locales contribuirán con medios suficientes a la financiación del Servicio Valenciano de Salud con una cantidad igual a la asignada en sus presupuestos, actualizada anualmente, para financiar los establecimientos y servicios de titularidad local.

El Consell de la Generalitat i les Corporacions locals establiran acords per a finançar inversions noves i les de conservació, millora i substitució de centres sanitaris.

Tercera El Consell de la Generalitat establirà con las Corporaciones locales que en la actualidad disponen de servicios y establecimientos sanitarios, los Convenios ne-

ferir la seua titularitat en el termini de tres anys a partir de la publicació de la present Llei en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana.

No obstant això, durant el període necessari per a la definitiva transferència dels centres i establiments sanitaris de les corporacions locals al Servei Valencià de Salut, aquells restaran adscrits funcionalment en aquest i compliran els seus programes i objectius, sense perjudici de la titularitat que correspon a les Administracions locals.

La transferència estipulada en la disposició transitòria tercera de la Llei del SVS, fins avui s'ha materialitzat en els decrets 168/1990, de 15 d'octubre, del Consell de la Generalitat Valenciana, pel qual s'accepta la transferència de determinats serveis sanitaris de l'Ajuntament de València, i 200/1990, de 10 de desembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, pel qual s'accepta el traspàs de l'Hospital Provincial de la Diputació Provincial d'Alacant a la Generalitat Valenciana.

Mitjançant el primer decret, s'accepta la transferència a la Generalitat Valenciana dels serveis i les funcions, béns, drets i obligacions, i personal (75 funcionaris) al servei dels establiments sanitaris de l'Ajuntament de València. En el conveni de transferències signat, no es contempla cap contribució financera per part de l'Ajuntament al SVS, en contra del que preve la disposició transitòria segona de la Llei del SVS.

Per mitjà el decret 200/1990, es transfereix l'Hospital Provincial de la Diputació Provincial d'Alacant a la Generalitat Valenciana, i s'hi traspassen els corresponents serveis i institucions, així com els mitjans personals i materials necessaris per a l'exercici de la transferència. Consegüentment, l'Hospital Provincial de la Diputació Provincial d'Alacant queda transferit a la Generalitat Valenciana i assumit pel SVS i transpassades les funcions, béns, drets i obligacions corresponents, així com el personal adscrit als serveis transferits. D'acord amb el conveni de transferències, la Diputació Provincial d'Alacant finalitzarà fins a la seua liquidació definitiva, tots els expedients d'inversions adjudicats abans de la signatura del traspàs. Amb aquesta finalitat, es consignaran en el pressupost de la dita corporació, en els exercicis econòmics corresponents, els crèdits necessaris per a la seua efectivitat.

La Generalitat Valenciana rebrà, com aportació de la Diputació Provincial d'Alacant, la part que corresponga a aquesta en el fons d'aportació a l'assistència sanitària que es fixe en els Pressuposts Generals de l'Estat per a 1991 i següents, o en qualsevol altra norma o acord que ho modifique. A tal efecte, la Diputació Provincial d'Alacant, ha autoritzat la Generalitat Valenciana per a la compensació de l'import d'aquesta aportació en la distribució assignada a la citada corporació per participació d'ingressos i subvencions incondicionals procedents de la l'Administració central. Així mateix, la Diputació Provincial d'Alacant transferirà a la Generalitat Valenciana la quantitat anual de 316.621.264 PTA fins a l'any 1999 i la de 158.334.764 PTA en l'any 2000, en concepte de finançament destinat a la cobertura de les obligacions derivades de la subrogació en un préstec de la Caixa d'Estalvis Provincial d'Alacant.

Els traspasos a què es refereix el decret 200/1990, tenen efectivitat a partir del primer de gener de mil nou-cents noranta-u.

D'altra banda, el Centre de Transfusió de la Comunitat Valenciana va ser creat per virtut del decret 174/1985, de 28 d'octubre, del Consell de la Generalitat Valenciana; el

cesarios para transferir la titularidad de los mismos en el plazo de tres años a partir de la publicación de la presente Ley en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana.

No obstante, durante el período necesario para la definitiva transferencia de los centros y establecimientos sanitarios de las corporaciones locales al Servicio Valenciano de Salud, aquéllos quedarán adscritos funcionalmente a éste y cumplirán sus programas y objetivos, sin perjuicio de la titularidad que corresponde a las Administraciones locales.

La Transferencia estipulada en la Disposición Transitoria Tercera de la Ley del SVS se ha materializado hasta la fecha en los Decretos 168/1990, de 15 de octubre, del Consell de la Generalitat Valenciana, por el que se acepta la transferencia de determinados servicios sanitarios del Ayuntamiento de Valencia y 200/1990, de 10 de diciembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, por el que se acepta el traspaso del Hospital Provincial de la Diputación Provincial de Alicante a la Generalitat Valenciana.

Mediante el primer Decreto, se acepta la transferencia a la Generalitat Valenciana de los servicios y funciones, bienes, derechos y obligaciones, y personal (75 funcionarios) al servicio de los establecimientos sanitarios del Ayuntamiento de Valencia. En el Convenio de transferencias firmado, no se contempla contribución financiera alguna por parte del Ayuntamiento al SVS, en contra de lo que previene la Disposición Transitoria Segunda de la Ley del SVS.

Mediante el Decreto 200/1990 se transfiere el Hospital Provincial de la Diputación Provincial de Alicante a la Generalitat Valenciana, y se le traspasan los correspondientes servicios e instituciones, así como los medios personales y materiales necesarios para el ejercicio de la transferencia. En consecuencia, queda transferido a la Generalitat Valenciana y asumido por el SVS el Hospital Provincial de la Diputación Provincial de Alicante y traspasadas las funciones, bienes, derechos y obligaciones correspondientes, así como el personal adscrito a los servicios transferidos. De acuerdo con el convenio de transferencias, la Diputación Provincial de Alicante finalizará, hasta su liquidación definitiva, todos los expedientes de inversiones adjudicados con anterioridad a la firma del traspaso. Con esta finalidad se consignará en el presupuesto de dicha corporación, en los ejercicios económicos correspondientes, los créditos necesarios para su efectividad.

La Generalitat Valenciana recibirá, como aportación de la Diputación Provincial de Alicante, la parte que a ésta corresponda en el Fondo de aportación a la asistencia sanitaria que se fije en los Presupuestos Generales del Estado para 1991 y siguientes o en cualquier otra norma o acuerdo que lo modifique. A tal efecto, la Diputación Provincial de Alicante ha autorizado a la Generalitat Valenciana para la compensación del importe de dicha aportación en la distribución asignada a la citada corporación por participación en ingresos y subvenciones incondicionales procedentes de la Administración central. Asimismo, la Diputación Provincial de Alicante transferirá a la Generalitat Valenciana la cantidad anual de 316.621.264 pesetas hasta el año 1999 y la de 158.334.764 pesetas en el año 2000, en concepto de financiación destinada a la cobertura de las obligaciones derivadas de la subrogación en un préstamo de la Caja de Ahorros Provincial de Alicante.

Los traspasos a que se refiere el Decreto 200/1990 tienen efectivitat a partir del día uno de enero de mil novecientos noventa y uno.

Por otra parte, el Centro de Transfusión de la Comunidad Valenciana fue creado en virtud del Decreto 174/1985, de 28 de octubre, del Consell de la Generalitat Valenciana;

decret 173/1986, de 29 de desembre, també del Consell de la Generalitat Valenciana, el qual regula provisionalment el règim de personal del centre, estableix en la seua disposició final primera que aquest personal s'integrarà en l'organisme de la Generalitat Valenciana que assumisca la transferència dels serveis assistencials de l'Institut Nacional de Salut. Posteriorment a la creació del SVS i per mitjà del decret 81/1989, de 30 de maig, del Consell de la Generalitat Valenciana, es van adscriure al Servei Valencià de Salut els serveis i funcions del Centre de Transfusió de la Comunitat Valenciana, la qual cosa comporta l'assignació dels recursos patrimonials i pressupostaris que afecten les unitats a les quals es refereix, així com del personal que hi presta els seus serveis.

Si bé el decret 81/1989 estableix clarament l'adscripció de serveis i funcions del SVS, incloent la gestió pressupostària, durant 1990 el Centre de Transfusions de la Generalitat ha continuat funcionant pressupostàriament com un servei adscrit a la Conselleria de Sanitat i Consum, amb un pressupost definitiu de 1.236 milions de pessetes.

Com a resum del que s'ha vist en aquest apartat, podem concloure que:

a) La transferència de les funcions i serveis sanitaris de l'Ajuntament de València no comporta el finançament corresponent, tal com estableix la disposició transitòria segona de la llei de creació del SVS.

b) Ja que existien pendents transferències importants, la llei 7/1990, de Pressuposts de la Generalitat Valenciana per a l'exercici de 1991, ampliava el termini de tres anys comptadors a partir de la publicació de la llei de creació del SVS, inicialment previt per a completar la transferència dels serveis i establiments sanitaris de les corporacions locals.

c) Pel que fa a la gestió pressupostària, no s'ha donat el compliment adequat al decret 81/1989 pel qual s'adscriuen al SVS els serveis i les funcions del Centre de Transfusions de la Comunitat Valenciana, ja que aquest segueix adscrit pressupostàriament a la Conselleria de Sanitat i Consum, encara que el control de gestió ha estat efectuat des del mateix SVS.

2. SISTEMA COMPTABLE I PRESENTACIÓ DE COMPTES

2.1 Requisits legals

El Servei Valencià de Salut, per ser entitat autònoma de caràcter administratiu de la Generalitat Valenciana, està subjecte a les disposicions de la Llei d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana i de la Llei General Pressupostària, i es regeix per les esmentades normes, l'estructura, el procediment i l'elaboració, execució i liquidació del pressupost. Pel desenvolupament de la Llei d'Hisenda Pública, la Intervenció General de la Generalitat Valenciana dictà resolució de 10 de gener de 1989, sobre la comptabilitat dels organismes autònoms de la Generalitat Valenciana, per la qual es van aprovar els models de comptes que aquestes entitats han de retre i que consten dels documents següents:

- a) Liquidació del pressupost
- b) Comptes de resultats
- c) Balanç de situació
- d) Operacions de pressuposts tancats
- e) Operacions extrapressupostàries

el Decreto 173/1986, de 29 de diciembre, también del Consell de la Generalitat Valenciana, que regula provisionalmente el régimen del personal del Centro, establece en su disposición final primera que dicho personal se integrará en el Organismo de la Generalitat Valenciana que asuma la transferencia de los servicios asistenciales del Instituto Nacional de la Salud. Con posterioridad a la creación del SVS y mediante Decreto 81/1989, de 30 de mayo, del Consell de la Generalitat Valenciana, se adscribieron al Servicio Valenciano de Salud los servicios y funciones del Centro de Transfusión de la Comunidad Valenciana, lo cual conlleva la asignación de los recursos patrimoniales y presupuestarios afectos a las unidades a las que se refiere, así como del personal que presta sus servicios en las mismas.

Si bien el Decreto 81/1989 establece claramente la adscripción de servicios y funciones al SVS, incluyendo la gestión presupuestaria, durante 1990 el Centro de Transfusiones de la Generalitat ha continuado funcionando presupuestariamente como un servicio adscrito a la Conselleria de Sanidad y Consumo con un presupuesto definitivo de 1.236 millones de pesetas.

Como resumen de lo visto en este apartado, se puede concluir que:

a) La Transferencia de las funciones y servicios sanitarios del Ayuntamiento de Valencia no conlleva la financiación correspondiente, tal como establece la Disposición Transitoria Segunda de la Ley de creación del SVS.

b) Debido a que existían pendientes transferencias importantes, la Ley 7/1990 de Presupuestos de la Generalidad Valenciana para el ejercicio 1991, amplió el plazo de tres años contados a partir de la publicación de la Ley de creación del SVS, inicialmente previsto para completar la transferencia de los servicios y establecimientos sanitarios de las Corporaciones Locales.

c) En lo que se refiere a la gestión presupuestaria, no se ha dado adecuado cumplimiento al Decreto 81/1989 por el que se adscriben al SVS los servicios y funciones del Centro de Transfusiones de la Comunidad Valenciana, ya que éste sigue adscrito presupuestariamente a la Conselleria de Sanidad y Consumo, si bien el control de gestión ha sido efectuado desde el propio SVS.

2. SISTEMA CONTABLE Y PRESENTACION DE CUENTAS

2.1 Requisitos legales

El Servicio Valenciano de Salud, en tanto que entidad autónoma de carácter administrativo de la Generalitat Valenciana, está sujeto a las disposiciones de la Ley de Hacienda Pública de la Generalitat y de la Ley General Presupuestaria, rigiéndose por las mencionadas normas la estructura, procedimiento y elaboración, ejecución y liquidación de su presupuesto. En desarrollo de la Ley de Hacienda Pública, la Intervención General de la Generalitat Valenciana dictó Resolución de 10 de enero de 1989 sobre contabilidad de los Organismos Autónomos de la Generalitat Valenciana, por la que se aprobaban los modelos de cuentas a rendir por esas entidades y que constan de los siguientes documentos:

- a) Liquidación del presupuesto
- b) Cuentas de Resultados
- c) Balance de Situación
- d) Operaciones de Presupuestos Cerrados
- e) Operaciones Extrapresupuestarias

Pel que fa a la comptabilitat i els estats pressupostaris, per a desenvolupar aquesta resolució, la IGGV ha dictat la instrucció de 13 de desembre de 1989, i en el seu títol V, s'estableix que els Estats Anuals que caldrà retre a la Sindicatura de Comptes són:

I. Estat de liquidació del pressupost

L'Estat de liquidació de pressupost, s'estructurarà en les parts següents:

Primera. La liquidació del pressupost de despeses, que d'acord amb l'estructura que presenta aquest pressupost i detallant com a mínim fins a l'article, presentarà la informació següent:

1. Liquidació de l'estat de despeses
2. Liquidació dels pagaments pressupostats

Segona. La liquidació del pressupost d'ingressos que, d'acord amb la classificació que presenta el pressupost, reflectirà la informació següent:

1. Liquidació de l'estat d'ingressos
2. Desenvolupament dels compromisos d'ingressos
3. Desenvolupament del procés de gestió
4. Desenvolupament del reconeixement i pagament de les devolucions d'ingressos

Tercera. El resultat pressupostari, que posarà de manifest l'obtingut en l'exercici per la diferència entre els drets reconeguts nets i les obligacions reconegudes netes.

II. Estat demostratiu de pressuposts tancats

L'estat demostratiu dels drets per cobrar i les obligacions per pagar, procedents de pressuposts tancats, presentarà, per a cadascun dels exercicis, segons les aplicacions pressupostàries corresponents i detallant fins a l'article, el següent contingut:

1. Evolució i situació de les obligacions reconegudes, pendents d'ordenar el pagament al tancament de l'exercici.
2. Evolució i situació dels lliuraments per pagar
3. Evolució i situació dels drets per cobrar

III. Estat de tresoreria

L'estat de tresoreria posarà de manifest la seua situació i les operacions realitzades durant l'exercici. S'estructurarà en dues parts:

Primera. Resum general de tresoreria, on es presentaran de forma resumida els cobraments i pagaments realitzats, agrupats en pressupostaris i extrapressupostaris, així com les existències inicials i finals de tresoreria.

Segona. Estat de situació d'existències en tresoreria amb expressió de les existències inicials i finals i els pagaments i cobraments realitzats en l'exercici.

A més de les obligacions comptables i de presentació de comptes, per raó de la seua naturalesa d'entitat autònoma de la Generalitat Valenciana, indicats prèviament, el Servei Valencià de Salut, com a òrgan gestor de les funcions i serveis procedents de l'INSALUD, ha d'ajustar la seua gestió patrimonial, pressupostària, comptable i econòmica al règim de la Seguretat Social (article 36 de la Llei 8/1987 del SVS).

2.2 Sistema comptable i de registre

A fi de disposar d'un sistema informàtic de gestió econòmico-administrativa propi i descentralitzat per al Ser-

En desarrollo de esta Resolución en cuanto a la contabilidad y estados presupuestarios se ha dictado por parte de la IGGV la Instrucción de 13 de diciembre de 1989, y en cuyo Título V se establece que los Estados Anuales, que se deberán rendir a la Sindicatura de Comptes, son:

I. Estado de Liquidación del Presupuesto

El Estado de Liquidación del Presupuesto, se estructurará en las siguientes partes:

Primera. La Liquidación del Presupuesto de Gastos, que con arreglo a la estructura que presenta dicho Presupuesto y detallando como mínimo a nivel de artículo, presentará la siguiente información:

1. Liquidación del Estado de Gastos
2. Liquidación de los pagos presupuestados

Segunda. La Liquidación del Presupuesto de Ingresos que, de acuerdo con la clasificación que presenta el Presupuesto, reflejará la siguiente información:

1. Liquidación del Estado de Ingresos.
2. Desarrollo de los compromisos de ingresos.
3. Desarrollo del proceso de gestión.
4. Desarrollo del reconocimiento y pago de las devoluciones de ingresos.

Tercera. El Resultado Presupuestario, que pondrá de manifiesto el obtenido en el ejercicio por diferencia entre los derechos reconocidos netos y las obligaciones reconocidas netas durante el mismo.

II. Estado demostrativo de Presupuestos Cerrados

El Estado demostrativo de los derechos a cobrar y obligaciones a pagar procedentes de presupuestos cerrados presentará, para cada uno de los ejercicios, según las aplicaciones presupuestarias correspondientes y detallando a nivel de artículo, el siguiente contenido:

1. Evolución y situación de las obligaciones reconocidas, pendientes de ordenar el pago al cierre del ejercicio.
2. Evolución y situación de los libramientos a pagar.
3. Evolución y situación de los derechos a cobrar.

III. Estado de Tesorería

El Estado de Tesorería pondrá de manifiesto su situación y las operaciones realizadas durante el ejercicio. Se estructurará en dos partes:

Primera. Resumen General de Tesorería, donde se presentarán de forma resumida, los cobros y pagos realizados, agrupados en presupuestarios y extrapresupuestarios, así como las existencias iniciales y finales de Tesorería.

Segunda. Estado de situación de existencias en Tesorería con expresión de las existencias iniciales y finales y los pagos y cobros realizados en el ejercicio.

Además de las obligaciones contables y de presentación de cuentas debidas a su naturaleza de entidad autónoma de la Generalitat Valenciana, indicadas previamente, el Servicio Valenciano de Salud como órgano gestor de las funciones y servicios procedentes del INSALUD debe ajustar su gestión patrimonial, presupuestaria, contable y económica al régimen de la Seguridad Social (artículo 36 de la Ley 8/1987 del SVS).

2.2 Sistema contable y de registro

Con objeto de disponer de un sistema informático de gestión económico-administrativo propio y descentralizado

vei Valencià de Salut, i integrar totalment la seua tresoreria en la de la Generalitat, fent efectiu el principi de caixa única, en 1988 la Conselleria d'Economia i Hisenda (DGRESS), va iniciar els treballs que conduïen a aquest fi, els quals van concloure en 1989. El primer de gener de 1990, entrà en funcionament el Sistema Informàtic de Comptabilitat (SIC) del SVS, que és una aplicació especialment desenvolupada per a la gestió de comptabilitat pressupostària en temps real, per mitjà de la connexió simultània de tots els centres de gestió, per mitjà de les corresponents terminals de l'ordinador, situat en el Centre de Càlcul de la Conselleria d'Economia i Hisenda. Aquest sistema ha fet possible controlar plenament tots els aspectes informativo-comptables i integrar la tresoreria del SVS en la tresoreria de la Generalitat.

Com a conseqüència de l'entrada en funcionament de la indicada aplicació informàtica i mitjançant la instrucció de 13 de desembre de 1989 de la IGGV, es dictaren normes provisionals per al desenrotllament de la comptabilitat pressupostària en l'execució del pressupost d'ingressos i despeses, així com la gestió d'ingressos i pagaments. D'acord amb el que estableix el títol II, capítol II de l'esmentada instrucció, necessàriament s'hauran de portar els llibres principals de comptabilitat que tot seguit s'indiquen:

- Diari d'operacions del pressupost d'ingressos
- Diari d'operacions del pressupost de despeses
- Major de conceptes del pressupost de despeses
- Major de conceptes del pressupost d'ingressos
- Diari de tresoreria
- Major de conceptes no pressupostaris
- Inventaris

Vist el caràcter de llibres principals de comptabilitat, aquests llibres haurien d'imprimir-se i conservar-se, tant per poder fiscalitzar la gestió econòmica a posteriori, com per als arxius històrics de l'organisme; tanmateix, no han estat impresos els llibres majors d'ingressos, de despeses, de conceptes extrapressupostaris, ni el llibre d'inventaris.

2.3 Presentació dels comptes

La informació referent als estats o comptes anuals del Servei Valencià de Salut de l'exercici de 1990, presentada per la Intervenció General a la Sindicatura de Comptes, amb data primer de juliol de 1991, consta dels següents documents:

-Liquidació del pressupost de l'exercici de 1990 (Quadre 2.1)

-Estat de la situació de fons a 31-12-1990. Inclou els moviments de fons pressupostaris i extrapressupostaris.(Quadre 2.2).

-Estat d'execució de l'exercici de 1990. És la llista d'execució del pressupost de despeses fins al capítol pressupostari de l'exercici. (Quadre 2.3).

Els comptes anuals retuts no comprenen tots els documents obligatoris, tal com ha quedat recollit en l'apartat 2.1; en particular no han estat retuts els comptes de resultats, ni el balanç de situació, ni els que han estat presentats compleixen els requisits exigits per la normativa aplicable, quant a la informació i el detall proporcionat, ja que els comptes anuals presentats únicament han inclòs els documents transcrits en els quadres 2.1, 2.2 i 2.3.

para el Servicio Valenciano de Salud, e integrar totalmente su tesorería en la de la Generalitat, haciendo efectivo el principio de caja única, en 1988 se iniciaron por parte de la Conselleria de Economía y Hacienda (DGRESS), los trabajos conducentes a este fin, que concluyeron en 1989. El 1 de enero de 1990 entró en funcionamiento el Sistema Informático de Contabilidad (SIC) del SVS, que es una aplicación especialmente desarrollada para la gestión de la contabilidad presupuestaria en tiempo real, a través de la conexión simultánea de todos los Centros de Gestión mediante las correspondientes terminales del ordenador situado en el Centro de Cálculo de la Conselleria de Economía y Hacienda. Este sistema ha posibilitado controlar plenamente todos los aspectos informativo-contables e integrar la Tesorería del SVS en la Tesorería de la Generalitat.

Como consecuencia de la entrada en funcionamiento de la indicada aplicación informática y mediante la Instrucción de 13 de diciembre de 1989 de la IGGV se dictaron normas provisionales para el desarrollo de la contabilidad presupuestaria en la ejecución del presupuesto de ingresos y gastos, así como la gestión de ingresos y pagos. De acuerdo con lo establecido en el Título II, Capítulo II de la mencionada Instrucción, necesariamente deberán llevarse los libros principales de contabilidad que se indican a continuación:

- Diario de Operaciones del Presupuesto de Ingresos
- Diario de Operaciones del Presupuesto de Gastos
- Mayor de conceptos del Presupuesto de Gastos
- Mayor de conceptos del Presupuesto de Ingresos
- Diario de Tesorería
- Mayor de conceptos no presupuestarios
- Inventarios

Dado el carácter de libros principales de contabilidad, estos libros deberían imprimirse y conservarse, tanto para poder fiscalizar la gestión económica a posteriori, como para los archivos históricos del Organismo; sin embargo no han sido impresos los libros mayores de ingresos, gastos, de conceptos extrapresupuestarios, ni el libro de inventarios.

2.3 Presentación de las cuentas

La información referente a los Estados o Cuentas Anuales del Servicio Valenciano de Salud del ejercicio 1990 presentada por la Intervención General a la Sindicatura de Cuentas, con fecha 1 de julio de 1991 consta de los siguientes documentos:

-Liquidación presupuesto ejercicio 1990. (Cuadro 2.1)

-Estado de la situación de fondos a 31-12-1990. Incluye los movimientos de fondos presupuestarios y extrapresupuestarios. (Cuadro 2.2)

-Estado de ejecución del ejercicio 1990. Es el listado de ejecución del presupuesto de gastos a nivel de capítulo presupuestario, del ejercicio. (Cuadro 2.3)

Las Cuentas Anuales rendidas no comprenden todos los documentos obligatorios, tal como ha quedado recogido en el apartado 2.1, en particular no han sido rendidas las Cuentas de Resultados ni el Balance de Situación, ni los que han sido presentados cumplen todos los requisitos exigidos por la normativa aplicable, en cuanto a información y detalle proporcionado, ya que las Cuentas Anuales presentadas únicamente han incluido los documentos transcritos en los cuadros 2.1, 2.2 y 2.3.

2.4 Conclusions i recomanacions

a) La Intervenció General de la Generalitat Valenciana ha presentat els comptes anuals del SVS dins el termini legal que s'hi estableix.

b) Els comptes retuts no inclouen tots els documents requerits per les disposicions que hi són d'aplicació, en particular els comptes de resultats i el balanç de situació, i es recomana que es compleixa la normativa i que es reten tots els estats establerts amb caràcter obligatori.

c) Tampoc els estats anuals pressupostaris no han estat preparats amb tots els requisits establerts per la instrucció de 13 de desembre de 1989, i es recomana també en aquest cas l'acompliment escrupolós de la normativa comptable.

d) No s'imprimeixen, ni es conserven tots els llibres principals de comptabilitat que s'indiquen en l'apartat 2.2, per la qual cosa es recomana que a fi de poder fiscalitzar adequadament la gestió econòmica i a més conservar els registres històrics de l'organisme, s'emeten i conserven tots els llibres principals de comptabilitat.

e) No s'ha pogut conèixer fins a l'article pressupostari, quin és el pressupost inicial i final del capítol II, ja que aqueixa informació únicament es mostra respecte la vinculació jurídica.

2.4 Conclusiones y recomendaciones

a) Las Cuentas Anuales del SVS han sido presentadas por la Intervención General de la Generalitat Valenciana dentro del plazo legal establecido para ello.

b) Las cuentas rendidas no incluyen todos los documentos requeridos por las disposiciones aplicables, en particular las Cuentas de Resultados y el Balance de Situación, recomendándose que se cumpla con la normativa y se rindan todos los estados establecidos con carácter obligatorio.

c) Tampoco los Estados Anuales presupuestarios han sido preparados con todos los requisitos establecidos por la Instrucción de 13 de diciembre de 1989, recomendándose también en este caso el cumplimiento escrupuloso de la normativa contable.

d) No se imprimen, ni se conservan, todos los libros principales de contabilidad que se indican en el apartado 2.2, por lo que se recomienda que con objeto de poder fiscalizar adecuadamente la gestión económica y además conservar los registros históricos del Organismo, se emitan y conserven todos los libros principales de contabilidad.

e) No se ha podido conocer a nivel de artículo presupuestario, cuál es el presupuesto inicial y final, del capítulo II ya que esa información únicamente se muestra al nivel de vinculación jurídica.

CONCEPTO	PRESUPUESTO INICIAL	MODIFICACIONES	PRESUPUESTO DEFINITIVO	INGRESOS LIQUIDOS	DERECHOS RECONOCIDOS	TOTAL INGRESOS
Existencia en caja		0		0		0
Ingresos presupuesto	195.756	9.687	205.443	184.125	21.319	205.444
Ejercicios cerrados	0	21.966	21.966	17.501	4.465	21.966
TOTAL	195.756	31.653	227.409	201.626	25.784	227.410

CONCEPTO	PRESUPUESTO INICIAL	MODIFICACIONES	PRESUPUESTO DEFINITIVO	PAGOS LIQUIDOS	OBLIGACIONES RECONOCIDAS	TOTAL PAGOS
Gastos presupuesto	195.756	15.468	211.224	202.114	4.791	206.905
Ejercicios cerrados	0	16.185	16.185	14.756	1.429	16.185
TOTAL	195.756	31.653	227.409	216.870	6.220	223.090

RESULTADO CONTABLE DEL EJERCICIO						4.320
SALDO CAJA PRESUPUESTARIA				(15.244)		
SALDO CAJA EXTRAPRESUPUESTARIA				21.518		
SALDO CAJA TOTAL				6.274		

Cuadro 2.1

f) El resultat comptable de l'exercici de 1990, puja tal com pot veure's en el quadre 2.1, a 4.320 milions de pessetes, dels quals 3.298 milions corresponen a romanents de crèdits (vegeu l'apartat 4.4) que s'han incorporat al pressupost de 1991. A l'hora de valorar aquest resultat, cal tenir en compte que l'import de les obligacions no reconegudes a 31 de desembre de 1990 i imputades al pressupost de 1991, puguen a 10.588 milions de pessetes.

f) El resultado contable del ejercicio 1990, asciende tal como puede verse en el cuadro 2.1 a 4.320 millones de pesetas, de los cuales 3.298 millones corresponden a remanentes de créditos (ver apartado 4.4) que se han incorporado al presupuesto de 1991. Es preciso tener en cuenta al valorar este resultado, que el importe de las obligaciones no reconocidas al 31 de diciembre de 1990, e imputadas al presupuesto de 1991, ascienden a 10.588 millones de pesetas.

	EXISTENCIA INICIAL	INGRESOS	PAGOS	EXISTENCIA FINAL
Caja presupuestaria	0	201.626	216.870	(15.244)
Caja extrapresupuestaria	0	43.576	22.058	21.518
TOTAL	0	245.202	238.928	6.274

DILIGENCIA: Para conciliar las existencias finales del ejercicio 89 y los iniciales del ejercicio 1990.

- El saldo de la Caja Presupuestaria a 31-12-89 fue de -2.885, se incorpora al ejercicio como un mayor gasto y, por tanto, un mayor pago.
- El saldo de la Caja Extrapresupuestaria a 31-12-89 era de 3.578 situados en cuentas de la Generalitat Valenciana y de la Seguridad Social, se incorpora al ejercicio corriente, en cuentas del Servicio Valenciano de Salud.

Cuadro 2.2

EJECUCION DEL PRESUPUESTO DE GASTOS

CAPITULO	PRESUPUESTO INICIAL	MODIFICACIONES	PRESUPUESTO DEFINITIVO	AUTORIZADO	TOTAL DISPONIBLES	TOTAL OBLIGACIONES	TOTAL PAGOS PROPUUESTOS	SALDO PRESUPUESTO	SALDO AUTORIZACIONES	SALDO DISPONIBLES	SALDO OBLIGACIONES	SALDO (8+9+10+11)	GRADO DE EJECUCION	GRADO DE CUMPLIMIENTOS
	1	2	3	4	5	6	7	(3-4)	(4-9)	(5-8)	(6-7)	(8+9+10+11)	(8/3)	(7/6)
1 Gastos de personal	106.648	555	107.200	106.618	108.616	108.613	108.611	584	0	3	2	589	99,5%	100,0%
2 Gastos bienes corrientes y serv.	38.850	2.593	41.443	41.231	41.224	40.750	40.375	212	7	473	375	1.068	99,5%	99,1%
4 Transferencias corrientes	40.663	9.356	50.019	50.019	50.019	49.962	46.333	0	0	58	3.628	3.686	100,0%	92,7%
6 Inversiones reales	9.539	2.915	12.454	12.350	12.308	9.522	8.978	104	44	2.785	543	3.478	98,8%	94,3%
8 Activos financieros	58	50	108	59	59	59	59	49	0	0	0	49	54,5%	100,0%
Ejercicio corriente	195.756	15.488	211.224	210.274	210.223	206.905	202.357	949	51	3.318	4.549	8.867	99,5%	97,9%
Ejercicios cerrados	0	16.185	16.185	16.185	16.185	18.185	14.757	0	0	0	1.428	1.428	100,0%	91,2%
TOTAL	195.756	31.653	227.409	226.459	228.408	223.090	217.114	949	51	3.318	5.977	10.285	99,6%	97,3%

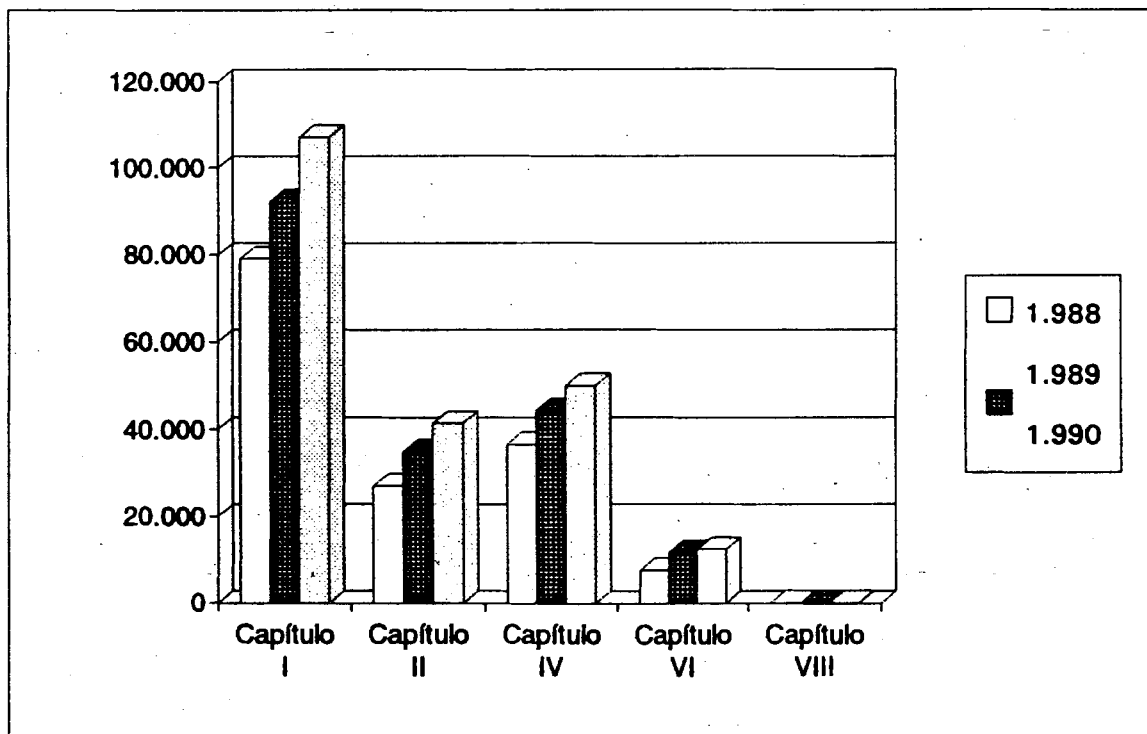
Cuadro 2.3

EVOLUCIÓN DEL PRESUPUESTO DE GASTOS DEL SERVICIO VALENCIANO DE SALUD

(En millones de pesetas)

	1.988	1.989	1.990
Capítulo I	79.104	92.351	107.201
Capítulo II	26.994	34.908	41.443
Capítulo IV	36.605	44.340	50.019
Capítulo VI	7.622	11.728	12.454
Capítulo VIII	96	121	108
TOTAL	150.420	183.448	211.225

Cuadro 2.4

3. CRÈDITS AUTORITZATS EN L'ESTAT DE DESPESES I LES SEUES MODIFICACIONS

3.1 Crèdits autoritzats i modificacions realitzades. Aspectes rellevants

La llei de Pressuposts de la Generalitat Valenciana per a 1990 va ser aprovada i publicada en el DOGV en data posterior a l'inici de l'exercici, el 31 de maig de 1990. Fins aqueixa data, i per virtut de l'article 26 de la llei 4/1984, d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana, el Consell de la Generalitat Valenciana, prorrogà els pressuposts de l'exercici de 1989, mitjançant el decret 194/1989, de 22 de desembre, desenvolupat per l'ordre de la Conselleria d'Economia i Hisenda del dia 29 del mateix mes i any.

La disposició final segona de la llei 4/1990, de Pressuposts de la Generalitat per a 1990, convalida les despeses autoritzades a càrrec del pressupost prorrogat, i estableix la seua imputació als crèdits autoritzats per la mateixa llei de Pressuposts.

Les xifres globals per capítols del pressupost prorrogat i de l'inicial, són les següents, en milions de pessetes:

INGRESOS		
Capítol	Presupuesto prorrogado	Presupuesto inicial
3	0	0
4	166.564	186.159
7	0	9.597
8	0	0
TOTAL	166.564	195.756

GASTOS		
Capítol	Presupuesto prorrogado	Presupuesto inicial
1	89.832	106.646
2	33.968	38.850
4	35.900	40.663
6	6.864	9.539
8	0	58
TOTAL	166.564	195.756

Cuadro 3.1

Com s'ha indicat, el pressupost inicial del SVS per a 1990, aprovat per la llei 4/1990, de 31 de maig, pujava a 195.756 milions de pessetes, pujant les modificacions netes practicades en l'exercici 15.468 milions de pessetes, cosa que es tradueix en un pressupost definitiu de 211.224 milions de pessetes, amb un increment del 7,9% sobre aquell.

Una vegada incorporades les resultes procedents d'exercicis tancats, el pressupost de despeses del SVS de 1990, és el següent, en milions de pessetes:

3. CREDITOS AUTORIZADOS EN EL ESTADO DE GASTOS Y SUS MODIFICACIONES

3.1 Créditos autorizados y modificaciones realizadas. Aspectos relevantes

La Ley de Presupuestos de la Generalitat Valenciana para 1990 fue aprobada y publicada en el D.O.G.V. en fecha posterior al inicio del ejercicio, el 31 de mayo de 1990. Hasta esa fecha y en virtud del artículo 26 de la Ley 4/1984, de Hacienda Pública de la G.V., el Consell de la G.V. prorrogó los Presupuestos del ejercicio 1989, mediante el Decreto 194/1989, de 22 de diciembre, desarrollado por la Orden de la Conselleria de Economía y Hacienda de 29 del mismo mes y año.

La disposición final segunda de la Ley 4/1990, de Presupuestos de la Generalitat para 1990, convalida los gastos autorizados con cargo al Presupuesto prorrogado, y establece su imputación a los créditos autorizados por la propia Ley de Presupuestos.

Las cifras globales a nivel de capítulos del Presupuesto prorrogado y del inicial son las siguientes, en millones de pesetas:

Como se ha indicado, el Presupuesto inicial del SVS para 1990, aprobado por la Ley 4/1990, de 31 de mayo, ascendía a 195.756 millones de pesetas, importando las modificaciones netas practicadas en el ejercicio 15.468 millones de pesetas, lo que se traduce en un Presupuesto definitivo de 211.224 millones de pesetas, con un incremento del 7,9% sobre aquel.

Una vez incorporadas las resultas procedentes de ejercicios cerrados, el Presupuesto de gastos del SVS de 1990 es el siguiente, en millones de pesetas:

CAPITULO	PRESU- PUESTO INICIAL	INCORPOR. REMANENTES Y RESULTAS	GENERA- CIONES DE CREDITO	TRANSFE- RENCIAS NETAS	TOTAL MODIFICA- CIONES	PRESUPUESTO FINAL
1 Gastos de personal	106.646	1.952	3	(1.401)	554	107.200
2 Gastos bienes corrientes	38.850	457	275	1.861	2.593	41.443
4 Transfer. corrientes	40.663	440	9.355	(439)	9.356	50.019
6 Inversiones reales	9.539	2.910	5	0	2.915	12.454
8 Activos financieros	58	21	50	(21)	50	108
TOTAL EJER.CORRIENTE	195.756	5.780	9.688	0	15.468	211.224
EJERC. CERRADOS		16.185			16.185	16.185
TOTAL	195.756	21.965	9.688		31.653	227.409

Cuadro 3.2

En l'exercici s'han tramitat 38 expedients de modificació de crèdit, amb els següents imports, en milions de pessetes, classificats per la seua naturalesa i l'origen dels fons:

En el ejercicio se han tramitado 38 expedientes de modificación de crédito, con los siguientes importes, en millones de pesetas, clasificados por su naturaleza y el origen de los fondos:

Nº	Tipo de expedientes	Importe
1	Incorporación de remanentes del presupuesto SVS 1989 al de 1990	5.780
	Generaciones de crédito:	
1	Generaciones por mayores ingresos	8.862
2	Transferencias finalistas	8
6	Mayores ingresos en los centros de gasto	818
27	Transferencias de crédito	23.046
1	Anulación de resultas	(464)

Cuadro 3.3

En el presupuesto final de despeses de l'exercici corrent, tots els capítols presenten increments nets sobre la seua previsió inicial, per imports que són més significatius en els capítols IV, "Transferències corrents", i VI, "Inversions reals", amb imports de 9.356 milions de pessetes i 2.915 milions de pessetes, respectivament, xifres que representen un increment del 23% i del 30,6% per a cadascun. El capítol II, "Despeses en béns corrents i serveis", s'incrementa en 2.593 milions de pessetes (6,7%) i el capítol I, "Despeses de personal", en 554 milions de pessetes (un 0,5%). El capítol VIII "Actius financers", la dotació pressupostària del qual és insignificant en el conjunt del SVS, s'incrementa en 50 milions de pessetes, cosa que representa un augment del 86,7% sobre les seues previsions inicials.

En el presupuesto final de gastos de ejercicio corriente todos los capítulos presentan incrementos netos sobre su previsión inicial, por importes que son más significativos en los capítulos IV, Transferencias corrientes, y VI, Inversiones reales, con importes de 9.356 millones de pesetas y 2.915 millones de pesetas, respectivamente, cifras que representan un incremento del 23% y del 30,6% para cada uno de ellos. El capítulo II, Gastos en bienes corrientes y servicios, se incrementa en 2.593 millones de pesetas (un 6,7%) y el capítulo I, Gastos de personal, en 554 millones de pesetas (un 0,5%). El capítulo VIII, Activos financieros, cuya dotación presupuestaria es insignificante en el conjunto del SVS, se incrementa en 50 millones de pesetas, lo que representa un aumento del 86,7% sobre sus previsions iniciales.

Ejercicio	Expedientes		
	Total	Transferencias	Otros
1988	622	616	6
1989	51	41	10
1990	38	27	9

Cuadro 3.4

Al llarg dels tres exercicis pressupostaris de funcionament del SVS, s'ha millorat l'ajust de les previsions inicials del pressupost a les necessitats reals, així com en l'exercici de 1990, s'han formalitzat un menor nombre d'expedients de modificació de crèdit que en exercicis anteriors:

A fi de verificar que els procediments seguits en la formalització i aprovació dels expedients de modificació de crèdit del pressupost del SVS de 1990, estan d'acord amb la normativa aplicable i amb els principis raonables de control intern, i comprovar que les modificacions aprovades estan suportades adequadament per la documentació justificativa corresponent i han estat degudament comptabilitzades, de manera que queden reflectides en la liquidació del pressupost segons la seua naturalesa i import, s'ha efectuat el treball que tot seguit s'indica.

S'ha obtingut el pressupost inicial del SVS, aprovat per la llei de la Generalitat Valenciana, 4/1990, de 31 de maig, la relació o registre d'expedients de modificació formalitzats en l'exercici i la liquidació del pressupost de l'exercici de 1990.

S'han revisat els procediments seguits en la tramitació i aprovació dels expedients, per tal d'avaluar el control intern.

S'ha seleccionat una mostra de 20 expedients per a revisar-los detallament (el 52,6% dels 38 tramitats en l'exercici), l'import dels quals, que és de 36.563 milions de pessetes, representa el 93,8 % del total (38.978 milions de pessetes).

El criteri de selecció ha estat el següent:

a) Tots els expedients que representen un increment del pressupost, un d'incorporació de romanents de 1989 i nou que generen crèdits.

b) Un expedient d'anul·lació de resultes.

c) Nou expedients de transferència de crèdits amb un import igual o superior a 500 milions de pessetes.

d) Adicionalment s'ha revisat l'expedient d'incorporació de romanents del pressupost de 1990 al de 1991.

En aquests expedients s'ha verificat que la documentació és completa i justifica adequadament les modificacions practicades (és a dir que s'inclou la proposta, la memòria, els informes); així mateix, s'ha comprovat que s'han tramitat, formalitzat i aprovat segons la normativa aplicable i que s'han comptabilitzat correctament.

Tot seguit es comenten els aspectes més rellevants quant a la composició de les modificacions introduïdes.

a) Generacions de crèdit

Durant l'exercici de 1990 es tramitaren i aprovaren nou expedients generadors de crèdit, per un import de 9.688 milions de pessetes.

El 91,5% d'aquests fons, per un import de 8.862 milions de pessetes, té el seu origen en el major import de la previsió de transferències del Ministeri de Treball i Seguretat Social, d'acord amb els mecanismes establerts en l'apartat E-f) del reial decret 1.612/1987, de 27 de novembre, sobre el traspàs de funcions i serveis de l'INSALUD a la Comunitat Valenciana. D'acord amb les dades d'execució a setembre de 1990 del pressupost de l'INSALUD no transferit, el percentatge de desviació d'aquest pressupost es va estimar en el 14%. Basant-se amb això, i d'acord amb l'article

A lo largo de los tres ejercicios presupuestarios de funcionamiento del SVS se ha mejorado el ajuste de las previsiones iniciales del presupuesto a las necesidades reales, así en el ejercicio de 1990 se han formalizado un menor número de expedientes de modificación de crédito que en ejercicios anteriores:

Con objeto de verificar que los procedimientos seguidos en la formalización y aprobación de los expedientes de modificación de crédito del Presupuesto del SVS de 1990 están de acuerdo con la normativa aplicable y con principios razonables de control interno, y comprobar que las modificaciones aprobadas están soportadas adecuadamente por la documentación justificativa correspondiente y han sido debidamente contabilizadas, de modo que queden reflejadas en la Liquidación del Presupuesto según su naturaleza e importe, se ha efectuado el trabajo que seguidamente se indica.

Se ha obtenido el Presupuesto inicial del SVS, aprobado por la Ley de la Generalitat Valenciana 4/90, de 31 de mayo, la relación o registro de expedientes de modificación formalizados en el ejercicio y la Liquidación del presupuesto del ejercicio 1990.

Se han revisado los procedimientos seguidos en la tramitación y aprobación de los expedientes, con el objeto de evaluar el control interno.

Se ha seleccionado una muestra de 20 expedientes para su revisión en detalle, (el 52,6% de los 38 tramitados en el ejercicio), cuyo importe de 36.563 millones de pesetas representa el 93,8 por ciento del total (38.978 millones de pesetas).

El criterio de selección ha sido el siguiente:

a) Todos los expedientes que representan incremento del presupuesto, 1 de incorporación de remanentes de 1989 y 9 de generación de créditos.

b) 1 expediente de anulación de resultados.

c) 9 expedientes de transferencia de créditos con importe igual o superior a 500 millones de pesetas.

d) Adicionalmente se ha revisado el expediente de incorporación de remanentes del Presupuesto de 1990 al de 1991.

Para estos expedientes se ha verificado que la documentación es completa y justifica adecuadamente las modificaciones practicadas (es que decir que se incluye propuesta, memoria, informes), asimismo se ha comprobado que se han tramitado, formalizado y aprobado según la normativa aplicable y que se ha procedido a su contabilización correcta.

Se comentan a continuación los aspectos más relevantes respecto a la composición de las modificaciones introducidas.

a) Generaciones de crédito

Durante el ejercicio 1990 se tramitaron y aprobaron nueve expedientes de generación de crédito, por un importe de 9.688 millones de pesetas.

El 91,5% de estos fondos, por un importe de 8.862 millones de pesetas, tiene su origen en el mayor importe de la previsión de transferencias del Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, de acuerdo con los mecanismos establecidos en el apartado E-f) del Real Decreto 1612/1987, de 27 de noviembre, sobre traspaso de funciones y servicios del INSALUD a la Comunidad Valenciana. De acuerdo con los datos de ejecución a septiembre de 1990 del presupuesto del INSALUD no transferido, el porcentaje de desviación de dicho presupuesto se estimó en el 14%. En base a ello, y

37 de la llei 4/1984, d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana, es va tramitar l'expedient de modificació de crèdit 34/90, aprovat el 12 de novembre de 1990, per l'import de 8.862 milions de pessetes abans esmentat. Aquests fons es destinaren a generar crèdits en el capítol IV del pressupost per finançar despeses de prestacions de farmàcia corresponents a l'últim trimestre de l'exercici.

En els centres del SVS es generaren al llarg de l'exercici majors ingressos per facturació dels hospitals, sobre els pressupostats inicialment. D'acord amb el que estableix l'article 37 de la llei 4/1984, d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana, i l'article 11 de l'ordre de 18 de gener de 1988, de la Conselleria d'Economia i Hisenda i, després de la prèvia tramitació de sis expedients de modificació, aquests fons es destinaren a generar crèdits en el pressupost de despeses de l'organisme per un import de 818 milions de pessetes.

Els expedients de modificació 8/90 i 11/90, aprovats respectivament el 3 de maig i el 5 de juny de 1990, generaren crèdits per import de 8 milions de pessetes per subvencions finalistes rebudes.

b) *Transferències de crèdit*

En l'exercici de 1990, s'han tramitat i aprovat 27 expedients de transferència de crèdits, per un import de 23.046 milions de pessetes, amb efecte net nul sobre el pressupost total, atesa la naturalesa d'aquestes modificacions, que constitueixen redistribucions de crèdit entre aplicacions pressupostàries.

La documentació de tres expedients de transferències de crèdit que afecten les despeses de personal, per un import de 13.975 milions de pessetes, no justifica el seu import ni inclou un estudi econòmic amb el detall i els requisits establerts per l'article 6.3 de l'ordre de la Conselleria d'Economia i Hisenda, de 18 de gener de 1988.

L'expedient de transferència de crèdit 1/90 minva, per un import de 1.075 milions de pessetes, dotacions per a despeses de farmàcia corresponents a la Delegació d'Alacant, que posteriorment calgué incrementar en 2.752 milions de pessetes mitjançant el generament de crèdit 34/90.

c) *Incorporació de romanents del pressupost de 1989*

El 19 de juny de 1990, s'aprovà l'expedient de modificació de crèdit 10/90, per a formalitzar la incorporació de romanents del pressupost de 1989 al de 1990, l'import del qual és de 5.780 milions de pessetes.

D'aquesta quantitat, 2.716 milions de pessetes correspon a crèdits compromesos relatius a projectes d'inversió en curs (capítol VI), que es trobaven en fases A i D a la data del tancament de l'exercici. Aquests crèdits s'incorporaran al pressupost de 1990 en les mateixes aplicacions i pels imports d'origen, d'acord amb l'article 12 de l'ordre de 18 de gener de 1988, de la Conselleria d'Economia i Hisenda.

Els restants 3.064 milions de pessetes, no sustentaven compromisos de despesa degudament adquirits a la data del tancament de l'exercici de 1989, i es destinen a incrementar el pressupost de 1990, a fi d'atendre obligacions de 1989 que no hi havien estat comptabilitzades en el pressupost del dit exercici. La incorporació d'aquests crèdits es realitza d'acord amb el caràcter finalista de les transferències de l'IN-

de acuerdo con el artículo 37 de la Ley 4/1984 de Hacienda Pública de la Generalitat Valenciana, se tramitó el expediente de modificación de crédito 34/90, aprobado el 12 de noviembre de 1990, por el importe de 8.862 millones de pesetas antes referido. Estos fondos se destinaron a generar créditos en el capítulo IV del presupuesto para financiar gastos de prestaciones de farmacia correspondientes al último trimestre del ejercicio.

En los centros del SVS se generaron a lo largo del ejercicio mayores ingresos por facturación de los hospitales, sobre los presupuestados inicialmente. De acuerdo con lo establecido por el artículo 37 de la Ley 4/1984, de Hacienda Pública de la Generalitat Valenciana, y el artículo 11 de la Orden de 18 de enero de 1988 de la Conselleria de Economía y Hacienda y, previa la tramitación de seis expedientes de modificación, estos fondos se destinaron a generar créditos en el presupuesto de gastos del organismo por un importe de 818 millones de pesetas.

Los expedientes de modificación 8/90 y 11/90, aprobados respectivamente el 3 de mayo y el 5 de junio de 1990, generaron créditos por importe de 8 millones de pesetas por subvenciones finalistas recibidas.

b) *Transferencias de crédito*

En el ejercicio de 1990 se han tramitado y aprobado 27 expedientes de transferencia de créditos, por un importe de 23.046 millones de pesetas, con efecto neto nulo sobre el presupuesto total, dada la naturaleza de estas modificaciones, que constituyen redistribuciones de crédito entre aplicaciones presupuestarias.

La documentación de tres expedientes de transferencias de crédito que afectan a gastos de personal, por importe de 13.975 millones de pesetas, no justifica su importe ni incluye un estudio económico con el detalle y requisitos establecidos por el artículo 6.3 de la Orden de la Conselleria de Economía y Hacienda de 18 de enero de 1988.

El expediente de transferencia de crédito 1/90 minora, por importe de 1.075 millones de pesetas, dotaciones para gastos de farmacia correspondientes a la Delegación de Alicante, que posteriormente fue necesario incrementar en 2.752 millones de pesetas mediante la generación de crédito 34/90.

c) *Incorporación de remanentes del presupuesto 1989*

El 19 de junio de 1990 se aprobó el expediente de modificación de crédito 10/90, para formalizar la incorporación de remanentes del presupuesto de 1989 al de 1990, cuyo importe es de 5.780 millones de pesetas.

De esta cantidad, 2.716 millones de pesetas corresponden a créditos comprometidos relativos a proyectos de inversión en curso (capítulo VI), que se encontraban en fases A y D a la fecha de cierre del ejercicio. Estos créditos se incorporan al presupuesto de 1990 en las mismas aplicaciones y por los importes de origen, de acuerdo con el artículo 12 de la Orden de 18 de enero de 1988, de la Conselleria de Economía y Hacienda.

Los restantes 3.064 millones de pesetas no sustentaban compromisos de gasto debidamente adquiridos a la fecha de cierre del ejercicio 1989, y se destinan a incrementar el presupuesto de 1990 con el objeto de atender obligaciones de 1989, que no habían sido contabilizadas en el presupuesto de dicho ejercicio. La incorporación de estos créditos se realiza de acuerdo con el carácter finalista de las

SALUD per al finançament dels serveis del SVS, segons el reial decret 1.612/1987.

d) Incorporació de resultes de l'exercici de 1989

Les resultes d'ingressos i despeses de l'exercici de 1989 s'han incorporat al pressupost de 1990 pels imports reflectits en la liquidació del pressupost de 1989. Posteriorment l'expedient 39/90, aprovat el 21 de desembre de 1990, anul·la els drets i les obligacions d'exercicis tancats, per un import de 464 milions de pessetes, sense que s'hi haja pogut obtenir un detall esclaridor d'aquesta anul·lació.

3.2 Conclusions i recomanacions

L'elaboració del pressupost de 1990, ha estat més precisa que la d'exercicis anteriors, raó per la qual s'han originat i tramitat un nombre inferior d'expedients de modificacions pressupostàries.

Com a resultat de les proves i comprovacions realitzades, pot concloure's que les modificacions pressupostàries produïdes durant l'exercici de 1990, s'han comptabilitzat sobre la base d'un document comptable, suportat pel corresponent expedient que ha estat tramitat, formalitzat i aprovat d'acord amb la normativa aplicable, i els procediments seguits estan d'acord amb els principis de control intern raonable en la matèria, amb les excepcions assenyalades en els paràgrafs precedents.

4. LIQUIDACIÓ DE L'ESTAT DE DESPESES. ASPECTES GENERALS I EXECUCIÓ

4.1 Aspectes generals

Un resum de la liquidació del pressupost de despeses es pot veure en el quadre següent, expressat en milions de pessetes:

	PRESUPUESTO DEFINITIVO	PAGOS LIQUIDOS	OBLIGACIONES RECONOCIDAS	TOTAL OBLIGACIONES
Ejercicio corriente	211.224	202.114	4.791	206.905
Ejercicios cerrados	16.185	14.756	1.429	16.185
TOTAL	227.409	216.870	6.220	223.090

Cuadro 4.1

El quadre 2.3 mostra, en milions de pessetes, l'execució del pressupost de despeses per capítols, amb el detall de les diverses fases pressupostàries, a partir de la informació facilitada a aquesta Sindicatura, afegint les columnes indicatives dels percentatges de disposició, execució i compliment. En el quadre 2.4 es mostra la evolució del pressupost del SVS en els seus tres anys de funcionament.

En el quadre 4.2 es pot observar, en milions de pessetes, el pressupost definitiu corrent de 1990, classificat per capítols pressupostaris dins de cada centre de despesa, que apareixen ordenats d'acord amb la seua importància dins del pressupost del SVS.

En el quadre 4.3 permet observar, fins a l'article pressupostari, les obligacions reconegudes en els diversos programes del pressupost de despeses.

transferencias del INSALUD para la financiación de los servicios del SVS, según el Real Decreto 1612/1987.

d) Incorporación de resultados del ejercicio 1989

Las resultas de ingresos y gastos del ejercicio 1989 se han incorporado al presupuesto de 1990 por los importes reflejados en la liquidación del presupuesto de 1989. Posteriormente el expediente 39/90, aprobado el 21 de diciembre de 1990, anula derechos y obligaciones de ejercicios cerrados, por un importe de 464 millones de pesetas, sin que se haya podido obtener un detalle aclarativo de esta anulación.

3.2 Conclusiones y recomendaciones

La elaboración del presupuesto de 1990 ha sido más precisa que la de ejercicios anteriores, con lo que se han originado y tramitado un número inferior de expedientes de modificaciones presupuestarias.

Como resultado de las pruebas y comprobaciones realizadas, puede concluirse que las modificaciones presupuestarias producidas durante el ejercicio de 1990 se han contabilizado sobre la base de un documento contable, soportado por el correspondiente expediente que ha sido tramitado, formalizado y aprobado conforme a la normativa aplicable y los procedimientos seguidos están de acuerdo con principios de control interno razonable en la materia, con las excepciones señaladas en los párrafos precedentes.

4. LIQUIDACION DEL ESTADO DE GASTOS. ASPECTOS GENERALES Y EJECUCION

4.1 Aspectos Generales

Un resumen de la Liquidación del presupuesto de gastos puede verse en el siguiente cuadro, expresado en millones de pesetas:

El cuadro 2.3 muestra, en millones de pesetas, la ejecución del presupuesto de gastos por capítulos, con detalle de las diversas fases presupuestarias, a partir de la información facilitada a esta Sindicatura, añadiendo las columnas indicativas de los porcentajes de disposición, ejecución y cumplimiento. En el cuadro 2.4 se muestra la evolución del presupuesto del SVS en sus tres años de funcionamiento.

En el cuadro 4.2 puede observarse en millones de pesetas el presupuesto definitivo corriente de 1990 clasificado por capítulos presupuestarios dentro de cada centro de gasto, que aparecen ordenados de acuerdo con su importancia dentro del presupuesto del SVS.

El cuadro 4.3 permite observar, a nivel de artículo presupuestario, las obligaciones reconocidas en los distintos programas del presupuesto de gastos.

Presupuesto final corriente de 1.990 por Centros de Gasto y Capítulo Presupuestario
En millones de pesetas

COD.	CENTRO DE GASTO	PROV	CAPITULO I	CAPITULO II	CAPITULO IV	CAPITULO VI	CAPITULO VII	TOTAL
4697	Delegac.Territorial de Valencia	V	11.608	8.599	29.583	4.819	50	54.659
4601	H. La Fe y C.E. C/ Alboraiá	V	20.457	6.664	0	4	0	27.125
0397	Delegación Territorial Alicante	A	6.255	2.501	14.756	3.195	26	26.733
0301	H. Alicante y C.E. Santa Faz	A	8.227	3.047	0	0	0	11.274
1297	Delegac. Territorial Castellón	C	2.770	1.215	5.592	1.334	32	10.943
4630	H.Cli.Univer.y C.E. Padre Porta	V	7.390	2.629	0	0	0	10.019
4608	H. Dr. Peset y C.E.Monteolivete	V	4.828	2.308	0	0	0	7.136
1201	H. Gen. Castellón C.E. Jaime I	C	4.421	1.413	0	0	0	5.834
0304	H. de Eix C. especialidades	A	4.084	1.664	0	0	0	5.748
6097	Servicios Centrales	V	662	650	88	2.954	0	4.354
0303	Area de Salud de Alcoi	A	2.986	1.033	0	148	0	4.167
4613	H.Amau Vilanova yC.E.Burjassot	V	2.928	810	0	0	0	3.738
4624	H. de Sagunto y C. especialid.	V	2.624	963	0	0	0	3.587
4625	H. de Xativa y C.especialidades	V	2.510	1.047	0	0	0	3.557
0315	H. de Elda C. especialidades	A	2.532	970	0	0	0	3.502
4611	H. de Gandia y C.especialidades	V	2.332	876	0	0	0	3.208
0317	H. Vilajiosa y C.E. Benidorm	A	2.234	742	0	0	0	2.976
0316	H. de Denia	A	1.434	573	0	0	0	2.007
0319	H. de Orihuela y C.E.	A	1.271	611	0	0	0	1.882
1203	H. Gran Via C.E. de Vilareal	C	1.480	383	0	0	0	1.863
4653	S.E.U. VALENCIA	V	1.361	95	0	0	0	1.456
1250	Aten.prim. Dist.02,03 y Segorbe	C	1.287	168	0	0	0	1.455
0371	Atención primaria-Dist.21 y 22	A	817	188	0	0	0	1.005
0373	Atención primaria-Dist.23 y 24	A	778	161	0	0	0	939
4654	Atención primaria - Dist. 04	V	797	72	0	0	0	869
4627	Hospital Maivarrrosa	V	624	206	0	0	0	830
4602	C. especialidades Juan Llorens	V	618	199	0	0	0	817
0370	Atención primaria-Distrito 20	A	687	111	0	0	0	798
4659	Atenc. primaria - Dist. 09 y 10	V	636	147	0	0	0	783
4626	Hospital Dr. Moliner	V	596	182	0	0	0	778
0368	Atención primaria-Dist.17 y 18	A	648	100	0	0	0	748
4664	Atención primaria - Dist. 14	V	664	79	0	0	0	743
4609	H. Requena. A. Primaria Dist.06	V	588	112	0	0	0	700
4661	Atenc. primaria - Dist. 11 y 12	V	606	86	0	0	0	692
0318	H. de San Vicente del Raspeig	A	497	160	0	0	0	657
0351	Ser.esp. urgencias Eix-Alacant	A	589	49	0	0	0	638
1209	H. La Magdalena	C	481	156	0	0	0	637
4658	Atención primaria- Dist. 08	V	509	57	0	0	0	566
4628	H. Onteniente y C. especialid.	V	457	98	0	0	0	555
4665	Atenc. primaria - Distrito 15	V	444	98	0	0	0	542
1240	A.P. Distrito 01 y C.E. Vinaroz	C	341	63	0	0	0	404
4696	Centro Regional Informática	V	98	102	0	0	0	200
0302	Centro especialidades c/Orense	A	44	56	0	0	0	100
TOTAL SVS			107.200	41.443	50.019	12.454	108	211.224

Cuadro 4.2

Obligaciones reconocidas por programas a nivel de artículo

En millones de pesetas

ARTICULO	PROGRAMA					TOTAL
	21 - PRIMARIA	22 - ESPECIALIZADA	25 - ADMINISTRACION	26 - FORM.PERSONAL	29 - INVERSIONES	
10 - Altos cargos	0	0	46	0	0	46
12 - Pers. funcionario y estatutario	17.264	57.763	1.787	2.010	0	78.824
13 - Laborales	2.151	3.584	369	2	0	6.106
14 - Otro personal	0	20	0	0	0	20
15 - Incent. al rendim. y otros	863	4.258	18	8	0	5.147
16 - Cuotas prest. y gtos. sociales	3.835	11.729	440	466	0	16.470
CAPITULO I GASTOS PERSONAL	24.113	77.354	2.660	2.486	0	106.613
20 - Arrendamientos	58	61	103	0	0	222
21 - Reparaciones y conservación	124	1.938	62	9	0	2.133
22 - Material, suministros y otros	1.285	24.383	618	33	0	26.319
23 - Indemnizaciones razón servicio	8	45	57	3	0	113
24 - Servicios nuevos	0	1	0	0	0	1
25 - A. Sanit. con medios ajenos	1.259	10.696	7	0	0	11.962
CAPITULO II GASTOS BIENES CORRIENTES	2.734	37.124	847	45	0	40.750
41 - A Organ. Autonom. Advos.	0	0	0	0	0	0
48 - A famil.e instituciones s/fines de lucro	47.251	2.680	30	0	0	49.961
CAPITULO IV TRANSFERENCIAS CORRIENTES	47.251	2.680	30	0	0	49.961
60 - Proyectos de inversión nueva	0	0	0	0	6.874	6.874
61 - Proyectos inversión reposición	0	0	0	0	2.648	2.648
CAPITULO VI INVERSIONES REALES	0	0	0	0	9.522	9.522
82 - Concesión de préstamos	0	0	59	0	0	59
83 - Constitución de depósitos y fianzas	0	0	0	0	0	0
CAPITULO VIII ACTIVOS FINANCIEROS	0	0	59	0	0	59
TOTAL	74.098	117.158	3.596	2.531	9.522	206.905

Cuadro 4.3

4.2 Exercicis tancats

La xifra de 16.649 milions de pessetes del pressupost inicial, consignada com a "Despeses d'exercicis tancats" en la liquidació del pressupost de 1990, coincideix amb quantia amb les "Obligacions reconegudes" pendents de pagament a 31 de desembre de 1989 en la liquidació del pressupost de 1989, més el saldo negatiu de la caixa pressupostària a la dita data. L'evolució del pressupost d'exercicis tancats durant 1990, ha estat la següent:

Obligaciones reconocidas pendientes de pago a 31-12-89	13.764
Más saldo negativo de la caja presupuestaria a 31-12-89	2.885
Ejercicios cerrados	16.649
Modificaciones por minoración de obligaciones comprometidas	(464)
Presupuesto definitivo resultante	16.185
Pagos líquidos en 1990	(14.756)
Obligaciones reconocidas pendientes de pago a 31-12-90	1.429

Cuadro 4.4

4.3 Exercici corrent

Les xifres consignades en la liquidació del pressupost de 1990, s'han obtingut dels registres comptables mantinguts per la institució amb mitjans informàtics, i són coherents amb els dits registres.

L'execució del pressupost de despeses per programes de forma global que es pot veure en el quadre 1.2, mostra que els graus d'execució són molt elevats en tots els programes, i el més baix, amb un 76,5%, és el "Programa de desenvolupament de la infraestructura sanitària", cosa lògica, ja que tota la gestió del capítol VI, d'"Inversions reals" s'imputa en aquest programa. En el quadre 4.3 es poden veure les obligacions reconegudes en l'exercici, quant a articles i programes pressupostaris.

4.4 Romanents de l'exercici de 1990

Una vegada tancat l'exercici de 1990, el 19 de febrer de 1991 s'aprovà l'expedient de modificació de crèdit 8/91, per tal de formalitzar la incorporació de romanents del pressupost de 1990 al de 1991, l'import del qual puja a 3.298 milions de pessetes.

Són objecte d'incorporació saldos en fase D dels capítols II, IV i VI, més un crèdit disponible de 4 milions de pessetes en el capítol VI, que està finançat amb fons procedents de la CEE. Els saldos del capítol I, no són objecte d'incorporació, ja que es considera que aquells que resulten exigibles s'imputaran al pressupost de 1991.

4.5 Obligacions no reconegudes a 31 de desembre de 1989

Una vegada finalitzat l'exercici de 1989, s'avaluà amb exactitud l'import de les obligacions no reconegudes en la liquidació del pressupost.

L'acord del Consell de la Generalitat Valenciana de 20

4.2 Ejercicios cerrados

La cifra de 16.649 millones de pesetas de presupuesto inicial, consignada como "gastos de ejercicios cerrados" en la liquidación del Presupuesto de 1990, coincide en su cuantía con las "Obligaciones reconocidas" pendientes de pago a 31 de diciembre de 1989 en la Liquidación del Presupuesto de 1989, más el saldo negativo de la caja presupuestaria a dicha fecha. La evolución del Presupuesto de ejercicios cerrados durante 1990 ha sido la siguiente:

4.3 Ejercicio corriente

Las cifras consignadas en la Liquidación del Presupuesto de 1990 se han obtenido de los registros contables mantenidos por la Institución con medios informáticos, y son coherentes con dichos registros.

La ejecución del presupuesto de gastos por programas a nivel global que puede verse en el cuadro 1.2, muestra que los grados de ejecución son muy elevados en todos los programas, siendo el más bajo, con un 76,5%, el Programa de Desarrollo de la Infraestructura Sanitaria, lo cual es lógico dado que toda la gestión del Capítulo VI de Inversiones reales se imputa a este programa. En el cuadro 4.3 pueden verse las obligaciones reconocidas en el ejercicio, a nivel de artículos y programas presupuestarios.

4.4 Remanentes del ejercicio 1990

Una vez cerrado el ejercicio 1990, el 19 de febrero de 1991 se aprobó el expediente de modificación de crédito 8/91, para formalizar la incorporación de remanentes del presupuesto de 1990 al de 1991, cuyo importe asciende a 3.298 millones de pesetas.

Son objeto de incorporación saldos en fase D de los capítulos II, IV, y VI, más un crédito disponible de 4 millones de pesetas en el capítulo VI, que está financiado con fondos procedentes de la CEE. Los saldos del capítulo I no son objeto de incorporación, pues se considera que aquellos que resulten exigibles se imputarán al presupuesto de 1991.

4.5 Obligaciones no reconocidas al 31 de diciembre de 1989

Una vez finalizado el ejercicio 1989 se procedió a evaluar con exactitud el importe de las obligaciones no reconocidas en la liquidación del presupuesto.

El Acuerdo del Consell de la Generalitat Valenciana de

d'agost de 1990, autoritzà el pagament de 650 milions de pessetes corresponents a compromisos de despesa de l'exercici de 1987 i anteriors, originats pels centres de despesa de l'INSALUD, actualment depenents del SVS, que no hi eren reconeguts ni hi havien estat presentats per al seu pagament en el SVS fins a la dita data. Aquestes obligacions han estat compensades per l'Administració central mitjançant l'acord de data 11 de juny de 1990.

Així mateix, per acord de la mateixa data del Consell de la Generalitat Valenciana, s'autoritzà el pagament de 1.354 milions de pessetes corresponents a obligacions no reconegudes en l'exercici de 1989, en el pressupost del SVS.

4.6 Obligacions no reconegudes a 31 de desembre de 1990

En el curs de la fiscalització efectuada en els diversos centres del SVS, s'han detectat obligacions no reconegudes en la liquidació del pressupost de 1990, que s'han registrat en el de 1991. En els apartats següents d'aquest informe, relatius als diferents capítols de despeses, s'indiquen aquells passius no registrats trobats per la Sindicatura en el desenvolupament de la fiscalització. El total d'obligacions no reconegudes a 31 de desembre de 1990 puja a 10.588 milions de pessetes, que han estat imputades al pressupost de 1991.

4.7 Conclusions i recomanacions

Com a resum del treball realitzat en les distintes àrees, s'exposen tot seguit els aspectes més significatius que en sorgeixen. Aquests aspectes fan referència a la liquidació de despeses del pressupost de 1990 quant a la seua coherència i correspondència de xifres, tant internament com amb els registres comptables, així com al compliment de la normativa legal que hi és d'aplicació.

En l'anàlisi que en els capítols següents d'aquest informe, s'efectua en cada capítol pressupostari de despeses, es presenten els comentaris i conclusions específics que afecten a cadascun; en aquest apartat s'inclouen únicament aquelles conclusions i recomanacions d'aplicació general:

a) La liquidació del pressupost de despeses, amb el detall que figura en els quadres 2.1 i 2.3 sorgeix directament dels registres comptables tramesos en aquesta institució.

b) Les comprovacions i proves realitzades pel que fa als diversos capítols de despeses, han posat de manifest que per regla general els apunts comptables registrats estan adequadament suportats pel seu document comptable i la documentació suportant corresponent, i que els procediments seguits en matèria de contractació s'ajusten en la major part dels casos a les prescripcions de la normativa aplicable. Les excepcions sorgides en el curs del nostre treball s'han posat de manifest en cadascun dels respectius apartats.

c) El grau de disposició del pressupost de despeses és d'un 99,6%, el grau d'execució de la despesa és del 98,1%, i el grau de compliment se situa en el 97,3%, percentatges que es consideren satisfactoris.

d) Les obligacions no reconegudes a 31 de desembre de 1990 i imputades al pressupost de 1991, han pujat a 10.588 milions de pessetes.

20 de agosto de 1990 autorizó el pago de 650 millones de pesetas correspondientes a compromisos de gasto del ejercicio 1987 y anteriores, originados por Centros de Gasto del INSALUD actualmente dependientes del SVS, que no estaban reconocidos ni habían sido presentados para su pago en el SVS hasta dicha fecha. Estas obligaciones han sido compensadas por la Administración Central por medio del Acuerdo de fecha 11 de junio de 1990.

Asimismo, por Acuerdo de la misma fecha del Consell de la Generalitat Valenciana, se autorizó el pago de 1.354 millones de pesetas correspondientes a obligaciones no reconocidas en el ejercicio 1989, en el presupuesto del SVS.

4.6 Obligaciones no reconocidas al 31 de diciembre de 1990

En el curso de la fiscalización efectuada en los distintos Centros del SVS, se han detectado obligaciones no reconocidas en la liquidación del presupuesto de 1990, que se han registrado en el de 1991. En los apartados siguientes de este Informe relativos a los diferentes capítulos de gastos, se indican aquellos pasivos no registrados encontrados por la Sindicatura en el desarrollo de la fiscalización. El total de obligaciones no reconocidas al 31 de diciembre de 1990 asciende a 10.588 millones de pesetas, que han sido imputadas al presupuesto de 1991.

4.7 Conclusiones y recomendaciones

Como resumen del trabajo realizado en las distintas áreas, se exponen a continuación los aspectos más significativos que surgen del mismo. Estos aspectos hacen referencia a la Liquidación de gastos del presupuesto de 1990 en cuanto a su coherencia y correspondencia de cifras, tanto internamente como con los registros contables, así como al cumplimiento de la normativa legal que le es aplicable.

En el análisis que, en los capítulos siguientes de este Informe, se efectúa de cada capítulo presupuestario de gastos, se presentan los comentarios y conclusiones específicos que afectan a cada uno de ellos; en este apartado se incluyen únicamente aquellas conclusiones y recomendaciones de aplicación general:

a) La Liquidación del presupuesto de gastos, con el detalle que figura en los cuadros 2.1 y 2.3 surge directamente de los registros contables remitidos a esta Institución.

b) Las comprobaciones y pruebas realizadas respecto de los distintos capítulos de gastos, han puesto de manifiesto que por regla general los apuntes contables registrados están adecuadamente respaldados por su documento contable y la documentación soporte correspondiente, y que los procedimientos seguidos en materia de contratación se ajustan en la mayor parte de los casos a las prescripciones de la normativa aplicable. Las excepciones surgidas en el curso de nuestro trabajo se han puesto de manifiesto en cada uno de los respectivos apartados.

c) El grado de disposición del presupuesto de gastos es de un 99,6%, el grado de ejecución del gasto es del 98,1%, y el grado de cumplimiento se sitúa en el 97,3%, porcentajes que se consideran satisfactorios.

d) Las obligaciones no reconocidas al 31 de diciembre de 1990 e imputadas al presupuesto de 1991, han ascendido a 10.588 millones de pesetas.

5. DESPESES DE PERSONAL

5.1 Execució pressupostària. Comentaris generals

El quadre 5.1, elaborat per aquesta Sindicatura de Comptes a partir de la informació rebuda, mostra en milions de pessetes el detall de les despeses de personal per articles pressupostaris, amb indicació de les obligacions reconegudes i els pagaments líquids.

ARTICULO	TOTAL OBLIGACIONES	TOTAL PAGOS LIQUIDOS	OBLIGACIONES PTES. 31-12-90
10 Altos cargos	46	46	0
12 Pers. func. y estatutario	78.824	78.813	11
13 Laborales	6.106	6.104	2
14 Otro personal	20	20	0
15 Incen. al rendim. y otros	5.147	5.137	10
16 Cuot. prest. y gastos soc.	16.470	16.461	9
TOTAL CAPITULO I	106.613	106.581	32

Cuadro 5.1

Aquest capítol és el de major importància quantitativa en el pressupost del SVS, i el pressupost definitiu, 107.200 milions de pessetes, representa el 50,8% del pressupost total de l'organisme. Les obligacions reconegudes a la data de tancament de l'exercici, per un import de 106.613 milions de pessetes, representen el 51,5% de les totals de l'organisme.

La distribució per programes de les obligacions reconegudes mostra el major pes específic del programa d'assistència especialitzada; hi segueix el d'assistència primària; les despeses imputades al programa administració i serveis generals es redueixen al 2,5% del total:

Programa	Obligaciones reconocidas	
21- Atención primaria	24.113	22,6%
22- Asistencia especializada	77.354	72,6%
25- Administración y Servicios generales	2.660	2,5%
26- Formación del personal	2.486	2,3%
TOTAL	106.613	100%

Tant el grau d'execució, que és del 99,5%, com el de compliment, que arriba al 100%, són satisfactoris.

D'acord amb la memòria de gestió del SVS, en els exercicis de 1989 i 1990, la distribució del personal per programes era la següent:

Programa	1989	1990
Atención primaria	6.075	6.789
Asistencia especializada	21.944	22.511
Administración y Servicios Generales	1.188	1.346
Salud comunitaria	-	172
TOTAL	29.207	30.818

Cuadro 5.3

5. GASTOS DE PERSONAL

5.1 Ejecución presupuestaria. Comentarios generales

El cuadro 5.1, elaborado por esta Sindicatura de Comptes a partir de la información recibida, muestra en millones de pesetas el detalle de los gastos de personal por artículos presupuestarios, con indicación de las obligaciones reconocidas y los pagos líquidos.

Este capítulo es el de mayor importancia cuantitativa en el presupuesto del Servicio Valenciano de Salud, y su presupuesto definitivo, de 107.200 millones de pesetas, representa el 50,8% del presupuesto total del Organismo. Las obligaciones reconocidas a la fecha de cierre del ejercicio, por importe de 106.613 millones de pesetas, representan el 51,5% de las totales del Organismo.

La distribución por programas de las obligaciones reconocidas muestra el mayor peso específico del programa de asistencia especializada, siguiéndole el de asistencia primaria; los gastos imputados al programa Administración y servicios generales se reducen al 2,5% del total:

5.2 Aspectes rellevants

a) *Característiques generals*

La importància quantitativa del pressupost d'aquest capítol i l'elevat nombre de treballadors de l'organisme, els quals estan subjectes a una normativa distinta segons la seua relació jurídica, segons siguen funcionaris, personal estatutari o laboral, contribueixen a dotar d'especial complexitat la matèria.

En l'exercici de 1990, s'ha avançat notablement en la tasca de racionalització de l'àrea de personal, ja que:

a) En 1990, el centre de càlcul del SVS ha assumit les funcions d'elaboració de totes les nòmines del personal de l'organisme; d'aquesta manera s'ha superat la situació vigent en els exercicis anteriors, quan les tasques de confecció de les nòmines estaven distribuïdes en diversos centres sense connexió entre sí i, en algun cas, aliens al SVS, i s'ha fet possible la comptabilització centralitzada de les despeses de personal.

b) Al llarg de l'exercici s'han dictat diverses normes que han sistematitzat i racionalitzat la provisió de llocs de treball, i regulat la integració de col·lectius de treballadors en els règims estatutaris.

En particular, el decret del Consell de la Generalitat Valenciana 169/1990, de 15 d'octubre, sobre retribucions de personal depenents del Servei Valencià de Salut, constitueix un pas endavant en l'homogeneïtzació i racionalització del sistema retributiu del personal estatutari al servei de l'organisme.

La fixació de les plantilles de l'organisme ha estat una tasca que ha requerit esforços importants, ja que en el moment de la transferència de funcions i serveis de l'INSA-LUD, les plantilles reals no es corresponien amb les presupostades, amb el consegüent perjudici per a la racionalització de la gestió de personal. L'acord del Consell de la Generalitat Valenciana, de 29 d'abril de 1991, aprova les plantilles de llocs de les institucions sanitàries del Servei Valencià de Salut, la qual cosa constitueix una base per a l'adequada gestió dels recursos humans adscrits en aquests centres.

b) *Registre i expedients de personal*

La gestió del registre de personal adscrit als serveis centrals i delegacions del SVS, és competència de la Conselleria d'Administració Pública. Pel que fa al personal sanitari, en l'exercici de 1990 han continuat els treballs per a la implantació del registre de personal adscrit a les institucions sanitàries, que va ser constituït i regulat per l'ordre de la Conselleria de Sanitat i Consum, de 21 de setembre de 1989, com a unitat dependent de la Secretaria General de la dita conselleria. La resolució de 26 de gener de 1990, de la Secretaria General de la Conselleria de Sanitat i Consum, dicta les normes sobre el programa d'implantació progressiva del dit registre, si bé a 31 de desembre de 1990, encara no era operatiu el registre de personal sanitari.

c) *Retribucions*

Com s'ha indicat en l'apartat anterior, el decret del Consell de la Generalitat Valenciana, 169/1990, de 15 d'octubre, sobre retribucions del personal depenent del Servei Valencià de Salut, constitueix un avanç en l'homogeneïtzació i

5.2 Aspectos relevantes

a) *Características generales*

La importancia cuantitativa del presupuesto de este Capítulo y el elevado número de empleados del Organismo, que están sujetos a distinta normativa según su relación jurídica con el mismo, sea la de funcionario, personal estatutario o laboral, contribuyen a dotar de especial complejidad la materia.

En el ejercicio 1990 se ha avanzado notablemente en la tarea de racionalización del área de personal, ya que:

a) En 1990 el Centro de Cálculo del S.V.S. ha asumido las funciones de elaboración de todas las nóminas del personal del Organismo; de este modo se ha superado la situación vigente en ejercicios anteriores, cuando las tareas de confección de las nóminas estaban distribuidas en varios centros sin conexión entre sí y, en algún caso, ajenos al SVS, y se ha hecho posible la contabilización centralizada de los gastos de personal.

b) A lo largo del ejercicio se han dictado diversas normas que han sistematizado y racionalizado la provisión de puestos de trabajo y regulado la integración de colectivos de empleados en los regímenes estatutarios.

En particular, el Decreto del Consell de la Generalitat Valenciana 169/1990, de 15 de octubre, sobre retribuciones del personal dependiente del Servicio Valenciano de Salud, constituye un paso adelante en la homogeneización y racionalización del sistema retributivo del personal estatutario al servicio del Organismo.

La fijación de las plantillas del Organismo ha sido una tarea que ha requerido esfuerzos importantes, dado que en el momento de la transferencia de funciones y servicios del INSALUD, las plantillas reales no se correspondían con las presupuestadas, con el consiguiente perjuicio para la racionalización de la gestión de personal. El Acuerdo del Consell de la Generalitat Valenciana, de 29 de abril de 1991, aprueba las plantillas de puestos de las instituciones sanitarias del Servicio Valenciano de Salud, lo cual constituye una base para la adecuada gestión de los recursos humanos adscritos a estos centros.

b) *Registro y expedientes de personal*

La gestión del Registro del personal adscrito a los Servicios Centrales y Delegaciones del SVS es competencia de la Conselleria de Administración Pública. En lo relativo al personal sanitario, en el ejercicio 1990 han continuado los trabajos para la implantación del Registro de Personal adscrito a las Instituciones Sanitarias, que fue constituido y regulado por la Orden de la Conselleria de Sanidad y Consumo, de 21 de septiembre de 1989, como unidad dependiente de la Secretaría General de dicha Conselleria. La Resolución de 26 de enero de 1990, de la Secretaría General de la Conselleria de Sanidad y Consumo, dicta normas sobre el programa de implantación progresiva de dicho registro, si bien al 31 de diciembre de 1990 todavía no era operativo el Registro de personal sanitario.

c) *Retribuciones*

Como se ha indicado en el apartado anterior, el Decreto del Consell de la Generalitat Valenciana 169/1990, de 15 de octubre, sobre retribuciones del personal dependiente del Servicio Valenciano de Salud, constituye un avance en la

racionalització del sistema retributiu del personal estatutari al servei de l'organisme.

d) Cotitzacions a la Seguretat Social

El càlcul de les cotitzacions a la Seguretat Social i mutualitats, forma part del procés informàtic de nòmines; a partir d'aquestes dades es confeccionen els documents comptables i es procedeix a la seua comptabilització centralitzada.

Les quotes patronals de cotització a la Seguretat Social corresponents a novembre i desembre de 1990 no han estat comptabilitzades en el pressupost de 1990, i pugen a 3.386 milions de pessetes; aquestes quotes han estat imputades al pressupost de 1991. Per aquest motiu s'hi hauria de fer un ajust, incrementant les obligacions reconegudes de l'article 16 "Quotes, prestacions i despeses socials" del pressupost de 1990 en l'import assenyalat, per tal de disminuir el superàvit en aquest import.

El SVS, seguint un criteri homogeni al de la Generalitat Valenciana, no ha ingressat quotes de cotització al Fons de Garantia Salarial pel personal funcionari, de la qual cosa deriva una contingència a càrrec de l'organisme, per la possibilitat que aquestes quotes siguen reclamades per la Seguretat Social.

e) Retencions a compte de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques

Els processos informàtics calculen mensualment les retencions individuals. A 31 de desembre de 1990, el saldo pendent d'ingrés en el Ministeri d'Hisenda puja a 12.896 milions de pessetes, xifra que representa el 93,8% de les retencions practicades en l'exercici, cosa que significa que no han estat ingressades en els seus terminis reglamentaris, i per aquest motiu poden derivar-se'n contingències fiscals per al SVS.

5.3 Conclusions i recomanacions

a) Les proves realitzades han posat de manifest que les despeses d'aquest capítol que figuren en la liquidació del pressupost presentada, sorgeixen dels registres comptables que la suporten i que els apunts comptables que hi figuren estan, per regla general, adequadament suportats pel corresponent document comptable, realitzat a partir d'una documentació justificativa suficient.

b) Caldria reforçar el control intern i esmenar les insuficiències en matèria de nòmines i assumptes de personal que s'han indicat en els apartats anteriors. El primer de gener de 1990 es centralitzà l'elaboració de les nòmines, amb la qual cosa s'han esmenat algunes de les deficiències assenyalades en els nostres informes d'exercicis anteriors, en homogeneïtzar el sistema de confecció de nòmines del personal.

c) Cal optimitzar la utilització dels mitjans informàtics disponibles i dotar dels necessaris els departaments que es responsabilitzen de les tasques de gestió de personal i nòmines.

d) Com ja assenyalàvem en exercicis anteriors, és ineludible aplicar els mitjans que calguen per aconseguir l'efectiva posada en marxa del registre de personal i l'adequada posada al dia i manteniment dels expedients de personal.

e) Quant als descomptes efectuats en la nòmina de personal, per les retencions a compte de l'Impost sobre la Ren-

homogeneïtzació y racionalització del sistema retributivo del personal estatutario al servicio del Organismo.

d) Cotizaciones a la Seguridad Social

El càlculo de las cotizaciones a la Seguridad Social y Mutuas forma parte del proceso informático de nóminas; a partir de estos datos se confeccionan los documentos contables y se procede a su contabilización centralizada.

Las cuotas patronales de cotización a la Seguridad Social correspondientes a noviembre y diciembre de 1990 no han sido contabilizadas en el presupuesto de 1990, ascendiendo a 3.386 millones de pesetas; estas cuotas han sido imputadas al presupuesto de 1991. Por este motivo se debería hacer un ajuste, incrementando las obligaciones reconocidas del artículo 16 "Cuotas, prestaciones y gastos sociales" del presupuesto 1990 en el importe señalado, con el efecto de disminuir el superávit en este importe.

El SVS, siguiendo un criterio homogéneo al de la Generalitat Valenciana, no ha ingresado cuotas de cotización al Fondo de Garantía Salarial por el personal funcionario, de lo que se deriva una contingencia a cargo del Organismo, por la posibilidad de que dichas cuotas sean reclamadas por la Seguridad Social.

e) Retenciones a cuenta del Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas

Los procesos informáticos calculan mensualmente las retenciones individuales. A 31 de diciembre de 1990 el saldo pendiente de ingreso en el Ministerio de Hacienda asciende a 12.896 millones de pesetas, cifra que representa el 93'8 % de las retenciones practicadas en el ejercicio, lo cual significa que no han sido ingresadas en sus plazos reglamentarios, y por este motivo pueden derivarse contingencias fiscales para el SVS.

5.3 Conclusiones y recomendaciones

a) Las pruebas realizadas han puesto de manifiesto que los gastos de este capítulo que figuran en la liquidación del presupuesto presentada, surgen de los registros contables que la soportan y que los apuntes contables que en ellos figuran están, por lo general, adecuadamente soportados por el correspondiente documento contable, realizado a partir de una documentación justificativa suficiente.

b) Se debe reforzar el control interno y subsanar las insuficiencias en materia de nóminas y asuntos de personal que se han indicado en los apartados anteriores. El 1 de enero de 1990 se centralizó la elaboración de las nóminas con lo que se han subsanado algunas de las deficiencias señaladas en nuestros informes de ejercicios anteriores, al homogeneizar el sistema de confección de nóminas del personal.

c) Es necesario optimizar la utilización de los medios informáticos disponibles y dotar de los necesarios a los departamentos que se responsabilizan de las tareas de gestión de personal y nóminas.

d) Como ya señalábamos en ejercicios anteriores, es ineludible aplicar los medios necesarios para conseguir la efectiva puesta en marcha del Registro de Personal, y la adecuada puesta al día y mantenimiento de los expedientes de personal.

e) En lo relativo a los descuentos efectuados en la nómina del personal por las retenciones a cuenta del Impuesto

da de le Persones Físiques practicats en l'exercici de 1990, cal indicar que a la data d'aquest informe no s'ha obtingut evidència que s'hi hagen efectuat la totalitat dels ingressos deguts en la hisenda de l'Estat per aquestes retencions, l'import de les quals, incloent les efectuades a professionals, puja a 12.916 milions de pessetes.

f) Quant a la classificació per nivells dels llocs de treball, cal assenyalar que amb data 24 de juliol de 1991, la Sala 2TM Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, dictà sentència favorable a un recurs contra la Generalitat Valenciana, interposat per un dels seus funcionaris, en relació amb la classificació actual dels nivells del grup A. En aquest sentit, la Sala argumenta en les seues fonaments de dret que d'acord amb l'article 17.2 de la llei 10/85, de 31 de juliol, no poden existir llocs classificats amb el mateix nivell corresponent a grups separats per més d'un grau de titulació. En la seua sentència, la Sala admet el recurs del demandant i li reconeix així mateix el dret a una compensació econòmica.

6. DESPESES EN BÉNS CORRENTS I SERVEIS

6.1 Execució pressupostària. Comentaris generals

En aquest capítol es recullen les despeses en béns corrents i serveis necessaris per a l'exercici de les activitats del Servei Valencià de Salut en qualsevol de les seues dependències.

El pressupost definitiu de 1990, puja a 41.443 milions de pessetes, cosa que representa el 19,6% del pressupost total del SVS, i un increment del 18,7% respecte del pressupost definitiu de l'exercici de 1989.

El total de disposicions puja a 41.224 milions de pessetes, xifra que representa un grau de disposició del 99,5%, que és alt. Les obligacions reconegudes són 40.750 milions de pessetes, cosa que indica un grau d'execució del 98,3%, que resulta satisfactori. La major part de les despeses d'aquest capítol es concentra en el "Programa d'assistència especialitzada", que amb 37.124 milions de pessetes, abasta el 91,1% de les obligacions reconegudes.

En el quadre 6.1, es pot veure un detall per articles de l'execució pressupostària del capítol II, en milions de pessetes.

sobre la Renta de las Personas Físicas practicados en el ejercicio 1990, debe indicarse que a la fecha del presente informe no se ha obtenido evidencia de que se hayan efectuado la totalidad de los ingresos debidos en la Hacienda del Estado por estas retenciones, cuyo importe incluyendo las efectuadas a profesionales, asciende a 12.916 millones de pesetas.

f) Respecto a la clasificación por niveles de los puestos de trabajo, hay que señalar que con fecha 24 de julio de 1991, la Sala 2TM de lo Contencioso-Administrativo del Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana, dictó sentencia favorable a un recurso contra la Generalitat Valenciana, interpuesto por un funcionario de la misma, en relación con la clasificación actual de los niveles del grupo A. En este sentido, la Sala argumenta en sus fundamentos de derecho que de acuerdo que de acuerdo al artículo 17.2 de la Ley 10/85, de 31 de julio, no pueden existir puestos clasificados con el mismo nivel correspondiente a grupos separados por más de un grado de titulación... En su sentencia, la Sala admite el recurso del demandante y le reconoce así mismo el derecho a una compensación económica.

6. GASTOS EN BIENES CORRIENTES Y SERVICIOS

6.1 Ejecución presupuestaria. Comentarios generales

En este capítulo se recogen los gastos en bienes corrientes y servicios necesarios para el ejercicio de las actividades del Servicio Valenciano de Salud en cualquiera de sus dependencias.

El presupuesto definitivo de 1990 asciende a 41.443 millones de pesetas, lo que representa el 19,6% del presupuesto total del SVS, y un incremento del 18,7% respecto del presupuesto definitivo del ejercicio 1989.

El total de disposiciones asciende a 41.224 millones de pesetas, cifra que supone un grado de disposición del 99,5%, que es alto. Las obligaciones reconocidas son 40.750 millones de pesetas, lo que indica un grado de ejecución del 98,3%, que resulta satisfactorio. La mayor parte de los gastos de este capítulo se concentra en el Programa de Asistencia Especializada, que con 37.124 millones de pesetas, absorben el 91,1% de las obligaciones reconocidas.

En el cuadro 6.1 puede verse un detalle a nivel de artículos de la ejecución presupuestaria del capítulo 2, en millones de pesetas.

ARTICULO	TOTAL OBLIGACIONES	TOTAL PAGOS LIQUIDOS	OBLIGACIONES PTES. 31-12-90
20 Arrendamientos	222	216	6
21 Reparaciones y conservación	2.133	2.081	52
22 Mater., suministros y otros	26.319	26.075	244
23 Indemniz. razón servicio	113	105	8
24 Servicios nuevos	1	1	0
25 Conciertos de asist. sanitaria	11.962	11.729	233
TOTAL CAPITULO II	40.750	40.207	543

Cuadro 6.1

Les tasques de contractació i gestió relatives a les transaccions d'aquest capítol s'efectuen en cada centre de des-

Las tareas de contratación y gestión relativas a las transacciones de este capítulo se efectúan en cada centro de

pesa, tret de les adquisicions realitzades mitjançant concursos centralitzats. El "Servei de compres i subministraments" dels serveis centrals del SVS, efectua la supervisió i el seguiment de les contractacions de béns i serveis dels diversos centres.

En els apartats següents es comenten en major detall els components d'aquest capítol i els resultats de la fiscalització efectuada.

6.2 Fiscalització en el serveis centrals

En la fiscalització d'aquest capítol pressupostari en els serveis centrals del SVS, hem pogut comprovar que els documents comptables revisats estan adequadament proposats, intervinguts i autoritzats, i generalment estan suportats per les factures corresponents, tret de les deficiències indicades seguidament:

-S'ha observat la comptabilització i el pagament en aquest capítol, d'una factura per import d'1,2 milions de pessetes corresponent al rètol lluminós de l'hospital d'Orihuela que per tractar-se d'un element d'immobilitzat, hauria d'haver-se inclòs en el capítol VI "Inversions reals".

-S'han trobat adquisicions en les quals es contractà directament amb un proveïdor sense haver formalitzat l'opertú expedient de contractació, tot i tractar-se d'importos superiors a 1 milió de pessetes, que, per tant, no poden ser considerats subministraments menors, tal com indica l'article 25.2 de la llei 4/90, de 31 de maig.

-Així mateix, no hi ha contracte per a les 17 places de garatge que s'han arrendat durant 1990 en el mateix edifici on estan ubicades les oficines dels serveis centrals, i el seu import anual satisfet és de 3.427.200 PTA.

-En els expedients de contractació tramitats s'han trobat els expedients previs correctament formalitzats. I encara que en la fase de licitació-adjudicació generalment hi figuren els documents fonamentals com ara l'acta de la mesa de contractació, les adjudicacions provisionals i definitives, i el contracte, no sol figurar suficient documentació sobre la publicitat i fiances dipositades. A més de la falta de documentació s'hi han trobat algunes fiances definitives ingressades amb posterioritat a la data del contracte, i un contracte amb data anterior a la de l'adjudicació provisional.

-S'ha revisat l'expedient de contractació d'una campanya publicitària realitzada en novembre de 1990. El 26 d'octubre de 1990, mitjançant resolució del Director del SVS, es declarà urgent la tramitació de l'expedient de concurs públic que s'havia iniciat el 5 de setembre del mateix any, es transformà en una adjudicació directa i s'adjudicà posteriorment a una empresa per 38 milions de pessetes; aquest contracte se signà el 31 d'octubre de 1991. La revisió de la documentació que consta en l'expedient, permet dubtar de l'adequada elecció del procediment d'adjudicació, ja que en una nota de règim intern del SVS emesa en abril de 1990, s'indicava que havien d'iniciar-se els tràmits corresponents per a contractar l'esmentada campanya de publicitat, per la qual cosa no s'entèn la necessitat de declarar la urgència sis mesos més tard.

-S'han localitzat dos procediments de contractació paral·lels per a la impressió de talonaris de receptes per a desplaçats: el concurs públic 16/90, que ho inclou en el lot núm. 1, i l'adquisició directa 4/90, específica per a aquesta matèria. La dita impressió s'adjudicà per 4,2 milions de

gasto, excepto las adquisiciones realizadas mediante concursos centralizados. El Servicio de Compras y Suministros de los Servicios Centrales del SVS efectúa la supervisión y seguimiento de las contrataciones de bienes y servicios de los distintos centros.

En los apartados siguientes se comentan con mayor detalle los componentes de este capítulo, y los resultados de la fiscalización efectuada.

6.2 Fiscalización en los Servicios Centrales

En la fiscalización de este capítulo presupuestario en los Servicios Centrales del SVS hemos podido comprobar, que los documentos contables revisados están adecuadamente propuestos, intervenidos y autorizados, y generalmente están soportados por las facturas correspondientes, excepto por las deficiencias indicadas seguidamente:

-Se ha observado la contabilización y el pago en este capítulo, de una factura por importe de 1,2 millones de pesetas correspondiente al letrero luminoso del hospital de Orihuela que, al tratarse de un elemento de inmovilizado, debería haberse incluido en el capítulo VI -Inversiones reales.

-Se han encontrado adquisiciones en las que se contrató directamente con un proveedor sin haber formalizado el oportuno expediente de contratación, a pesar de tratarse de importes superiores a 1 millón de pesetas y, por tanto, no poder ser considerados suministros menores como indica el artículo 25.2 de la Ley 4/90, de 31 de mayo.

-Asimismo, no existe contrato para las 17 plazas de garaje que se han arrendado durante 1990, en el mismo edificio donde están ubicadas las oficinas de Servicios Centrales, siendo el importe anual satisfecho de 3.427.200 pesetas.

-En los expedientes de contratación tramitados se han encontrado los expedientes previos correctamente cumplimentados. Y aunque en la fase de licitación-adjudicación generalmente figuran los documentos fundamentales como son el acta de la mesa de contratación, las adjudicaciones provisionales y definitivas, y el contrato, no suele figurar suficiente documentación sobre publicidad y fianzas depositadas. Además de la falta de documentación se han encontrado algunas fianzas definitivas ingresadas con posterioridad a la fecha del contrato, y un contrato con fecha anterior a la de adjudicación provisional.

-Se ha revisado el expediente de contratación de una campanya publicitaria realitzada en novembre de 1990. El 26 de octubre de 1990, mediante resolución del Director del SVS, se declaró urgente la tramitación del expediente de concurso público que se había iniciado el 5 de septiembre del mismo año, transformándose en una adjudicación directa, y adjudicándose posteriormente a una empresa por 38 millones de pesetas, firmándose el contrato el 31 de octubre de 1991. La revisión de la documentación que consta en el expediente, permite poner en duda la adecuada elección del procedimiento de adjudicación elegido, ya que en una nota de régimen interno del SVS emitida en abril de 1990 se indicaba que debían iniciarse los trámites correspondientes para contratar la indicada campanya de publicidad, por lo que no se entiende la necesidad de declarar la urgencia seis meses más tarde.

-Se han localizado 2 procedimientos de contratación paralelos para la impresión de talonarios de recetas para desplazados: el concurso público 16/90 que lo incluye en el lote nº 1, y la adquisición directa 4/90, específica para esta materia. Dicha impresión se adjudicó por 4,2 millones de

pesetes en l'adquisició directa a un preu unitari superior a l'oferta presentada en el concurs públic, que va ser declarat desert posteriorment a l'adjudicació de l'adquisició directa.

-Hem observat que l'import pagat en 1990 a una mateixa empresa per anuncis en premsa supera els 50 milions de pesetes. Per a aquesta publicitat no s'ha elaborat cap expedient de contractació, ni cap contracte.

6.3 Compra de material sanitari per a consum i reposició

En la fiscalització d'aquests pagaments s'ha comprovat que els documents comptables revisats estan adequadament proposats, intervinguts, autoritzats i suportats per les factures corresponents.

Aquestes despeses es classifiquen en quatre apartats:

-*Implantacions*, que recull les pròtesis i osteosíntesis com poden ser els claus, rosques, etc, les quals solen comprar-se mitjançant concurs públic centralitzat, d'acord amb les característiques especificades per cada metge.

-*Laboratori*, que inclou tant els petits estris, matraços, tubs d'assaig, etc., com els reactius. Aquests productes solen adquirir-se mitjançant la compra directa, ja que en molts casos cada aparell necessita un reactiu o producte amb característiques que únicament les ofereix el proveïdor de cada aparell.

-*Radiologia*, que aglutina el material radiològic com ara les plaques, fixadors, reveladors...; la majoria d'aquests productes es compren mitjançant concurs públic centralitzat.

-*Altres*, que inclou el material rebutjable com ara les gases, xeringues, bates, mascarilles, sondes...; aquest apartat representa el de major volum del subconcepte. La forma de compra d'aquests productes varia segons els hospitals, i s'utilitzen concurs públics centralitzats, concurs públics, adquisicions directes i compres directes.

Els expedients de contractació tramitats en els hospitals, solen ser d'adquisició directa, i els concursos públics són menys freqüents. En la fiscalització d'aquest subconcepte s'han revisat en els hospitals de La Fe, Sagunt i General d'Alacant, els expedients de contractació elaborats en 1990, havent-se comprovat que en els expedients de:

-*Concursos públics*, solen figurar tots els documents exigits legalment, encara que no es deixa constància del dipòsit de les fiances provisionals, ja que els originals es lliuren en adjudicar els concursos. Tampoc no es deixa constància que els adjudicataris hagen reintegrat l'import dels anuncis.

-*Adquisicions directes*, generalment els expedients no estan tan complets com els anteriors, i es recomana que s'hi incloga tota la documentació pertinent.

Així mateix, en diversos hospitals s'ha realitzat un estudi comparatiu dels preus de compra, proveïdors i tipus de contractació dels productes més consumits d'aquest subconcepte. No és fàcil traure conclusions d'aquesta anàlisi, ja que cal tenir en compte que els noms dels productes no estan estandaritzats, i això dificulta la seua localització i comparança. Tanmateix, tot i les excepcions anteriors, en línies generals s'ha observat la falta d'homogeneïtat, tant en els preus com en els proveïdors i el tipus de compra. Únicament coincideixen aquests aspectes quan els productes s'adquireixen mitjançant concurs públic centralitzat.

Entre els hospitals comparats, s'observa que els preus de

pesetas en la adquisició directa, a un precio unitario superior a la oferta presentada en el concurso público, que fue declarado desierto con posterioridad a la adjudicación de la adquisición directa.

-Hemos observado que el importe pagado en 1990 a una misma empresa por anuncios en prensa supera los 50 millones de pesetas. Para dicha publicidad no se ha elaborado ningún expediente de contratación, ni contrato alguno.

6.3 Compra de material sanitario para consumo y reposición

En la fiscalización de estos gastos se ha comprobado que los documentos contables revisados están adecuadamente propuestos, intervenidos y autorizados, y están soportados por las facturas correspondientes.

Estos gastos se clasifican en cuatro apartados:

-*Implantes*, que recoge las prótesis y osteosíntesis como pueden ser clavos, tuercas, etc, que suelen comprarse mediante concurso público centralizado, de acuerdo con las características especificadas por cada médico.

-*Laboratorio*, que incluye tanto pequeños utensilios, matraces, tubos de ensayo, etc, como reactivos. Estos productos suelen adquirirse mediante compra directa, debido a que en muchos casos cada aparato necesita un reactivo o producto con características que únicamente las ofrece el proveedor de cada aparato.

-*Radiología*, que aglutina el material radiológico como son placas, fijadores, reveladores...; comprándose la mayoría de estos productos mediante concurso público centralizado.

-*Otros*, que incluye material desechable como son las gases, jeringas, batas, mascarillas, sondas... suponiendo este apartado el de mayor volumen del subconcepto. La forma de compra de estos productos varía según hospitales, utilizando concursos públicos centralizados, concursos públicos, adquisiciones directas y compras directas.

Los expedientes de contratación tramitados en los hospitales suelen ser de adquisición directa, siendo los concursos públicos menos frecuentes. En la fiscalización de este subconcepto se han revisado en los hospitales de La Fe, Sagunto y General de Alicante los expedientes de contratación elaborados en 1990, habiéndose comprobado que en los expedientes de:

-*concursos públicos*, suelen figurar todos los documentos exigidos legalmente, aunque no se deja constancia del depósito de las fianzas provisionales, ya que los originales se entregan al adjudicar los concursos, ni de que los adjudicatarios hayan reintegrado el importe de los anuncios.

-*adquisiciones directas*, generalmente los expedientes no están tan completos como los anteriores, recomendándose que se incluya en los mismos toda la documentación pertinente.

Asimismo, se ha realizado en varios hospitales un estudio comparativo de los precios de compra, proveedores y tipo de contratación de los productos más consumidos de este subconcepto. No es fácil sacar conclusiones de este análisis, ya que hay que tener en cuenta que los nombres de los productos no están estandarizados, dificultando con ello su localización y comparabilidad. Sin embargo, a pesar de las salvedades anteriores, en líneas generales se ha observado falta de homogeneidad, tanto en los precios como en los proveedores y tipo de compra. Únicamente coinciden estos aspectos cuando los productos se adquieren mediante concurso público centralizado.

Entre los hospitales comparados, se observa que los pre-

compra inferiors solen donar-se en l'hospital La Fe, on predomina la contractació mitjançant concurs públic; li segueix l'hospital de Sagunt, on predomina l'adquisició directa, i finalment l'hospital General d'Alacant, on s'utilitza en menor mesura l'adquisició directa i apareixen més compres directes (compres sense tramitació d'expedient d'adquisició directa). Així mateix, s'ha comprovat que quan el mateix proveïdor serveix a diversos hospitals, ho fa a preus diferents, depenent del volum de compra i el tipus d'expedient de contractació que s'hi haja realitzat.

També s'ha realitzat en l'hospital La Fe, un estudi comparatiu entre els exercicis de 1989, 1990 i 1991, dels preus de compra de diversos productes de major consum, i s'ha observat una reducció de preus respecte als de 1989. La major reducció s'aconseguí en l'exercici de 1990, gràcies a dos concursos públics realitzats, que inclouen la majoria dels productes de la mostra.

6.4 Concerts d'assistència sanitària

En aquest article pressupostari es recullen les despeses derivades de l'assistència sanitària concertada amb altres administracions públiques o entitats privades a fi de complementar els recursos disponibles del SVS.

Els principals tipus de concerts són:

- Amb institucions tancades (hospitals)
- Amb institucions obertes (consultoris)
- Transport sanitari (ambulàncies)
- Hemodiàlisi
- Rehabilitació
- Oxigenoteràpia
- Alta tecnologia

El pagament de l'assistència sanitària amb mitjans aliens, es realitza per un sistema de tarifes establert per a l'exercici de 1990, per a cada tipus de servei, mitjançant l'ordre de 29 de desembre de 1989 de la Conselleria de Sanitat i Consum.

cios de compra inferiores se suelen dar en el Hospital La Fe, donde predomina la contratación mediante concurso público, le sigue el Hospital de Sagunto, donde predomina la adquisición directa, y finalmente el Hospital General de Alicante, donde se utiliza en menor medida la adquisición directa y aparecen más compras directas (compras sin tramitación de expediente de adquisición directa). Así mismo, se ha comprobado que, cuando el mismo proveedor sirve a varios hospitales, lo hace a precios diferentes, dependiendo del volumen de compra y el tipo de expediente de contratación que se haya realizado.

También se ha realizado en el Hospital La Fe, un estudio comparativo entre los ejercicios 1989, 1990 y 1991, de los precios de compra de varios productos de mayor consumo, observando una reducción de precios respecto a los de 1989. La mayor reducción se consiguió en el ejercicio 1990, gracias a dos concursos públicos realizados, que incluyen la mayoría de los productos de la muestra.

6.4 Concertos de asistencia sanitaria

En este artículo presupuestario se recogen los gastos derivados de la asistencia sanitaria concertada con otras administraciones públicas o entes privados con objeto de complementar los recursos disponibles en el SVS.

Los principales tipos de concertos son:

- Con instituciones cerradas (Hospitales)
- Con instituciones abiertas (Consultorios)
- Transporte sanitario (ambulancias)
- Hemodiálisis
- Rehabilitación
- Oxigenoterapia
- Alta tecnología

El pago de la asistencia sanitaria con medios ajenos se realiza por un sistema de tarifas establecido para el ejercicio 1990, para cada tipo de servicio, mediante la Orden de 29 de diciembre de 1989 de la Conselleria de Sanidad y Consumo.

CONCEPTO	VALENCIA	ALICANTE	CASTELLON	TOTAL
CONCIERTOS CON INSTITUCIONES ABIERTAS	59	22	152	233
Con Instituciones del Estado	0	88	0	88
Con Comunidades Autónomas	0	2	1	3
Con Entes Territoriales	2.841	175	158	3.174
Con Entidades Privadas	2.047	375	260	2.682
CONCIERTOS CON INSTITUCIONES CERRADAS	4.888	640	419	5.947
CONCIERTOS PROGRAMAS DE HEMODIALISIS	1.688	599	247	2.534
Conciertos Litotricias extracorpóreas	67	59	13	139
Oxigenoterapia a domicilio	280	135	45	460
OXIGENOTERAPIA, LITOTRICIA Y OTROS	347	194	58	599
PROGRAMA ESPECIAL DE TRANSPORTE	553	479	129	1.161
OTROS SERVICIOS DE ASISTENCIA SANITARIA	920	406	162	1.488
ASISTENCIA SANITARIA CON MEDIOS AJENOS	8.455	2.340	1.167	11.962

Cuadro 6.2

La gestió de la despesa per concerts d'assistència sanitària, que en 1990 va pujar a 11.962 milions de pessetes d'obligacions reconegudes, està concentrada en les tres delegacions territorials, i el seu detall és el que apareix en el quadre 6.2.

L'evolució de la despesa per assistència concertada durant els tres últims exercicis, es mostra en el quadre 6.3, preparat per la Sindicatura a partir de la informació comptable i documental disponible. La comparació no és totalment homogènia, ja que en 1989 va haver una reestructuració dels subconceptes que formen aquest article, i se'n reagruparen uns i desagregaren d'altres, i açò fa que una comparança precisa només puga realitzar-se entre els exercicis de 1989 i 1990.

La gestión del gasto por conciertos de asistencia sanitaria, que en 1990 ascendió a 11.962 millones de pesetas de obligaciones reconocidas, está concentrada en las tres Delegaciones Territoriales, siendo su detalle el que aparece en el cuadro 6.2.

La evolución del gasto por asistencia concertada durante los tres últimos ejercicios, se muestra en el cuadro nº 6.3 preparado por la Sindicatura a partir de la información contable y documental disponible. La comparación no es totalmente homogénea ya que en 1989 hubo una reestructuración de los subconceptos que forman este artículo, reagrupando unos y desagregando otros, esto hace que una comparación precisa sólo se pueda hacer entre los ejercicios 1989 y 1990.

CONCEPTO	1988	1989	1990
Conciertos con Instituciones Abiertas	1.714	156	233
Conciertos con Instituciones Cerradas	4.870	5.708	5.947
Conciertos por Programas de Hemodiálisis	*0	2.499	2.534
Oxigenoterapia, Litotricia y otros	*0	592	599
Programa especial de transporte	838	779	1.161
Otros servicios de asistencia sanitaria	1.301	909	1.488
ASIST. SANITARIA CON MEDIOS AJENOS	8.723	10.643	11.962

* El importe de estos servicios está incluido en "Otros servicios de asistencia sanitaria"

Cuadro 6.3

Després de la revisió efectuada sobre aquest article pressupostari, s'ha observat que, encara que hi ha un manual d'aplicacions pressupostàries del SVS, on s'indica el tipus de despesa que s'ha d'incloure en cada subconcepte, en algun cas es fa de forma genèrica, la qual cosa dóna peu perquè puga interpretar-se en cada delegació de forma diferent. En línies generals, el contingut dels subconceptes en les tres delegacions del SVS es bastant homogeni, llevat de perquè:

En la delegació de Castelló:

-Desagreguen la facturació dels centres tancats (clínicas i hospitals) segons el tipus de serveis prestats, i els imputen al subconcepte que el contempla; així, la facturació d'aquests centres pels serveis prestats en règim d'ambulatori s'inclou en concerts amb institucions obertes, i els serveis d'hospitalitzacions, en concerts amb institucions tancades. És a dir, en aquesta delegació en certes matèries se segueix el criteri d'imputar la despesa tenint en compte el tipus de servei facturat i no el centre que l'ha prestat, criteri contrari al de les altres delegacions.

En la delegació d'Alacant:

-No se desagreguen els serveis d'hemodiàlisi realitzats en els centres privats, anomenats clubs de diàlisi, de les hemodiàlisis domiciliàries, malgrat existir subconceptes separats per a ambdós tipus de diàlisi.

Tras la revisión efectuada sobre este artículo presupuestario, se ha observado que, aunque existe un manual de aplicaciones presupuestarias del SVS, donde se indica el tipo de gasto que se debe incluir en cada subconcepto, se hace en algún caso de forma genérica, lo que da pie a que se pueda interpretar en cada Delegación de forma diferente. En líneas generales, el contenido de los subconceptos en las tres delegaciones del SVS es bastante homogéneo, excepto porque:

En la Delegación de Castellón:

-desagregan la facturación de los centros cerrados (clínicas y hospitales) según el tipo de servicios prestados, y los imputan al subconcepto que lo contempla; así, la facturación de estos centros por los servicios prestados en régimen de ambulatorio se incluye en Conciertos con instituciones abiertas, y en Conciertos con instituciones cerradas los servicios de hospitalización. Es decir, en esta Delegación en ciertas materias se sigue el criterio de imputar el gasto teniendo en cuenta el tipo de servicio facturado y no el centro que lo ha prestado, criterio contrario al de la otras Delegaciones.

En la Delegación de Alicante:

-no se desagregan los servicios de hemodiálisis realizados en centros privados, llamados clubs de diálisis, de las hemodiálisis domiciliarias, a pesar de existir subconceptos separados para ambos tipos de diálisis.

S'han imputat alguns reintegraments de despeses amb empreses no concertades a subconceptes on es recullen els serveis corresponents quan són concertats.

En la delegació de València:

-La facturació d'empreses concertades per mitjà de les altres delegacions s'inclouen junt amb la facturació dels serveis no concertats.

a) *Concerts amb institucions tancades d'ens territorials*

Les obligacions reconegudes per aquest subconcepte i la seua evolució interanual ha estat la que s'indica tot seguit, en milions de pessetes.

Delegación	1989	1990	90/89
Alicante	207	175	-15,5%
Castellón	125	158	+26,4%
Valencia	2.260	2.841	+25,7%
TOTAL	2.592	3.174	+22,5%

El centre més important i que ha estat objecte de fiscalització per aquesta Sindicatura, és la delegació de València, ja que es recullen els serveis prestats per l'hospital Santa Llúcia d'Alzira i l'Hospital General de València, aquest últim de gran importància pel seu volum de facturació al SVS, tal com es pot veure en el detall:

Hospital General de València	2.568
Hospital Santa Llúcia	272
TOTAL	2.840

En el desenvolupament de la fiscalització s'han revisat els procediments administratius, controls interns i una àmplia mostra de documents comptables, com a resultat de la qual pot considerar-se que els controls interns són raonables i solen funcionar correctament, si bé s'han detectat diverses deficiències, entre les quals ressaltem les següents:

-Per un error de comptabilització, la factura de l'Hospital General del mes de juliol de 1990, per un import de 226 milions de pessetes, va ser comptabilitzada en l'aplicació pressupostària corresponent al club de diàlisi. Així mateix, en 1990, s'han comptabilitzat 458 milions de pessetes corresponents al deute de 1989 i factures complementàries dels exercicis de 1986 a 1989; no obstant això, han quedat pendents de comptabilitzar, a 31 de desembre de 1990, 729 milions de pessetes per factures d'aquest exercici.

-La facturació de dos mesos de l'Hospital General, no va ser signada pel cap de departament de concerts, aprovant-ne i mostrant-ne la seua conformitat.

-Les tarifes aplicades en les factures concertades compleixen, tret d'alguns errors detectats d'import immaterial, l'ordre de 29 de desembre de 1989, (DOGV núm. 1.241, de 9 de febrer de 1990), per la qual es revisen les tarifes aplicables a l'assistència sanitària amb mitjans aliens al SVS durant l'any 1990. Tanmateix, han existit retards en la formalització de la revisió dels convenis de l'Hospital General de València i el de Santa Llúcia d'Alzira, signats el 24 de

-se han imputado algunos reintegros de gastos con empresas no concertadas a subconceptos donde se recogen los servicios correspondientes cuando son concertados.

En la Delegación de Valencia:

-la facturación de empresas concertadas por medio de las otras Delegaciones se incluyen junto a la facturación de los servicios no concertados.

a) *Conciertos con Instituciones cerradas de Entes Territoriales*

Las obligaciones reconocidas por este subconcepto y su evolución interanual ha sido la que se indica a continuación, en millones de pesetas:

El centro más importante, y que ha sido objeto de fiscalización por esta Sindicatura, es la Delegación de Valencia, ya que se recogen los servicios prestados por el Hospital Santa Lucía de Alcira y el Hospital General de Valencia, de gran importancia este último por su volumen de facturación al SVS, como puede verse en el siguiente detalle:

Hospital General de Valencia	2.568
Hospital Santa Lucía	272
TOTAL	2.840

En el desarrollo de la fiscalización se han revisado los procedimientos administrativos, controles internos y una amplia muestra de documentos contables, como resultado de la cual puede considerarse que los controles internos son razonables y suelen funcionar correctamente, si bien se han detectado diversas deficiencias, entre las que resaltamos las siguientes:

-Por un error de contabilización, la factura del Hospital General del mes de julio de 1990, por importe de 226 millones de pesetas, fue contabilizada en la aplicación presupuestaria correspondiente al Club de Diálisis. Asimismo en 1990 se han contabilizado 458 millones de pesetas correspondientes a la deuda de 1989 y facturas complementarias de los ejercicios 1986 a 1989, quedando sin embargo pendientes de contabilizar al 31 de diciembre de 1990, 729 millones de pesetas por facturas de este ejercicio.

-La facturación de dos meses del Hospital General no fue firmada por el jefe del departamento de concertos, aprobando y mostrando su conformidad a las mismas.

-Las tarifas aplicadas en las facturas concertadas cumplen, excepto algunos errores detectados de importe inmaterial, la Orden de 29 de diciembre de 1989, (DOGV nº 1241 de 9 de febrero de 1990), por la que se revisan las tarifas a aplicar a la asistencia sanitaria con medios ajenos al SVS durante el año 1990. Sin embargo han existido retrasos en la formalización de la revisión de los convenios de los Hospitales General de Valencia y Santa Lucía de Alci-

setembre i 20 d'agost respectivament, encara que amb efectes del primer de gener del mateix any.

b) Concerts amb institucions tancades d'entitats privades

Les obligacions reconegudes per aquest subconcepte i la seua evolució interanual ha estat la que s'indica tot seguit, en milions de pessetes:

Delegación	1989	1990	90/89
Alicante	289	375	+29,07%
Castellón	224	260	+16,07%
Valencia	2.381	2.047	-14,03%
TOTAL	2.894	2.682	-7,33%

En aquest apartat es recullen les factures dels centres privats concertats, els més importants dels quals són:

Instituto de Oncología (IVO)	1.037
Centro de Recuperación y R. de Levante	533
Hospital San Juan de Dios	508
Centro de Termalismo y Recuperación Funcional	234
Clínica Velázquez	227
Otros	140
TOTAL	2.679

S'ha fiscalitzat en profunditat la despesa per aquest subconcepte en la delegació de València, i com a part d'aquesta fiscalització s'ha revisat una mostra significativa dels documents comptables.

Al llarg de la revisió s'ha constatat que els controls interns són raonables i solen funcionar correctament. La despesa està suportada per documents comptables adequadament formalitzats, i les factures solen ser revisades i autoritzades. No obstant això, a 31 de desembre de 1990, hi havia despeses no comptabilitzades per aquest subconcepte, per import de 197 milions de pessetes.

c) Concerts de programes de hemodiàlisi

S'ha fiscalitzat la despesa en aquest concepte pressupostari incloent la revisió de les factures dels proveïdors, els registres comptables auxiliars, així com els documents comptables. S'ha revisat la correcció aritmètica d'una mostra de factures, així com la seua correcta formalització i autorització.

Després de la revisió efectuada es pot concloure que la xifra "d'Obligacions reconegudes", està adequadament suportada per factures i documents comptables, degudament tramitats i autoritzats. Les tarifes aplicades són les aprovades per l'ordre de 29 de desembre de 1989 de la Conselleria de Sanitat i Consum.

Tanmateix, cal assenyalar algunes deficiències comuns a la resta de conceptes d'aquest capítol segon, i en particular a l'existència de diferències de tarifes d'exercicis anteriors

ra, firmados el 24 de septiembre y 20 de agosto de 1990, respectivamente, aunque con efectos de 1 de enero del mismo año.

b) Conciertos con instituciones cerradas de Entidades Privadas

Las obligaciones reconocidas por este subconcepto y su evolución interanual ha sido la que se indica a continuación, en millones de pesetas:

En este apartado se recogen las facturas de los centros privados concertados, los más importantes de los cuales son:

Se ha fiscalizado en profundidad el gasto por este subconcepto en la Delegación de Valencia, y como parte de dicha fiscalización se ha revisado una muestra significativa de los documentos contables.

A lo largo de la revisión se ha constatatado que los controles internos son razonables y suelen funcionar correctamente. El gasto está soportado por documentos contables adecuadamente formalizados, y las facturas suelen ser revisadas y autorizadas. No obstante, al 31 de diciembre de 1990 había gastos no contabilizados por este subconcepto, por importe de 197 millones de pesetas.

c) Conciertos por programas de hemodiálisis

Se ha fiscalizado el gasto en este concepto presupuestario incluyendo la revisión de las facturas de los proveedores, los registros contables auxiliares, así como los documentos contables. Se ha revisado la corrección aritmética de una muestra de facturas, así como su correcta formalización y autorización.

Tras la revisión efectuada, puede concluirse que la cifra de "obligaciones reconocidas" está adecuadamente soportada por facturas y documentos contables, que están debidamente tramitados y autorizados. Las tarifas aplicadas son las aprobadas por la Orden de 29 de diciembre de 1989 de la Conselleria de Sanidad y Consumo.

Sin embargo es necesario señalar algunas deficiencias comunes al resto de conceptos de este capítulo segundo, y en particular la existencia de diferencias de tarifas de ejer-

que han estat imputades a l'exercici de 1990. Açò es deu principalment a la insuficiència de les dotacions pressupostàries de cada exercici. Així mateix, a la data de tancament de l'exercici de 1990, resten quantitats pendent d'imputar-hi, les quals corresponen a la facturació del mes de desembre, que només en la delegació de València puja a 130 milions de pessetes.

Els criteris de comptabilització quant als subconceptes, no han estat homogenis ni s'ha seguit en tots els casos el que estableix el manual d'aplicacions pressupostàries. També s'han comptabilitzat com a despeses concertades algunes factures d'empreses no concertades.

d) *Concerts per litotricies extracorpòries*

S'ha fiscalitzat la despesa incorreguda per aquest concepte a fi de comprovar si els procediments aplicats per a assegurar la procedència, justificació i correcta formalització de cada transacció individual són adequats formalment i responen a criteris raonables de control intern, i que estan funcionant efectivament en la pràctica.

Després de la revisió efectuada, s'ha observat una millora respecte dels procediments aplicats en l'exercici de 1989. En particular, durant 1990, la pràctica totalitat de les litotricies efectuades amb mitjans aliens al SVS han estat dutes a cap per empreses concertades.

En la realització de les proves d'auditoria en la delegació de València, s'ha pogut observar que les obligacions reconegudes en aquest subconcepte, estan adequadament suportades per factures que generalment han estat revisades i comprovades amb els justificants que s'hi adjunten: comunicat de consulta i hospitalització, (P-10), informe mèdic i conformitat del pacient on mostra que ha rebut el tractament de litotricia.

S'ha comprovat que els controls interns són raonables i funcionen adequadament, tret que fins a octubre de 1990, s'adjuntaren fotocòpies dels comunicats de consultes i hospitalització (P-10) de cada pacient atès, en compte dels originals. Aquest fet introduïa un possible risc, ja que com alguns pacients necessiten més d'una sessió, l'empresa podria haver facturat més d'una vegada amb el mateix P-10, encara que aquesta circumstància no s'ha detectat en els documents examinats. A partir de novembre, s'hi adjunten els P-10 originals.

S'ha facturat aplicant la tarifa concertada amb aquestes empreses, 233.735 PTA, per sessió que representa un augment del 5,5% sobre la concertada en 1989, que és menor que algunes no concertades aplicades en 1989, abans de la signatura dels concerts. Aquesta tarifa compleix l'ordre de la Conselleria de Sanitat i Consum de 29-12-89, pel la qual es revisen les tarifes que s'han d'aplicar a l'assistència sanitària amb mitjans aliens al SVS durant l'any 1990. Cal assenyalar, però, que la tarifa fixada per l'ordre del Ministeri de Sanitat de 31-07-90 per a empreses concertades amb l'INSALUD, és de 180.000 PTA, molt menor que la dictada per la Conselleria de Sanitat i Consum.

La despesa per aquest subconcepte ha disminuït de forma substancial respecte a 1989 per raó de l'aplicació de les noves tarifes, i especialment pel funcionament durant tot l'any 1990 dels dos centres de litiasi del SVS i treballant a doble torn d'acord amb els objectius establerts en els programes de reducció de les llistes d'espera. L'evolució de la despesa ha estat la següent, en milions de pessetes:

cicios anteriores que han sido imputadas al ejercicio 1990. Esto se debe principalmente a la insuficiencia de las dotaciones presupuestarias de cada ejercicio. Así mismo, a la fecha del cierre del ejercicio 1990, quedan cantidades pendientes de imputar al mismo, que corresponden a la facturación del mes de diciembre, que sólo en la Delegación de Valencia asciende a 130 millones de pesetas.

Los criterios de contabilización a nivel de subconceptos no han sido homogéneos, ni se ha seguido en todos los casos lo establecido en el Manual de aplicaciones presupuestarias. También se han contabilizado como gastos concertados algunas facturas de empresas no concertadas.

d) *Conciertos por litotricias extracorpóreas*

Se ha fiscalizado el gasto incurrido por este concepto, con objeto de comprobar si los procedimientos aplicados para asegurar la procedencia, justificación y correcta formalización de cada transacción individual son adecuados formalmente y responden a criterios razonables de control interno, y que están funcionando efectivamente en la práctica.

Tras la revisión efectuada, se ha observado una mejoría respecto de los procedimientos aplicados en el ejercicio 1989. En particular, durante 1990 la práctica totalidad de las litotricias efectuadas con medios ajenos al SVS han sido llevadas a cabo por empresas concertadas.

En la realización de las pruebas de auditoría en la Delegación de Valencia, se ha podido observar que las obligaciones reconocidas en este subconcepto, están adecuadamente soportadas por facturas que generalmente han sido revisadas y comprobadas con los justificantes que se adjuntan: parte de consulta y hospitalización, (P-10), informe médico y conformidad del paciente mostrando que ha recibido el tratamiento de litotricia.

Se ha comprobado que los controles internos son razonables y funcionan adecuadamente, excepto porque hasta octubre de 1990 se adjuntaron fotocopias de los partes de consulta y hospitalización (P-10) de cada paciente atendido, en vez de los originales. Este hecho introducía un posible riesgo, ya que como algunos pacientes necesitan más de una sesión, la empresa podría haber facturado más de una vez con el mismo P-10, aunque no se ha detectado esta circunstancia en los documentos examinados. A partir de noviembre se adjuntan los P-10 originales.

Se ha facturado aplicando la tarifa concertada con estas empresas, 233.735 pesetas por sesión, que supone un aumento del 5,5% sobre la concertada en 1989, que es menor que algunas no concertadas aplicadas en 1989, antes de la firma de los conciertos. Esta tarifa cumple la Orden de la Conselleria de Sanidad y Consumo de 29-12-89 por la que se revisan las tarifas a aplicar a la asistencia sanitaria con medios ajenos al SVS durante el año 1990. Hay que señalar, sin embargo, que la tarifa fijada por la Orden del Ministerio de Sanidad de 31-7-90 para empresas concertadas con el INSALUD es de 180.000 pesetas, mucho menor que la dictada por la Conselleria de Sanidad y Consumo.

El gasto por este subconcepto ha disminuido de forma sustancial respecto a 1989 por la aplicación de las nuevas tarifas, y especialmente por el funcionamiento durante todo el año 1990 de los dos centros de litiasis del SVS y trabajando a doble turno de acuerdo con los objetivos establecidos en los programas de reducción de las listas de espera. La evolución del gasto ha sido la siguiente, en millones de pesetas:

	1989	1990
Alacant	181	59
Castelló	29	13
València	244	67
TOTAL	454	139

e) *Programa especial de transport*

S'han fiscalitzat les transaccions d'aquest apartat, comprovant que els imports registrats estan adequadament suportats per factures i documents comptables, els quals estan adequadament formalitzats i justificats. No obstant això, cal assenyalar les observacions següents:

-Ha hagut insuficiència de les dotacions pressupostàries en el pressupost del SVS 1990 i, consegüentment, s'han traslladat algunes despeses realitzades en 1990 a l'exercici següent.

-L'article 9.8 de la "Llei de contractes de l'Estat" i els articles 23.8 i 23.ter. del seu reglament, estableixen que per a poder contractar amb l'Administració, els licitadors i contractistes han d'acreditar estar al corrent en les seues obligacions fiscals i de Seguretat Social. Dues empreses de la província de València no han acreditat complir aquest requisit, cosa que constitueix un incompliment de la normativa; tanmateix, davant de la necessitat de no interrompre el servei, aquestes empreses han seguit prestant-lo, encara que no han cobrat les diferències per revisió de tarifes (uns 1,8 milions de pessetes a 31-12-90, a preus de tarifes antigues).

6.5 Control de magatzems

S'han realitzat visites a sis centres de la xarxa hospitalària a fi de revisar la situació dels magatzems de materials i els procediments administratius i de control que s'hi apliquen. Les observacions de caràcter general més importants, relatives a la inspecció realitzada són:

-Falta d'espai físic per allotjar totes les mercaderies, agreujat per l'adscripció dels centres d'especialitats als hospitals, als quals també s'han de subministrar productes, cosa que obliga a habilitar recintes separats del magatzem general i generalment sense condicions adequades.

-Els productes inflamables no solen guardar-se en annexos aïllats, sinó amb la resta de productes.

-Encara que no existisca un manual de procediments sobre aprovisionaments, recepció i emmagatzemament, cada centre sol elaborar-ne instruccions on es recullen com i quan han de realitzar-se les comandes al magatzem i quan s'hi serveixen. Seria recomanable l'existència d'un manual de procediments d'ús general on es recolliren tots els passos que s'han de seguir en el cicle de compres magatzem.

-S'observa una millora en els registres disponibles sobre les existències en els magatzems, que han estat objecte de mecanització. No obstant això, generalment els programes de magatzems no estan connectats amb els de comptabilitat, per la qual cosa no pot seguir-se tot el cicle de compres de forma unificada.

-Les diferències obtingudes en efectuar els recomptes de productes, així com les detectades en les ruptures dels estocs, es regularitzen, però aquesta operació no sol reflectir-se en un document aprovat per la persona responsable.

-Els enviaments de material del magatzem general a les plantes, són considerats com a exida del magatzem (consum), independentment que es consumeixen o no en la planta.

-Tot i ser casos aïllats, no hi ha control de les eixides

	1989	1990
Alicante	181	59
Castelló	29	13
Valencia	244	67
TOTAL	454	139

e) *Programa especial de transporte*

Se han fiscalizado las transacciones de este apartado, comprobando que los importes registrados están adecuadamente soportados por facturas y documentos contables, que están adecuadamente formalizados y justificados. Sin embargo es necesario señalar las siguientes observaciones:

-Ha habido insuficiencia de las dotaciones presupuestarias en el presupuesto SVS 1990 y como consecuencia se han trasladado algunos gastos realizados en 1990 al ejercicio siguiente.

-El artículo 9.8 de la Ley de Contratos del Estado y los 23.8 y 23.ter. de su Reglamento establecen que, para poder contratar con la Administración, los licitadores y contratistas deben acreditar estar al corriente en sus obligaciones fiscales y de Seguridad Social. Dos empresas de la provincia de Valencia no han acreditado cumplir tal requisito, lo que constituye un incumplimiento de la normativa; sin embargo, ante la necesidad de no interrumpir el servicio, estas empresas han seguido prestandolo, aunque no han cobrado las diferencias por revisión de tarifas (unos 1,8 millones de pesetas a 31-2-90), cobrando a precios de tarifas antiguas.

6.5 Control de almacenes

Se han realizado visitas a seis centros de la red hospitalaria, con objeto de revisar la situación de los almacenes de materiales y los procedimientos administrativos y de control aplicados. Las observaciones de carácter general más importantes, relativas a la inspección realizada son:

-Falta de espacio físico para albergar todas las mercancías, agravado por la adscripción de los Centros de Especialidades a los hospitales, a los que también se han de suministrar productos, lo que obliga a habilitar recintos separados del almacén general y generalmente sin condiciones adecuadas.

-Los productos inflamables no se suelen guardar en anexos aislados, sino con el resto de productos.

-Aunque no existe un manual de procedimientos sobre aprovisionamientos, recepción y almacenaje, cada centro suele elaborar instrucciones en las que se recoge cómo y cuándo han de realizar los pedidos a almacén y cuándo se sirven éstos. Sería recomendable la existencia de un manual de procedimientos de uso general donde se recogieran todos los pasos a seguir en el ciclo compras almacén.

-Se observa una mejora en los registros disponibles sobre las existencias en almacenes, que han sido objeto de mecanización. No obstante, generalmente los programas de almacenes no están conectados con los de contabilidad, por lo que no se puede seguir todo el ciclo de compras de forma unificada.

-Las diferencias obtenidas al efectuar los recuentos de productos, así como las detectadas en las rupturas de stocks, se regularizan, pero esta operación no suele reflejarse en un documento aprobado por persona responsable.

-Los envíos de materiales del almacén general a las plantas son considerados como salida del almacén (consumo), independientemente de que se consuman o no en la planta.

-Aunque suelen ser casos aislados, no existe control de

dels productes per la vesprada, fora de l'horari de treball del personal de magatzems, ja que no sempre es deixa nota dels productes que s'hi agafen ni n'hi ha un control efectiu.

6.6 Conclusions i recomanacions

a) Els procediments seguits pel SVS durant l'exercici de 1990 en matèria de contractació de béns corrents i serveis estan, generalment, d'acord amb els establerts en la normativa que hi és d'aplicació.

b) S'ha detectat un volum important de despeses realitzades en 1990 que no han estat comptabilitzades en el pressupost de 1990 per falta de crèdit suficient. Vegeu l'apartat 4.6.

c) A fi d'aconseguir un aprovisionament de material sanitari en unes condicions homologables en tots els centres, ha de realitzar-se una planificació adequada de les compres i evitar tant com es pugui les compres urgents o directes, sempre que aquestes no siguin necessàries, i ampliar en major mesura l'àmbit d'aplicació de les compres mitjançant concursos.

d) El retard en signar les clàusules addicionals dels concerts d'assistència sanitària, fa que provisionalment, fins a la data de la signatura, es facture i es pague a preus inferiors als vigents, cosa que crea una càrrega de treball suplementària en el negociat dels concerts, ja que hi ha diverses tarifes aplicables per als mateixos serveis, segons s'hi hagen signat o no les clàusules addicionals amb un determinat proveïdor, i posteriorment, després de la signatura, han de calcular-se les diferències de preus que s'han de pagar pels serveis prestat durant l'exercici segons les tarifes de l'any anterior.

e) S'han millorat respecte dels anys anteriors els procediments i controls relatius a aprovisionaments i magatzems, però caldria elaborar un manual de procediments aplicable amb caràcter general, així com un programa informàtic unificat per a tots els centres.

7. TRANSFERÈNCIES CORRENTS

7.1 Execució pressupostària. Comentaris generals

En aquest capítol del pressupost de despeses es registren els crèdits destinats a finançar subvencions a tercers pertanyents al sector públic o privat, per a cobrir despeses realitzades pels beneficiaris. Aquestes transferències, per la seua naturalesa, tenen el caràcter de no reintegrables pels perceptors. Els principals conceptes de despesa corresponen segons es pot veure en el quadre 7.1, a les despeses de farmàcia i de pròtesi.

En l'exercici de 1990, el pressupost definitiu del capítol IV puja a 50.019 milions de pessetes, xifra que representa el 23,7% del pressupost total del SVS de l'exercici. El pressupost inicial era de 40.663 milions de pessetes i va ser incrementat en un 23% per les modificacions netes efectuades durant l'exercici, que van pujar a 9.356 milions de pessetes.

La gestió d'aquestes transaccions està centralitzada i imputada comptablement quasi íntegrament en les delegacions provincials. La delegació de València, amb 29.583 milions de pessetes, concentra el 59,1% del pressupost definitiu, (quadre 4.2), la d'Alacant, amb 14.756 milions de pessetes, representa el 29,5%, i la de Castelló, amb 5.593 milions de pessetes, l'11,2%. Als serveis centrals només

las salidas de productos por la tarde, fuera del horario de trabajo del personal de almacenes, ya que no siempre se deja nota de los productos que se cogen ni existe un control efectivo sobre los mismos.

6.6 Conclusiones y recomendaciones

a) Los procedimientos seguidos por el SVS durante el ejercicio 1990 en materia de contratación de bienes corrientes y servicios están, por lo general, de acuerdo con los establecidos en la normativa aplicable.

b) Se ha detectado un volumen importante de gastos realizados en 1990 que no han sido contabilizados en el presupuesto de 1990 por falta de crédito suficiente. Ver apartado 4.6.

c) Con objeto de conseguir un aprovisionamiento de material sanitario en unas condiciones homologables en todos los centros, debe realizarse una planificación adecuada de las compras, evitando en la medida de lo posible las compras urgentes o directas, siempre que éstas no sean necesarias, y ampliar en mayor medida el ámbito de aplicación de las compras mediante concursos.

d) El retraso en firmar las cláusulas adicionales de los Concursos de Asistencia Sanitaria hace que provisionalmente, hasta la fecha de la firma, se facture y se pague a precios inferiores a los vigentes, lo que crea una carga de trabajo suplementaria en el negociado de concursos, al existir distintas tarifas aplicables para los mismos servicios, según se hayan firmado o no las cláusulas adicionales con un determinado proveedor, y posteriormente, tras la firma, deben calcularse las diferencias de precios a pagar por los servicios prestados durante el ejercicio según las tarifas del año anterior.

e) Se han mejorado respecto de años anteriores los procedimientos y controles relativos a aprovisionamientos y almacenes, sin embargo debería elaborarse de un manual de procedimientos aplicable con carácter general, así como un programa informático unificado para todos los centros.

7. TRANSFERENCIAS CORRIENTES

7.1 Ejecución presupuestaria. Comentarios generales

En este capítulo del presupuesto de gastos se registran los créditos destinados a financiar subvenciones a terceros, pertenecientes al sector público o privado, para cubrir gastos realizados por los beneficiarios. Estas transferencias, por su naturaleza, tienen el carácter de no reintegrables por los perceptores. Los principales conceptos de gasto corresponden según puede verse en el cuadro 7.1, a los gastos de farmacia y de prótesis.

En el ejercicio 1990, el presupuesto definitivo del capítulo IV asciende a 50.019 millones de pesetas, cifra que representa el 23,7 % del presupuesto total del SVS del ejercicio. El presupuesto inicial era de 40.663 millones de pesetas y fue incrementado en un 23% por las modificaciones netas efectuadas durante el ejercicio, que ascendieron a 9.356 millones de pesetas.

La gestión de estas transacciones está centralizada e imputada contablemente casi íntegramente en las Delegaciones provinciales. La Delegación de Valencia, con 29.583 millones de pesetas, concentra el 59,1% del presupuesto definitivo, (cuadro 4.2), la de Alicante, con 14.756 millones de pesetas, representa el 29,5 % y la de Castellón, con 5.593 millones de pesetas, el 11,2 %. A los Servicios cen-

se'ls ha imputat 88 milions de pesetes, és a dir, un 0,2%. En el quadre 7.1 es mostra, en milions de pessetes, l'execució pressupostària d'aquest capítol per conceptes.

trales sólo se han imputado 88 millones de pesetas, es decir, un 0'2 %. En el cuadro 7.1 se muestra, en millones de pesetas, la ejecución presupuestaria de este capítulo por conceptos.

CONCEPTOS	PRESUP. DEFINITIVO	TOTAL DISPOSIC.	TOTAL OBLIGAC.	TOTAL PAGOS	GRADO DISPOSIC.	GRADO EJECUCION	GRADO CUMPLIM.
Farmacia	47.251	47.251	47.251	43.652	100,0%	100,0%	92,4%
Prótesis	2.183	2.183	2.183	2.183	100,0%	100,0%	100,0%
Otros	585	585	528	498	100,0%	90,2%	94,5%
TOTAL CAP. IV	50.019	50.019	49.962	46.333	100,0%	99,9%	92,7%

Cuadro 7.1

El total de disposicions puja 50.019 milions de pesetes i les obligacions reconegudes a 49.962 milions de pessetes, xifres que representen un grau de compromís del 100% i un grau d'execució del 99,9%; els pagaments realitzats han estat de 46.333 milions de pessetes, cosa que representa un grau de compliment del 92,7% a la data de tancament de l'exercici.

El total de disposiciones asciende a 50.019 millones de pesetas y las obligaciones reconocidas a 49.962 millones de pesetas, cifras que representan un grado de compromiso del 100 % y un grado de ejecución del 99'9 %; los pagos realizados han sido de 46.333 millones de pesetas, lo cual supone un grado de cumplimiento del 92'7 % a la fecha de cierre del ejercicio.

7.2 Procediments administratius

7.2 Procedimientos Administrativos

Les funcions de seguiment en la gestió de les transaccions relatives a transferències corrents a beneficiaris d'assistència sanitària de la Seguretat Social, estan assignades al servei de prestacions, que depèn de la Secretaria General del SVS. Aquestes transferències es concreten en dos tipus principals:

Las funciones de seguimiento de la gestión de las transacciones relativas a Transferencias Corrientes a beneficiarios de asistencia sanitaria de la Seguridad Social, están asignadas al Servicio de Prestaciones, que depende de la Secretaría General del SVS. Estas transferencias se concretan en dos tipos principales:

-Prestacions farmacèutiques: Pagament a les farmàcies dels consums que realitzen els assegurats, prèviament a la recepta dels facultatius del SVS. El seu import representa la majoria de les despeses del capítol, un 94,6% del total d'obligacions reconegudes d'aquest capítol, és a dir 47.251 milions de pessetes.

-Prestaciones farmacéuticas: Pago a las farmacias de los consumos que realizan los asegurados, previa receta de los facultativos del SVS. Su importe representa la mayoría de los gastos del capítulo, un 94,6% del total de obligaciones reconocidas de este capítulo, es decir 47.251 millones de pesetas.

-Prestacions complementàries: Reintegrant de despeses en què han incorregut els beneficiaris per a l'adquisició dels productes ortopèdics i altres despeses sanitàries.

-Prestaciones complementarias: Reintegro de gastos en que han incurrido los beneficiarios para la adquisición de productos ortopédicos, y otros gastos sanitarios.

a) Prestacions farmacèutiques

a) Prestaciones farmacéuticas

El "Servei de prestacions" realitza el control i seguiment del compliment del "Concert pel qual es fixen les condicions per a l'execució de la prestació farmacèutica a través de les oficines de farmàcia", subscrit el 13 de juliol de 1988 entre el conseller de Sanitat i Consum i el president del Consell General dels Col.legis Oficials de Farmacèutics d'Espanya, on es regulen amb detall les condicions i procediments relatius a la dispensació i facturació d'especialitats i productes per part de les "Oficines de farmàcia". Aquest concert també estableix el sistema per a la fiscalització i pagament d'aquestes transaccions. La facturació mensual de les "Oficines de farmàcia", la realitzen els Col.legis Oficials de Farmacèutics, l'àmbit territorial dels quals és la província.

El Servicio de Prestaciones realiza el control y seguimiento del cumplimiento del "Concierto por el que se fijan las condiciones para la ejecución de la prestación farmacéutica a través de las Oficinas de Farmacia", suscrito el 13 de julio de 1988 entre el Conseller de Sanidad y Consumo y el Presidente del Consejo General de los Colegios Oficiales de Farmacéuticos de España, en el que se regulan con detalle las condiciones y procedimientos relativos a la dispensación y facturación de especialidades y productos por las oficinas de Farmacia. Este concierto también establece la sistemática para la fiscalización y pago de estas transacciones. La facturación mensual de las Oficinas de Farmacia la realizan los Colegios Oficiales de Farmacéuticos, cuyo ámbito territorial es la provincia.

El procés de revisió de les transaccions (factures, receptes i documentació) l'efectua el "Grup de farmàcia", que està integrat orgànicament en les delegacions territorials. Aquest grup també custodia i distribueix les receptes prenumerades on els facultatius dels centres d'assistència del SVS prescriuen els productes als beneficiaris.

El proceso de revisión de las transacciones (facturas, recetas y documentación) lo efectúa el Grupo de Farmacia, que está integrado orgánicamente en las Delegaciones Territoriales. Este grupo también custodia y distribuye las recetas prenumeradas en que los facultativos de los centros de asistencia del SVS prescriben los productos a los beneficiarios.

Els procediments seguits en la pràctica per a la custòdia i control de la documentació i de les transaccions estan d'acord amb els principis de control intern, i generalment, es troben preestablerts.

b) Pròtesis

En l'aplicació pressupostària 48810-Pròtesi, es comptabilitzen les transaccions relatives a les pròtesis lliurades o implantades als beneficiaris d'assistència sanitària de la Seguretat Social.

Pel sistema de les prestacions cal distingir dos tipus de procediments bàsics:

1. Reintegrament de despeses als beneficiaris, d'acord amb l'article 108 de la "Llei general de la Seguretat Social". En aquest cas, els beneficiaris adquireixen directament els productes prescrits pels especialistes i paguen el seu import al proveïdor (ortopèdia). Posteriorment sol·liciten el reintegrament de les dites despeses al SVS.

2. Pagament directe als proveïdors per part del SVS. Encara que aquestes transaccions tenen el mateix origen, en la pràctica segueixen dos procediments distints:

2.1 Prescripcions i implantaments realitzats en els hospitals.

En aquests casos l'operació sanitària i la tramitació burocràtica (facturació i pagament) la realitza el SVS, i la despesa s'imputa en les delegacions provincials.

2.2 Prescripcions sanitàries adquirides pel beneficiari en un proveïdor (ortopèdia) i pagats directament pel SVS al proveïdor.

En aquests casos el SVS realitza la prescripció del producte, que el beneficiari adquireix, però el proveïdor (normalment una ortopèdia) factura directament al SVS, el qual tramita el pagament al citat proveïdor.

7.3 Prestacions farmacèutiques

Al llarg dels tres exercicis de funcionament del SVS, s'ha produït un increment substancial en l'import de la despesa per a cobrir les prestacions de farmàcia i previsions del pressupost inicial, s'han vist sistemàticament superades per les necessitats reals:

Los procedimientos seguidos en la práctica para la custodia y control de la documentación y de las transacciones están de acuerdo con principios de control interno, y por lo general se encuentran preestablecidos.

b) Prótesis

En la aplicación presupuestaria 48810-Prótesis, se contabilizan las transacciones relativas a las prótesis entregadas o implantadas a los beneficiarios de asistencia sanitaria de la Seguridad Social.

Por la sistemática de las prestaciones hay que distinguir dos tipos de procedimientos básicos:

1. Reintegro de gastos a los beneficiarios, de conformidad con el artículo 108 de la Ley General de la Seguridad Social. En este caso los beneficiarios adquieren directamente los productos prescritos por los especialistas y pagan su importe al proveedor (ortopedia). Posteriormente solicitan el reintegro de dichos gastos al SVS.

2. Pago directo por el SVS a los proveedores. Aunque estas transacciones tienen todas el mismo origen, en la práctica siguen dos procedimientos distintos:

2.1 Prescripciones e implantes realizados en los Hospitales.

En estos casos la operación sanitaria y la tramitación burocrática (facturación y pago) la realiza el SVS, imputándose el gasto en las Delegaciones Provinciales.

2.2 Prescripciones sanitarias adquiridas por el beneficiario en un proveedor (ortopedia) y pagados directamente por el SVS al proveedor.

En estos casos el SVS realiza la prescripción del producto, que el beneficiario adquiere, pero el proveedor (normalmente una ortopedia) factura directamente al SVS, que procede a tramitar el pago al citado proveedor.

7.3 Prestaciones farmacéuticas

A lo largo de los tres ejercicios de funcionamiento del SVS se ha producido un incremento sustancial en el importe del gasto para cubrir las prestaciones de farmacia y las previsions del presupuesto inicial se han visto sistemáticamente superadas por las necesidades reales:

	1988	1989	1990
Presupuesto inicial	22.208	34.015	37.983
Presupuesto definitivo	34.814	41.643	47.251
Incremento Pto. def./Pto. inicial	56,8%	22,4%	24,4%
Incremento sobre ejercicio anterior:			
Presupuesto inicial		53,2%	11,6%
Presupuesto definitivo		19,6%	13,5%

Cuadro 7.2

Segons les dades de l'"Informe de gestió 1989-90" del SVS, a la Comunitat Valenciana, la despesa farmacèutica per habitant s'ha incrementat en un percentatge semblant al del conjunt nacional, al voltant del 30,9%, i es manté l'import d'aquesta despesa, en pessetes per habitant, sobre un 15,6% superior a la mitjana nacional, atesa la diversa estructura de la població protegida.

Según datos del "Informe de Gestión 1988-1990" del SVS, en la Comunidad Valenciana el gasto farmacéutico por habitante se ha incrementado en un porcentaje similar al del conjunto nacional, alrededor del 30'9%, manteniéndose el importe de dicho gasto, en pesetas por habitante, sobre un 15'6% superior a la media nacional, dada la diferente estructura de la población protegida.

Aquest augment en la despesa per receptes mèdiques, es deu a factors de diversa índole, la incidència dels quals és difícil de determinar, entre els quals es poden assenyalar:

- a) Increment de la població protegida, per la incorporació de nous col·lectius de beneficiaris.
- b) Envel·liment de la població, amb el consegüent augment del col·lectiu de pensionistes.
- c) Augment de l'activitat en atenció ambulatoria.
- d) Desplaçament del consum cap a noves especialitats de major preu i canvis en els formats que inclouen majors quantitats o dosis.
- e) Augment general dels preus.
- f) Fraus al sistema, com ara el robatori de receptes, l'ús de receptes de la Seguretat Social en consultes privades i l'ús de les receptes dels pensionistes pels actius, amb una especial incidència d'aquest últim factor.

El control de la tendència expansiva de la despesa derivada de les receptes mèdiques és difícil per la complexitat de factors que hi incidenceixen, i perquè els més importants es deriven de la pròpia evolució de l'estructura i de les necessitats de la població protegida. No obstant això, el volum econòmic d'aquestes despeses fa necessari que el SVS reforce el control d'aquestes transaccions per a minimitzar la incidència d'elements de frau i optimitzar l'ús de l'assistència de l'ambulatori per part dels beneficiaris.

En el curs del nostre treball hem verificat la totalitat de la facturació de farmàcia de la delegació de València i els documents i registres comptables corresponents, l'import dels quals és de 27.881 milions de pessetes i representa el 55,8% de les obligacions reconegudes en aquest capítol.

Així mateix, s'han analitzat els procediments de gestió, comptabilització, revisió i inspecció d'aquestes transaccions. Podem concloure que aquests estan d'acord amb la normativa aplicable i amb principis raonables de control intern. Tanmateix, s'ha detectat que per insuficiència de la dotació pressupostària, la facturació del mes de desembre de 1990 de la província de València, l'import del qual és de 2.562 milions de pessetes, no ha estat comptabilitzada en l'exercici pel seu import total, sinó per un import de 2.182 milions de pessetes. La diferència de 381 milions de pessetes no ha estat reconeguda com a despesa en el pressupost de 1990 i ha estat imputada al de 1991.

7.4 Prótesis

S'ha efectuat una fiscalització en profunditat de les transaccions dutes a cap per aquest concepte en la delegació de València amb una cobertura del 63% respecte del total de les transaccions realitzades en l'exercici, i podem concloure que, amb les excepcions que seguidament es detallen, amb caràcter general, els procediments aplicats en la matèria estan d'acord amb principis raonables de control intern, els documents comptables i les factures i expedients que les suporten, estan adequadament formalitzats i autoritzats. Així mateix, s'ha verificat que els productes prescrits s'ajusten a l'ordre de 23-11-89, de la Conselleria de Sanitat i Consum, tant en el preu com en el tipus de producte.

Quant a la imputació comptable de les transaccions, cal fer les observacions següents:

-Al pressupost de 1990 s'han imputat transaccions corresponents a l'exercici de 1989 per un import de 482 milions de pessetes. Aquestes obligacions no havien estat reconegudes en el pressupost de 1989, per no tenir la suficient

Este aumento en el gasto por recetas médicas se debe a factores de diversa índole, cuya incidencia final es difícil determinar, entre los que se pueden señalar:

- a) incremento de la población protegida, por incorporación de nuevos colectivos de beneficiarios
- b) envejecimiento de la población, con el consiguiente aumento del colectivo de pensionistas
- c) aumento de la actividad en atención ambulatoria
- d) desplazamiento del consumo hacia nuevas especialidades de mayor precio y cambios en los formatos que incluyen mayores cantidades o dosis
- e) aumento general de los precios
- f) fraudes al sistema, como son el robo de recetas, el uso de recetas de la Seguridad Social en consultas privadas y el uso de las recetas de los pensionistas por los activos, con especial incidencia de este último factor.

El control de la tendencia expansiva del gasto derivado de las recetas médicas es difícil, por la complejidad de los factores que inciden en el mismo, y porque los más importantes se derivan de la propia evolución de la estructura y de las necesidades de la población protegida. No obstante, el volumen económico de estos gastos hace necesario que el SVS refuerce el control de estas transacciones para minimizar la incidencia de elementos de fraude y optimizar el uso de la asistencia ambulatoria por parte de los beneficiarios.

En el curso de nuestro trabajo hemos verificado la totalidad de la facturación de farmacia de la Delegación de Valencia y los documentos y registros contables correspondientes, cuyo importe es de 27.881 millones de pesetas y representa el 55,8 % de las obligaciones reconocidas en este capítulo.

Asimismo, se han analizado los procedimientos de gestión, contabilización y revisión e inspección de estas transacciones. Podemos concluir que estos están de acuerdo con la normativa aplicable y con principios razonables de control interno. Sin embargo, se ha detectado que por insuficiencia de la dotación presupuestaria la facturación del mes de diciembre de 1990 de la provincia de Valencia, cuyo importe es de 2.562 millones de pesetas, no ha sido contabilizada en el ejercicio por su importe total, sino por un importe de 2.181 millones de pesetas. La diferencia de 381 millones de pesetas no ha sido reconocida como gasto en el presupuesto de 1990 y ha sido imputada al de 1991.

7.4 Prótesis

Se ha efectuado una fiscalización en profundidad de las transacciones llevadas a cabo por este concepto en la Delegación de Valencia con una cobertura del 63% respecto del total de las transacciones realizadas en el ejercicio, pudiéndose concluir que, con las excepciones que seguidamente se detallan, con carácter general, los procedimientos aplicados en la materia están de acuerdo con principios razonables de control interno, los documentos contables y las facturas y expedientes que las soportan están adecuadamente formalizados y autorizados. Asimismo se ha verificado que los productos prescritos se ajustan a la Orden de 23-11-89, de la Conselleria de Sanidad y Consumo, tanto en precio como en tipo de producto.

En cuanto a la imputación contable de las transacciones, hay que hacer dos observaciones:

-Al presupuesto de 1990 se han imputado transacciones correspondientes al ejercicio 1989 por importe de 482 millones de pesetas. Estas obligaciones no habían sido reconocidas en el presupuesto de 1989, por carecer de suficien-

dotació pressupostària. D'altra banda, a 31 de desembre de 1990, quedaven transaccions de pròtesi realitzades en l'exercici, que no estaven reconegudes en el pressupost de 1990, i que foren autoritzades a aplicar al pressupost de 1991 per un import de 684 milions de pessetes.

-En el procés de l'assistència sanitària i quirúrgica realitzada en els hospitals, s'implanten pròtesis en els pacients; en altres casos es realitzen prescripcions de pròtesis o ortesis per a pacients que es troben internats. Aquests productes figuren en existències en els magatzems dels hospitals, o hi són servits sobre comanda i el SVS paga directament als proveïdors els productes consumits, imputant-se comptablement a les delegacions provincials, en el capítol IV de "Transferències corrents". Vista la naturalesa de les transaccions, no haurien de comptabilitzar-se en el capítol IV de les delegacions provincials, sinó en el capítol II "Compres de béns corrents i serveis" dels mateixos hospitals, sobretot quan l'ordre de 09-03-89, del Ministeri de Treball i Seguretat Social, que dicta les normes d'elaboració dels pressuposts de la Seguretat Social per a 1990, i el "Manual d'aplicacions pressupostàries del pressupost de 1990 del SVS" de novembre de 1989, tenen prevista la corresponent aplicació pressupostària en el capítol II.

La resta d'excepcions detectades en la revisió d'expedients individuals i factures de proveïdors (no significatives en molts casos), constitueixen punts dèbils de control intern, que si bé no alteren el criteri general de considerar correctes els procediments establerts, exigeixen recomanar que s'hi apliquen els mitjans necessaris per a reforçar el dit control. Les excepcions detectades són les següents:

a) *En expedients de reintegrament de despeses*

-En els 90 expedients de reintegrament de despeses revisats, s'han detectat deficiències en la formalització o en la documentació que suporta la transacció, que tot i que no es consideren significatives, denoten un grau de control intern millorable.

-En 4 expedients, el NIF del proveïdor no consta en la factura.

b) *En factures de pagament directe a proveïdors*

-En 21 factures de pròtesi, s'han facturat i pagat 6 tipus de productes ortopèdics per import superior a l'assenyalat en l'ordre de 23-11-89 de la Conselleria de Sanitat i Consum; l'import globalment facturat puja a més de 117 milers de pessetes.

-En 7 factures, s'han facturat i pagat 2 tipus de productes no relacionats o autoritzats en la citada ordre de 23-11-89, per un import conjunt de 2.167 milers de pessetes.

7.5 Conclusions i recomanacions

a) Dins d'aquest capítol IV, i d'acord amb l'article 149 de la "Llei general pressupostària", els crèdits destinats al pagament de productes farmacèutics procedents de receptes mèdiques tenen el caràcter d'ampliables, a més, el control pressupostari d'aquestes despeses implica dificultats importants pels factors exposats en l'apartat 7.3. Per això, es recomana que s'incrementen les mesures de control de la tendència expansiva de les despeses derivades de la disposició de receptes mèdiques, incloent la dotació de major

te dotació pressupostària. Por otra parte, a 31 de diciembre de 1990 quedaban transacciones de prótesis realizadas en el ejercicio, que no estaban reconocidas en el presupuesto de 1990, y que fueron autorizadas a aplicar al presupuesto de 1991 por un importe de 684 millones de pesetas.

-En el proceso de la asistencia sanitaria y quirúrgica realizada en los hospitales se implantan prótesis en los pacientes; en otros casos se realizan prescripciones de prótesis u ortesis para pacientes que se encuentran internados. Estos productos figuran en existencias en los almacenes de los hospitales, o son servidos a éstos sobre pedido y el SVS paga directamente a los proveedores los productos consumidos, imputándose contablemente a las Delegaciones Provinciales, en el capítulo IV de Transferencias corrientes. Dada la naturaleza de estas transacciones, no deberían contabilizarse en el capítulo IV de las Delegaciones Provinciales, sino en capítulo II, Compras de bienes corrientes y servicios, de los propios hospitales, máxime cuando la Orden de 9-03-89, del Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, que dicta normas para la elaboración de los presupuestos de la Seguridad Social para 1990, y el "Manual de aplicaciones presupuestarias del presupuesto 1990 del SVS" de noviembre de 1989, tienen prevista la correspondiente aplicación presupuestaria en el capítulo II.

El resto de excepciones detectadas en la revisión de expedientes individuales y facturas de proveedores (no significativas en muchos casos), constituyen puntos dèbils de control interno, que si bien no alteran el criterio general de considerar correctos los procedimientos establecidos, exigen recomendar que se apliquen los medios necesarios para reforzar dicho control. Las excepciones detectadas son las siguientes:

a) *En Expedientes de reintegro de gastos*

-En los 90 expedientes de reintegro de gastos revisados se han detectado deficiencias en la formalización o en la documentación que soporta la transacción, que aunque no se consideran significativas denotan un grado de control interno mejorable.

-En 4 expedientes, el NIF del proveedor no consta en la factura.

b) *En Facturas de pago directo a proveedores*

-En 21 facturas de prótesis se han facturado y pagado 6 tipos de productos ortopèdics por un importe superior al señalado en la Orden de 23-11-89 de la Conselleria de Sanidad y Consumo, ascendiendo el importe globalmente facturado a más de 117 miles de pesetas.

-En 7 facturas, se han facturado y pagado 2 tipos de productos no relacionados o autorizados en la citada Orden de 23-11-89, por un importe conjunto de 2.167 miles de pesetas.

7.5 Conclusiones y recomendaciones

a) Dentro de este capítulo IV, y de acuerdo con el artículo 149 de la Ley General Presupuestaria, los créditos destinados al pago de productos farmacèutics procedentes de recetas médicas tienen el carácter de ampliables, además, el control presupuestario de estos gastos entraña dificultades importantes, por los factores expuestos en el apartado 7.3. Por esta razón se recomienda que se incrementen las medidas de control de la tendencia expansiva de los gastos derivados de la dispensación de recetas médicas, in-

mitjans humans en els serveis d'inspecció, sense perjudici de complir l'objectiu principal del SVS, que consisteix a cobrir les necessitats assistencials.

b) Atès que les necessitats de fons addicionals per al concepte "Farmàcia-receptes mèdiques", són significatives, i s'han generat modificacions pressupostàries per imports elevats, es recomana l'adopció de mesures que milloren el pressupost de la despesa i evitar d'una banda les importants desviacions comentades, i de l'altra, que es realitzen les despeses sense el crèdit pressupostari suficient.

c) Les pròtesis d'implantació quirúrgica utilitzades en els hospitals del SVS, són despeses de funcionament i haurien d'estar comptabilitzades en els mateixos centres.

8. INVERSIONS REALS

8.1 Execució pressupostària. Comentaris generals

En l'exercici de 1990, el pressupost definitiu del capítol VI, en el qual es comptabilitzen les despeses per "Inversions reals" ha pujat a 12.454 milions de pessetes, xifra que representa el 5,9% del pressupost total del SVS. El pressupost inicial era de 9.539 milions de pessetes i va ser incrementat en un 30,6% per les modificacions netes, incloent la incorporació de romanents de l'exercici anterior, efectuades durant l'exercici, que pujaren a 2.915 milions de pessetes.

La gestió d'aquestes transaccions està centralitzada i imputada comptablement quasi en la seua totalitat en les delegacions provincials, els serveis centrals i l'àrea de salut d'Alcoi.

En el quadre 8.1 es mostra l'execució d'aquest capítol del pressupost corrent, per centres de despesa; el total de disposicions puja a 12.306 milions de pessetes i les obligacions reconegudes a 9.522 milions de pessetes, xifres que representen un grau de disposició del 98,8% i un grau d'execució del 76,4%. Aquests nivells són més baixos en determinats centres de despesa (àrea de salut d'Alcoi, hospital La Fe i delegació de Castelló), però globalment poden considerarse satisfactoris.

cluyendo la dotación de mayores medios humanos a los servicios de inspección, sin perjuicio de cumplir el objetivo principal del SVS, que consiste en cubrir las necesidades asistenciales.

b) Dado que las necesidades de fondos adicionales para el concepto "Farmacia-Recetas médicas" son significativas, y se han generado modificaciones presupuestarias por importes elevados, se recomienda la adopción de medidas que mejoren la presupuestario del gasto, evitando por una parte las importantes desviaciones comentadas, y por otra que se realicen gastos sin el crédito presupuestario suficiente.

c) Las prótesis de implantación quirúrgica utilizadas por Hospitales del SVS son gastos de funcionamiento y deberían estar contabilizados en los mismos centros.

8. INVERSIONES REALES

8.1 Ejecución presupuestaria. Comentarios generales

En el ejercicio 1990, el presupuesto definitivo del capítulo VI, en el que se contabilizan los gastos por Inversiones reales, ha ascendido a 12.454 millones de pesetas, cifra que representa el 5'9 % del presupuesto total del SVS. El presupuesto inicial era de 9.539 millones de pesetas y fue incrementado en un 30'6% por las modificaciones netas, incluyendo la incorporación de remanentes del ejercicio anterior, efectuadas durante el ejercicio, que ascendieron a 2.915 millones de pesetas.

La gestión de estas transacciones está centralizada e imputada contablemente casi en su totalidad en las Delegaciones provinciales, los Servicios Centrales, y el Area de Salud de Alcoi.

En el cuadro 8.1 se muestra la ejecución de este capítulo del presupuesto corriente, por centros de gasto; el total de disposiciones asciende a 12.306 millones de pesetas y las obligaciones reconocidas a 9.522 millones de pesetas, cifras que representan un grado de disposición del 98'8% y un grado de ejecución del 76'4%. Estos niveles son más bajos en determinados centros de gasto (Area de Salud de Alcoi, Hospital La Fe y Delegación de Castellón), pero a nivel global pueden considerarse satisfactorios.

CENTROS	PRESUP. DEFINITIVO	TOTAL DISPOSIC.	TOTAL OBLIGAC.	TOTAL PAGOS	GRADO DISPOSIC.	GRADO EJECUCION	GRADO CUMPLIM.
D. Valencia	4.819	4.796	3.717	3.659	99,5%	77,1%	98,5%
D. Alicante	3.195	3.166	2.510	2.319	99,1%	78,6%	92,4%
D. Castellón	1.334	1.285	1.195	1.195	96,3%	89,6%	100,0%
A. Alcoy	148	126	50	11	85,1%	33,1%	20,4%
S. Centrales	2.954	2.930	2.047	1.791	99,2%	69,3%	87,4%
La Fe	4	3	3	3	75,0%	75,0%	100,0%
TOTAL	12.454	12.306	9.522	8.978	98,8%	76,4%	94,3%

Cuadro 8.1

En el quadre 8.2 es pot veure l'execució del pressupost distingint els romanents. Com pot observar-se, el grau d'execució és molt més elevat en la gestió dels romanents que en el pressupost ordinari, la qual cosa és totalment raonable.

En el cuadro 8.2 puede verse la ejecución del presupuesto con distinción de los remanentes. Como puede observarse, el grado de ejecución es mucho más elevado en la gestión de los remanentes, que en el presupuesto ordinario, lo cual es totalmente razonable.

	PRESUP. DEFINITIVO	TOTAL DISPOSIC.	TOTAL OBLIGAC.	TOTAL PAGOS	GRADO DISPOSIC.	GRADO EJECUCION	GRADO CUMPLIM.
P. Ordinario	9.544	9.485	6.718	6.235	99,4%	70,4%	92,8%
Remanentes	2.910	2.821	2.804	2.743	96,9%	96,3%	97,9%
TOTAL	12.454	12.306	9.522	8.978	98,8%	76,4%	94,3%

Cuadro 8.2

8.2 Treball realitzat i aspectes rellevants

En el curs del nostre treball hem revisat 13 expedients de contractació gestionats en els serveis centrals i en la delegació provincial de València, l'import dels quals és de 3.824 milions de pessetes i representa el 66,4% de les obligacions reconegudes en l'exercici en els esmentats centres, i el 40,2% de les obligacions reconegudes totals d'aquest capítol en 1990.

Quant a aquests expedients de contractació s'ha verificat que han estat tramitats i gestionats en les seues diverses fases de preparació tècnica i administrativa, licitació, contractació, execució, recepció i pagament, seguint les prescripcions de la normativa aplicable, que les transaccions han estat comptabilitzades adequadament i que els procediments seguits en la pràctica estan d'acord amb els principis raonables de control intern.

De l'examen de la documentació administrativa continguda en els expedients esmentats i dels registres i documents comptables corresponents a aquestes transaccions, podem concloure que els procediments seguits en la pràctica en matèria de contractació d'obres i subministraments i comptabilització de les operacions realitzades, estan, en línies generals, d'acord amb la normativa que hi és d'aplicació i amb els principis raonables de control intern. Tanmateix, en alguns casos s'han detectat aspectes concrets que cal millorar:

a) Els plecs de clàusules administratives particulars dels expedients d'obres i subministraments gestionats en els serveis centrals, estableixen que la fiança definitiva que els adjudicataris han de dipositar, serà del 4% del pressupost d'adjudicació, malgrat que l'article 113 i 123 de la "Llei de contractes de l'Estat" i l'article 350 i 383 del "Reglament general de contractació de l'Estat" prescriuen que aquesta fiança serà del 4% sobre el pressupost total de l'obra o subministrament, és a dir, sobre el pressupost de licitació. Com a conseqüència d'aquest fet, s'ha reduït la prestació de fiances per un import de 7,4 milions de pessetes menys que la quantia prescrita per la normativa general indicada.

b) L'optimització dels projectes i l'augment del rigor en la fase del replantejament evitaria l'allargament dels terminis i disminuiria la necessitat de realitzar modificacions en el curs de l'execució de les obres, cosa que incrementaria el grau d'eficiència en la gestió dels recursos públics, i s'evitarien circumstàncies com les descrites seguidament:

- La construcció dels centres de salut de Quart de Poblet, L'Elia, i els del carrer Salvador Pau i la plaça Salvador Allende de València, (contractats el 25 de gener, el 15 i el 6 de març i el 23 de febrer de 1990, respectivament), que inicialment tenien previst el seu acabament entre març i juny de 1991, es troben encara en obres a la data d'elaboració del present informe. Part d'aquest retard és perquè hi han sorgit necessitats o circumstàncies no previstes ni en el

8.2 Trabajo realizado y aspectos relevantes

En el curso de nuestro trabajo hemos revisado 13 expedientes de contratación gestionados en los Servicios Centrales y en la Delegación Provincial de Valencia, cuyo importe es de 3.824 millones de pesetas y representa el 66,4% de las obligaciones reconocidas en el ejercicio en dichos centros y el 40,2% de las obligaciones reconocidas totales de este capítulo en 1990.

Para estos expedientes de contratación se ha verificado que han sido tramitados y gestionados en sus distintas fases de preparación técnica y administrativa, licitación, contratación, ejecución, recepción y pago, siguiendo las prescripciones de la normativa aplicable, que las transacciones han sido contabilizadas adecuadamente y que los procedimientos seguidos en la práctica están de acuerdo con principios razonables de control interno.

Del examen de la documentación administrativa contenida en los expedientes mencionados y de los registros y documentos contables correspondientes a estas transacciones, podemos concluir que los procedimientos seguidos en la práctica en materia de contratación de obras y suministros y contabilización de las operaciones realizadas, están en líneas generales de acuerdo con la normativa aplicable y con principios razonables de control interno. Sin embargo en algunos casos se han detectado aspectos concretos que es necesario mejorar:

a) Los pliegos de cláusulas administrativas particulares de los expedientes de obras y suministros gestionados en los Servicios Centrales establecen que la fianza definitiva a depositar por los adjudicatarios será del cuatro por ciento del presupuesto de adjudicación, pese a que el artículo 113 y 123 de la Ley de Contratos del Estado y el artículo 350 y 383 del Reglamento General de Contratación del Estado prescriben que dicha fianza será del cuatro por ciento sobre el presupuesto total de la obra o suministro, es decir, sobre el presupuesto de licitación. Como consecuencia de este hecho, se ha reducido la prestación de fianzas por importe de 7,4 millones de pesetas menos que la cuantía prescrita por la normativa general indicada.

b) La optimización de los proyectos y el aumento del rigor en la fase del replanteo evitaria el alargamiento de los plazos y disminuiría la necesidad de realizar modificaciones en el curso de la ejecución de las obras, todo lo cual incrementaría el grado de eficiencia en la gestión de los recursos públicos, y se evitaría circunstancias como las descritas seguidamente.

- La construcción de los Centros de Salud de Quart de Poblet, L'Elia, y los de la calle Salvador Pau y la plaza de Salvador Allende de Valencia, (contratados el 25 de enero, el 15 y el 6 de marzo y el 23 de febrero de 1990, respectivamente), que inicialmente tenían prevista su terminación entre marzo y junio de 1991, se encuentran aún en obras a la fecha de elaboración del presente Informe. Parte de este retraso se debe a que han surgido necesidades

moment de la redacció del projecte principal, ni en l'acte de replantejament definitiu, que han obligat a introduir variacions en el dit projecte, quan les obres ja estaven en execució. De l'examen de la documentació continguda en els expedients es dedueix que s'hi ha actuat d'acord amb l'article 149 del "Reglament General de contractació de l'Estat", i que les modificacions introduïdes no superen, si és el cas, el límit que fixa l'article 153 de la dita norma, en ordre que siguin executades pel contractista de l'obra principal.

No obstant això, cal assenyalar que els centres de salut de l'Eliana i Salvador Allende, les modificacions es deriven fonamentalment de canvis en les dimensions dels solars i en el de Salvador Pau, s'han produït ajustos dels fonaments. Els projectes tècnics corresponents als expedients de modificació no van ser aprovats fins a juliol de 1991, i estan pendents que l'òrgan de contractació approve la despesa per insuficiència de les dotacions pressupostàries en l'exercici de 1991 (tret del cas del modificat del centre de salut de Quart de Poblet, la despesa del qual va ser aprovada el 2 d'agost de 1991). Per aquest motiu no s'han formalitzat els contractes amb els adjudicataris, els qual són els de l'obra principal.

-En el centre de salut Salvador Allende, es modifiquen els errors detectats en el projecte original, relatius a omissions en alguns preus descomposats, així com a preus erronis. Aquest tipus d'errors haurien d'haver-se detectat en la fase de supervisió del projecte original.

c) En tres expedients d'obres gestionats per la delegació de València i adjudicats directament, la documentació de l'expedient no justifica totalment que s'hi hagen complert els principis de publicitat i concurrència prescrits per l'article 13 de la "Llei de contractes de l'Estat" i el 32 del "Reglament general de contractació de l'Estat".

-En particular, en la construcció del centre de salut de la Font de Sant Lluís (València), es donen les circumstàncies següents:

L'INSALUD licità en 1984 l'obra principal, que va ser adjudicada a Dragados y Construcciones, S.A., per un import de 307 milions de pessetes. En el curs de la seua execució s'aproven i realitzen unitats addicionals d'obra per un import de 46 milions de pessetes (de les quals 18 milions de pessetes van ser executades en 1986 i 28 milions de pessetes en 1988); alguns d'aquests elements, com ara el centre de transformació i la central frigorífica, haurien d'haver format part del projecte i del pressupost inicials.

Aquest contracte es va resoldre per acord mutu en maig de 1989, d'acord amb l'article 52.2 de la "Llei de contractes de l'Estat", perquè la inadequació del projecte inicial a les necessitats actuals obligava a introduir una solució diferent, la qual implicava un projecte nou.

En 1989 s'aprova el projecte d'acabament de l'obra, per un import de 141 milions de pessetes, que s'adjudica directament al contractista de l'obra principal, sense que conste en l'expedient que s'hi haja promogut concurrència d'ofertes, segons estableix l'article 37 de la "Llei de contractes de l'Estat" i el 118 del "Reglament general de contractació de l'Estat", i sense que s'hi haja produït baixa en el preu d'adjudicació sobre el de licitació.

En aquest cas, la inadequació del projecte inicial a les necessitats d'ús de l'immoble, ha produït un ajornament d'uns 50 mesos en la seua execució i un increment de 188 milions de pessetes (el 61,2%) en el pressupost de l'obra sobre les previsions inicials; encara que aquest increment

o circunstancias no previstas ni en el momento de la redacción del proyecto principal, ni en el acto del replanto definitivo, que han obligado a introducir variaciones en dicho proyecto cuando las obras ya estaban en ejecución. Del examen de la documentación contenida en los expedientes se deduce que se ha actuado de acuerdo con el artículo 149 del Reglamento General de Contratación del Estado, y que las modificaciones introducidas no superan, en su caso, el límite que fija el artículo 153 de dicha norma, en orden a que sean ejecutadas por el contratista de la obra principal.

Sin embargo hay que señalar que en los Centros de Salud de L'Eliana y Salvador Allende, las modificaciones se derivan fundamentalmente de cambios en las dimensiones de los solares y en el de Salvador Pau se han producido ajustes en la cimentación. Los proyectos técnicos correspondientes a los expedientes de modificación no fueron aprobados hasta julio de 1991, y están pendientes de que el órgano de contratación apruebe el gasto, por insuficiencia de las dotaciones presupuestarias en el ejercicio 1991 (salvo en el caso del modificado del Centro de Salud de Quart de Poblet, cuyo gasto fue aprobado el 2 de agosto de 1991). Por este motivo no se han formalizado los contratos con los adjudicatarios, que son los de la obra principal.

-En el Centro de Salud de Salvador Allende se modifican errores detectados en el proyecto original, relativos a omisiones en algunos precios descompuestos así como a precios erróneos. Este tipo de errores debieron detectarse en la fase de supervisión del proyecto original.

c) En tres expedientes de obras gestionados por la Delegación de Valencia y adjudicados directamente, la documentación del expediente no justifica de modo indubitable que se hayan cumplido los principios de publicitat y concurrència prescrits por el artículo 13 de la Ley de Contratos del Estado y el 32 del Reglamento General de Contratación del Estado.

-En particular, en la construcción del Centro de Salud de Fuente de San Luis (Valencia) se dan las siguientes circunstancias:

El INSALUD licitó en 1984 la obra principal, que fue adjudicada a DRAGADOS y CONSTRUCCIONES, S.A., por un importe de 307 millones de pesetas. En el curso de su ejecución se aprueban y realizan unidades adicionales de obra por importe de 46 millones de pesetas, (de las cuales 18 millones de pesetas ejecutadas en 1986 y 28 millones de pesetas en 1988); algunos de estos elementos, como el centro de transformación y la central frigorífica y de calefacción, deberían haber formado parte del proyecto y del presupuesto iniciales.

Este contrato, se resolvió por mutuo acuerdo en mayo de 1989, de acuerdo con el artículo 52.2 de la Ley de Contratos del Estado, porque la inadecuación del proyecto inicial a las necesidades actuales obligaba a introducir una solución diferente, que implicaba un proyecto nuevo.

En 1989 se aprueba el proyecto de terminación de la obra, por importe de 141 millones de pesetas, que se adjudica directamente al contratista de la obra principal, sin que conste en el expediente que se haya promovido concurrència de ofertas, según establece el artículo 37 de la Ley de Contratos del Estado y el 118 del Reglamento General de Contratación del Estado, y sin que se haya producido baja en el precio de adjudicación sobre el de licitación.

En este caso la inadecuación del proyecto inicial a las necesidades de uso del inmueble ha producido un aplazamiento de unos 50 meses en su ejecución y un incremento de 188 millones de pesetas (el 61,2%) en el presupuesto de la obra sobre las previsions inicials; aunque este incre-

es deu en part a la incorporació d'elements addicionals o noves unitats d'obra.

-La construcció del centre de salut a Alginet (València), es va licitar inicialment pel procediment de subhasta; en quedar aquesta deserta, perquè no s'hi presentà cap oferta, s'adjudicà per contractació directa, d'acord amb l'article 37.6 de la "Llei de contractes de l'Estat" i s'adjudicà a l'empresa MIDASCON, S.A., per 129 milions de pessetes, sense que es produïra baixa sobre el pressupost de licitació".

L'examen de les tres ofertes presentades mostra que les tres empreses presenten uns preus molts semblants (amb una diferència entre ells no superior a 500.000 PTA, abans de repercutir l'IVA) i els dos licitadors que no resulten adjudicatariis ofereixen preus lleugerament superiors al fixat en la licitació, amb la qual cosa resulten exclosos "a priori".

-La reforma del servei de medicina nuclear de l'hospital La Fe, s'adjudicà per contractació directa, d'acord amb l'article 37.3 de la "Llei de contractes de l'Estat" i el 117.3 del "Reglament general de contractació de l'Estat" a l'empresa Eliseo Pla Ramírez, S.L., per un import de 19,6 milions de pessetes, sense que es produïra baixa sobre el pressupost de licitació. Els dos licitadors que no resulten adjudicatariis ofereixen preus lleugerament superiors al fixat en la licitació, amb la qual cosa resulten exclosos "a priori".

d) En nombrosos expedients de contractació no consta la documentació justificativa que l'adjudicatari i els licitadors estan al corrent en les seues obligacions fiscals i amb la Seguretat Social, segons s'estableix en els articles 23.8 i 23.ter. del "Reglament general de contractació".

e) L'article 18.1.c de la Llei 4/1990, de 31 de maig, de Pressuposts de la Generalitat Valenciana per a 1990, estableix la comptabilització de la despesa quant al concepte econòmic i projecte per a les inversions. Transaccions per un import almenys de 22 milions de pessetes relatives a l'adquisició de mobiliari, equips mèdics i material informàtic, que tenen previstes aplicacions comptables específiques, han estat comptabilitzades en conceptes distints als corresponents segons la seua naturalesa. Encara que aquest fet no afecta en cap cas el caràcter limitatiu dels crèdits i el seu import no és significatiu, cal evitar els errors en la comptabilització de les transaccions.

8.3 Conclusions i recomanacions

a) Sense perjudici de la conclusió general aplicable, pel que fa als procediments seguits en la pràctica en matèria de contractació d'obres i subministraments i comptabilització de les transaccions realitzades estan d'acord amb la normativa aplicable i amb principis raonables de control intern, les proves realitzades han posat de manifest deficiències i incompliments de la normativa, assenyalats en l'apartat 8.2 que han d'evitar-se en el futur, reforçant les mesures de control intern en la tramitació dels expedients de contractació.

b) Els plecs de clàusules administratives particulars han de modificar-se per adequar el seu contingut a les prescripcions de la normativa general aplicable en matèria de contractació.

c) Els projectes han d'optimitzar-se en la fase de redacció tècnica i el seu contingut concretar-se al màxim. L'augment de control en la fase del replantejament contribuiria també a disminuir la necessitat de realitzar reformes i modificacions al projecte inicial i a evitar l'allargament dels terminis

mento se debe en parte a la incorporación de elementos adicionales o nuevas unidades de obra.

-La construcción del Centro de Salud en Alginet (Valencia) se licitó inicialmente por el procedimiento de subasta; al quedar ésta desierta porque no se presentó ninguna oferta, se procedió a la adjudicación por contratación directa, de acuerdo con el artículo 37.6 de la Ley de Contratos del Estado, y se adjudicó a la empresa MIDASCON, S.A., por 129 millones de pesetas, sin que se produjera baja sobre el presupuesto de licitación.

El examen de las tres ofertas presentadas muestra que las tres empresas presentan unos precios muy similares (con una diferencia entre ellos no superior a 500.000 pesetas, antes de repercutir el I.V.A.) y los dos licitadores que no resultan adjudicatarios ofertan precios ligeramente superiores al fijado en la licitación, con lo que resultan excluidos "a priori".

-La reforma del Servicio de medicina nuclear del hospital "La Fe" se adjudicó por contratación directa, de acuerdo con el artículo 37.3 de la Ley de Contratos del Estado y el 117.3 del Reglamento General de Contratación del Estado, a la empresa ELISEO PLA RAMIREZ, S.L., por importe de 19,6 millones de pesetas, sin que se produjera baja sobre el presupuesto de licitación. Los dos licitadores que no resultan adjudicatarios ofertan precios ligeramente superiores al fijado en la licitación, con lo que resultan excluidos "a priori".

d) En numerosos expedientes de contratación no consta la documentación justificativa de que el adjudicatario y los licitadores están al corriente en sus obligaciones fiscales y con la Seguridad Social, según establecen los artículos 23.8 y 23.ter del Reglamento General de Contratación.

e) El artículo 18.1.c de la Ley 4/1990, de 31 de mayo, de Presupuestos de la Generalitat Valenciana para 1990, establece la contabilización del gasto a nivel de concepto económico y proyecto para las inversiones. Transacciones por importe de al menos 22 millones de pesetas relativas a la adquisición de mobiliario, equipos médicos y material informático, que tienen previstas aplicaciones contables específicas, han sido contabilizadas en conceptos distintos a los correspondientes según su naturaleza. Aunque este hecho no afecta en ningún caso al carácter limitativo de los créditos y su importe no es significativo, es necesario evitar los errores en la contabilización de las transacciones.

8.3 Conclusiones y recomendaciones

a) Sin perjuicio de la conclusión general aplicable, en cuanto a que los procedimientos seguidos en la práctica en materia de contratación de obras y suministros y contabilización de las transacciones realizadas, están de acuerdo con la normativa aplicable y con principios razonables de control interno, las pruebas realizadas han puesto de manifiesto deficiencias e incumplimientos de la normativa señalados en el apartado 8.2 que deben evitarse en el futuro, reforzando las medidas de control interno en la tramitación de los expedientes de contratación.

b) Los pliegos de cláusulas administrativas particulares deben modificarse para adecuar su contenido a las prescripciones de la normativa general aplicable en materia de contratación.

c) Los proyectos deben optimizarse en la fase de redacción técnica y su contenido concretarse al máximo. El aumento de control en la fase del replanteo contribuiría también a disminuir la necesidad de realizar reformados y modificados al proyecto inicial y a evitar el alargamiento

d'execució de les obres. Amb aquestes mesures s'incrementaria el grau d'eficiència en la gestió dels recursos públics.

d) Els expedients administratius han de contenir tota la documentació generada en la preparació i gestió de les transaccions, de manera que agilitze el procediment de verificació.

e) Es recomana que en tots els expedients de contractació conste de forma fefaent el compliment per part dels licitadors d'estar al corrent de les seues obligacions fiscals i amb la Seguretat Social.

f) Es recomana que s'extremen els controls interns per tal d'evitar situacions d'inadequada imputació comptable detectada, en alguns casos, en el curs de la fiscalització efectuada

9. VARIACIÓ D'ACTIUS FINANCERS

9.1 Execució pressupostària. Comentaris generals

En aquest capítol del pressupost de despeses s'inclouen els crèdits destinats a la concessió de bestretes i préstecs al personal. El seu import no resulta significatiu dins del pressupost total del Servei Valencià de Salut.

de los plazos de ejecución de las obras. Con estas medidas se incrementaría el grado de eficiencia en la gestión de los recursos públicos.

d) Los expedientes administrativos deben contener toda la documentación generada en la preparación y gestión de las transacciones, de modo que se agilice el procedimiento de verificación.

e) Se recomienda que en todos los expedientes de contratación conste de forma fehaciente el cumplimiento por parte de los licitadores de estar al corriente de sus obligaciones fiscales, y con la Seguridad Social.

f) Se recomienda que se extremen los controles internos para evitar situaciones de inadecuada imputación contable detectada, en algunos casos, en el curso de la fiscalización efectuada.

9. VARIACION DE ACTIVOS FINANCIEROS

9.1 Ejecución presupuestaria. Comentarios generales

En este capítulo del presupuesto de gastos se incluyen los créditos destinados a la concesión de anticipos y préstamos al personal. Su importe no resulta significativo dentro del presupuesto total del Servicio Valenciano de Salud.

	TOTAL OBLIGACIONES	TOTAL PAGOS LIQUIDOS	OBLIGACIONES PTES. 31-12-90
Alicante	26	26	0
Castellón	32	32	0
Valencia	1	1	0
CAPITULO VIII	59	59	0

Cuadro 9.1

El quadre 9.1 mostra l'execució del capítol a la data de tancament de l'exercici. El pressupost definitiu puja a 108 milions de pessetes i tant les obligacions reconegudes com els pagaments han representat 59 milions de pessetes.

9.2 Aspectes rellevants

No existeixen aspectes d'especial significació en aquest capítol, llevat de la immaterialitat de les seues dotacions dins del pressupost del Servei Valencià de Salut.

10. LIQUIDACIÓ DE L'ESTAT D'INGRESSOS. ASPECTES GENERALS I EXECUCIÓ

10.1 Anàlisi dels ingressos

El quadre següent mostra, en milions de pessetes, l'execució del pressupost d'ingressos, tal com ha estat retut en aquesta institució (vegeu quadre 2.1):

El cuadro 9.1 muestra la ejecución del capítulo a la fecha del cierre del ejercicio. El presupuesto definitivo asciende a 108 millones de pesetas y tanto las obligaciones reconocidas como los pagos han supuesto 59 millones de pesetas.

9.2 Aspectos relevantes

No existen aspectos de especial significación en este capítulo, salvo la inmateralidad de sus dotaciones dentro del presupuesto del Servicio Valenciano de Salud.

10. LIQUIDACION DEL ESTADO DE INGRESOS. ASPECTOS GENERALES Y EJECUCION

10.1 Análisis de los ingresos

El siguiente cuadro muestra, en millones de pesetas, la ejecución del presupuesto de ingresos, tal como ha sido rendido a esta Institución (ver cuadro 2.1):

	PRESUPUESTO DEFINITIVO	INGRESOS LIQUIDOS	DERECHOS RECONOCIDOS	TOTAL INGRESOS
Ingresos presupuestarios	205.443	184.125	21.319	205.444
Ejercicios cerrados	21.966	17.501	4.465	21.966
TOTAL	227.409	201.626	25.784	227.410

Cuadro 10.1

a) *Ejercicios tancats*

La xifra de 22.430 milions de pessetes, que figura com a pressupost inicial en la liquidació de 1990, coincideix en la seua quantia amb els "Drets reconeguts" pendents de cobrament a 31 de desembre de 1989, en la liquidació del pressupost de 1989. L'evolució del pressupost d'ingressos d'exercicis tancats ha estat la següent en milions de pessetes:

a) *Ejercicios cerrados*

La cifra de 22.430 millones de pesetas, que figura como Presupuesto inicial en la Liquidación de 1990, coincide en su cuantía con los "Derechos reconocidos" pendientes de cobro a 31 de diciembre de 1989 en la Liquidación del Presupuesto de 1989. La evolución del Presupuesto de ingresos de ejercicios cerrados ha sido la siguiente, en millones de pesetas:

Importe inicial:		22.430
Financiación por liquidación 1989 del INSALUD	18.266	
Aportación G. V. para gastos medidas sociales	2.779	
Inundaciones 1987	1.293	
Resultas 1988	92	
Minoración de derechos		(464)
Presupuesto definitivo		21.966
Ingresos líquidos en 1990		(17.501)
Derechos reconocidos al 31-12-90:		4.465
Pendiente de cobro	3.172	
Derechos reconocidos (inundaciones 1987)	1.293	

Cuadro 10.2

Respecte del finançament per liquidació de l'exercici de 1989 i exercicis anteriors de l'INSALUD, hi ha una diferència de 10.995 milions de pessetes entre la quantia imputada com a "Drets pendents de cobrament" en la liquidació del pressupost del SVS de 1989 per transferències de l'INSALUD i la fixada en els acords de la liquidació signats per l'Administració central i l'autonòmica. La fixada en aquests acords puja a 29.261 milions de pessetes, que han estat totalment cobrats en 1991.

Respecto de la financiación por liquidación del ejercicio 1989 y ejercicios anteriores del INSALUD, existe una diferencia de 10.995 millones de pesetas entre la cuantía imputada como "derechos pendientes de cobro" en la liquidación del presupuesto del SVS de 1989 por transferencias del INSALUD y la fijada en los acuerdos de liquidación firmados por la Administración Central y la Autonómica. La fijada en estos Acuerdos asciende a 29.261 millones de pesetas, que han sido totalmente cobrados en 1991.

Según Acuerdos de liquidación:		29.261
Por deudas INSALUD hasta 31-12-88	17.620	
Por liquidación provisional 1989	11.641	
Consignado en Liquidación PTO.SVS-1989 (Ejercicios cerrados en Pto.SVS-1990)		18.266
DIFERENCIA		10.995

Cuadro 10.3

Aquesta diferència ha estat utilitzada en els pressuposts de la Generalitat per finançar les despeses pagades directament per la Generalitat per virtut dels acords del Consell de dates 12 de juny i 6 d'octubre de 1989, tal com s'esmentava en el nostre informe de l'any anterior, i per tant no han estat comptabilitzats en el SVS.

Posteriorment a la signatura dels acords per liquidació provisional de l'exercici de 1989, i d'acord amb les dades definitives en la liquidació de l'INSALUD, el 29 de juliol de 1991 es va signar l'acord definitiu de liquidació del pressupost de 1989. En aquests es fixa un menor percentatge de desviació de la liquidació del pressupost de l'INSALUD no transferit sobre el seu pressupost inicial que el percentatge consignat en l'acord provisional de data 9 de juliol de 1990, és a dir:

Esta diferencia, ha sido utilizada en los presupuestos de la Generalitat para financiar los gastos pagados directamente por la Generalitat en virtud de los Acuerdos del Consell de fechas 12 de junio y 6 de octubre de 1989, tal como se mencionaba en nuestro Informe del año anterior, y por tanto no han sido contabilizados en el SVS.

Con posterioridad a la firma de los acuerdos por liquidación provisional del ejercicio 1989, y de acuerdo con los datos definitivos de la liquidación del INSALUD, el 29 de julio de 1991 se firmó el acuerdo definitivo de liquidación del presupuesto 1989. En éste se fija un menor porcentaje de desviación de la liquidación del presupuesto del INSALUD no transferido sobre su presupuesto inicial que el porcentaje consignado en el acuerdo provisional, de fecha 9 de julio de 1990, es decir:

	Fecha	%	Importe
Acuerdo provisional	09-07-90	7,4242	11.641
Acuerdo definitivo	29-07-91	6,841	10.727
Diferencia a favor del INSALUD			914

Cuadro 10.4

Aquesta diferència s'ha registrat com a menys ingressos en el pressupost del SVS de 1991.

b) *Exercici corrent*

Les xifres consignades en la liquidació del pressupost de 1990 s'han obtingut dels registres comptables mantinguts per la institució amb mitjans informàtics.

La seua composició és la següent, en milions de pesetes:

Esta diferencia se ha registrado como menos ingresos en el presupuesto del SVS de 1991.

b) *Ejercicio corriente*

Las cifras consignadas en la Liquidación del Presupuesto de 1990 se han obtenido de los registros contables mantenidos por la Institución con medios informáticos.

Su composición es la siguiente, en millones de pesetas:

Capítulo	Derechos reconocidos	Ingresos líquidos	Derechos pendientes
3. Tasas y otros ingresos	2.426	1.286	1.140
4. Transferencias corrientes	193.421	173.300	20.121
7. Transferencias de capital	9.539	9.539	0
8. Activos financieros	58	0	58
TOTAL	205.444	184.125	21.319

Cuadro 10.5

Taxes i altres ingressos

El capítol III, "Taxes i altres ingressos", està constituït pels ingressos per prestació de serveis dels centres del SVS, formats bàsicament per la facturació dels hospitals per l'assistència prestada amb motiu d'accidents de treball i de trànsit, a càrrec de mutualitats patronals i companyies d'assegurances, respectivament. També s'han registrat en aquest capítol els interessos meritats pels comptes bancaris del SVS.

El detall d'aquest capítol, per articles, és el següent:

Tasas y otros ingresos

El capítulo III, Tasas y otros ingresos, está constituido por los ingresos por prestación de servicios de los centros del SVS, formados básicamente por la facturación de los hospitales por asistencia prestada con motivo de accidentes de trabajo y de tráfico, a cargo de mutuas patronales y compañías de seguros, respectivamente. También se han registrado en este capítulo los intereses devengados por las cuentas bancarias del SVS.

El detalle de este capítulo, por artículos, es el siguiente:

Artículo	Derechos reconocidos	Ingresos líquidos	Derechos pendientes
31 Prestación de servicios	1.584	544	1.040
39 Otros ingresos	842	742	100
TOTAL	2.426	1.286	1.140

En altres ingressos es recullen les taxes per presentació a proves d'oposició i els interessos i comissions bancàries. Atès que el SVS no disposa del llibre de comptabilitat "Major de conceptes del pressupost d'ingressos", no s'ha pogut conèixer quina quantitat correspon exactament a taxes per exàmens, a interessos o a altres conceptes.

No obstant això, la revisió de la documentació seleccionada, que representa liquidació d'interessos bancaris per 252 milions de pessetes, ha permès comprovar que el SVS comptabilitza els interessos de compte corrent pel seu import líquid i, per tant, no carrega en el pressupost de despeses, les retencions practicades per l'impost sobre societats per rendiments de capital mobiliari (que tenen el caràcter de tribut mínim per al SVS, en no estar subjecte a tributació sobre beneficis). En relació amb aquest aspecte i per tal de complir amb els principis de pressupost brut i de no compensació d'ingressos i despeses, caldria realitzar un ajust en els pressuposts d'ingressos (capítol III, "Taxes i altres ingressos") i despeses (capítol II, en el concepte de "Tributs"), per l'import a què pugen les dites retencions, que com ja s'ha indicat no hem pogut quantificar en la seua totalitat. Aquest ajust no tindria cap efecte sobre el resultat de l'exercici.

També hem pogut comprovar que els interessos cobrats estan comptabilitzats després de deduir, a més de les retencions, els interessos carregats pels bancs que haurien d'haver-se comptabilitzat en el pressupost de despeses.

Actius financers

Les transaccions del capítol VIII, són devolucions de bestretes concedides als treballadors de l'organisme, però la comptabilitat no ha recollit com a "Ingressos líquids" del mateix capítol les devolucions realitzades durant l'exercici pels beneficiaris, que han estat registrades indegudament en "Operacions extrapresupostàries", de forma que la totalitat de la consignació pressupostària apareix com a "Drets pendents de cobrament" a la data de tancament. Aquesta circumstància ha estat esmenada en el pressupost de 1991.

Transferències corrents i de capital

Els capítols "Transferències corrents" i "Transferències de capital", recullen les transferències rebudes de la Generalitat Valenciana d'aquesta naturalesa, més un import de 8 milions de pessetes de transferències corrents procedents d'altres entitats.

Les transferències rebudes de la Generalitat tenen el seu origen en les transferides per l'INSALUD i en les conciliacions de les xifres de la liquidació del pressupost del SVS amb la relació dels documents comptables ADOC de l'INSALUD i amb els registres comptables de despeses de la Generalitat Valenciana, es desprenen les conclusions següents:

1. Les xifres del pressupost definitiu segons els estadis financers del SVS (una vegada descomptats els 8 milions de pessetes procedents d'altres entitats) coincideixen en la

En otros ingresos, se recogen las tasas por presentación a pruebas de oposiciones y los intereses y comisiones bancarias. Dado que el SVS no dispone del libro de contabilidad "Mayor de conceptos del Presupuesto de Ingresos" no se ha podido conocer qué cantidad exactamente corresponde a tasas por exámenes, a intereses o a otros conceptos.

No obstante, la revisión de la documentación seleccionada, que representa liquidación de intereses bancarios por 252 millones de pesetas, ha permitido comprobar que el SVS contabiliza los intereses de cuenta corriente por su importe líquido, no cargando por tanto en el presupuesto de gastos las retenciones practicadas por el impuesto sobre sociedades por rendimientos del capital mobiliario (que tienen el carácter de tributo mínimo para el SVS, al no estar sujeto a tributación sobre beneficios). En relación con este aspecto y para cumplir con los principios de presupuesto bruto y de no compensación de ingresos y gastos, sería necesario realizar un ajuste en los presupuestos de ingresos (capítulo III, Tasas y otros ingresos) y gastos (capítulo II, en el concepto de tributos) por el importe a que ascienden dichas retenciones, que como se ha indicado no hemos podido cuantificar en su totalidad. Este ajuste no tendría efecto alguno sobre el resultado del ejercicio.

También hemos podido comprobar que los intereses cobrados están contabilizados tras deducir, además de las retenciones, los intereses cargados por los bancos que deberían haberse contabilizado en el presupuesto de gastos.

Activos financieros

Las transacciones del Capítulo VIII son devoluciones de anticipos concedidos a empleados del Organismo, pero la contabilidad no ha recogido como "ingresos líquidos" del mismo las devoluciones realizadas durante el ejercicio por los beneficiarios, que han sido registrados indebidamente en operaciones extrapresupuestarias, de modo que la totalidad de la consignación presupuestaria aparece como "derechos pendientes de cobro" a la fecha de cierre. Esta circunstancia ha sido subsanada en el presupuesto de 1991.

Transferencias corrientes y de capital

Los capítulos Transferencias corrientes y Transferencias de capital, recogen las recibidas de la Generalitat Valenciana de esta naturaleza, más un importe de 8 millones de pesetas de transferencias corrientes procedentes de otras entidades.

Las transferencias recibidas de la Generalitat tiene su origen en las transferidas por el INSALUD, y de la conciliación de las cifras de la Liquidación del Presupuesto del SVS con la relación de documentos contables ADOC del INSALUD y con los registros contables de gastos de la Generalitat Valenciana, se desprenden las siguientes conclusiones:

1. Las cifras de Presupuesto definitivo según los estados financieros del SVS (una vez descontados los 8 millones de pesetas procedentes de otras entidades) coinciden en su

seua quantia amb les consignacions del pressupost de la Generalitat Valenciana per al finançament del SVS.

No obstant això, els ingressos líquids en el SVS (182.835 milions de pessetes) són inferiors en 3.818 milions de pessetes als pagaments líquids consignats en el pressupost de despeses de la Generalitat Valenciana, per transferències corrents i de capital (capítols IV i VII), per finançar el SVS, que segons els seus estats financers són de 186.653 milions de pessetes. Aquesta diferència té el seu origen en el fet que el SVS ha comptabilitzat com a ingressos de fons extrapressupostaris, en la rúbrica "Fons pendents de formalitzar", una transferència de fons de la Generalitat Valenciana, realitzada el 30 de desembre de 1990), per l'import citat de 3.818 milions de pessetes, que en el seu pressupost, es troba registrada en el capítol IV de despeses "Transferències corrents" per al finançament del Servei Valencià de Salut, i per aquesta raó caldria haver-ho registrat com a ingressos líquids en el capítol IV del pressupost d'ingressos del dit Servei Valencià de Salut. En l'exercici de 1991, s'ha regularitzat aquesta operació i formalitzat la seua incorporació al pressupost, com a cobraments de 1989 i resultes de 1990.

2. Com a "Ingressos líquids" en la liquidació del SVS s'ha consignat l'import total de la relació de transferències de l'exercici corrent procedents de l'INSALUD per mitjà de la Generalitat, més 4 milions de pessetes, que procedeixen d'altres fonts:

cuantía con las consignaciones del Presupuesto de la Generalitat Valenciana para la financiación del SVS.

Sin embargo los ingresos líquidos en el SVS (182.835 millones de pesetas) son inferiores en 3.818 millones de pesetas a los pagos líquidos consignados en el Presupuesto de Gastos de la Generalitat Valenciana, por transferencias corrientes y de capital (capítulos IV y VII), para financiar al SVS, que según sus estados financieros son de 186.653 millones de pesetas. Esta diferencia tiene su origen en el hecho de que el SVS ha contabilizado como ingresos de Fondos extrapresupuestarios, en la rúbrica "Fondos pendientes de formalizar", una transferencia de fondos de la Generalitat Valenciana, realizada el 30 de diciembre de 1990, por el importe citado de 3.818 millones de pesetas, que en el presupuesto de ésta, se encuentra registrada en el capítulo IV de gastos, "Transferencias corrientes" para financiación del Servicio Valenciano de Salud, y que por ello debería haberse registrado como ingresos líquidos en el capítulo IV del presupuesto de ingresos de dicho Servicio Valenciano de Salud. En el ejercicio 1991 se ha regularizado esta operación, formalizando su incorporación al presupuesto, como cobros de resultados de 1989 y 1990.

2. Como Ingresos líquidos en la Liquidación del SVS se ha consignado el importe total de la relación de transferencias del ejercicio corriente procedentes del INSALUD a través de la Generalitat, más 4 millones de pesetas que proceden de otras fuentes:

Transferencias	Origen		TOTAL
	Otros	INSALUD	
4. Transferencias corrientes			
443. de Comunidades Autónomas		173.296	173.296
490. del exterior (CEE)	4		4
7. Transferencias de capital			
743. de Comunidades Autónomas		9.539	9.539
TOTAL	4	182.835	182.839

Cuadro 10.6

El 29 de juliol de 1991 es va signar entre l'Administració central i la Generalitat Valenciana l'acord amb la Comunitat Autònoma de València sobre la liquidació rovisional de l'exercici pressupostari de 1990, que fixa en 200.590 milions de pessetes la participació de la Comunitat Valenciana en el pressupost de 1990 de l'INSALUD, en virtut de les clàusules del real decret 1.612/1987, de 27 de novembre, sobre el traspàs de funcions i serveis de l'INSALUD a la Comunitat Valenciana.

El 29 de julio de 1991 se firmó entre la Administración Central y la Generalitat Valenciana el acuerdo con la Comunidad Autónoma de Valencia sobre la liquidación provisional del ejercicio presupuestario de 1990, que fija en 200.590 millones de pesetas la participación de la Comunidad Valenciana en el Presupuesto 1990 del INSALUD, en virtud de las cláusulas del Real Decreto 1612/1987, de 27 de noviembre, sobre traspaso de funciones y servicios del INSALUD a la Comunidad Valenciana.

Fondos a transferir según el Acuerdo 29-07-91	200.590
Menos -Fondos transferidos	(182.835)
Diferencia a favor de la Comunidad Valenciana	17.755
Menos exceso transferencias por liquidación definitiva 1989	(914)
DIFERENCIA a favor Comunidad Valenciana	16.841

Com els fons transferits per l'INSALUD a la Generalitat Valenciana durant 1990 han estat de 182.835 milions de pessetes, que han estat registrats com a "Ingressos líquids"

Como los fondos transferidos por el INSALUD a la Generalitat Valenciana durante 1990 han sido de 182.835 millones de pesetas, que han sido registrados como "ingresos"

en la liquidació del pressupost del SVS de 1990, la diferència a favor de la Comunitat Valenciana és de 17.755 milions de pessetes. Si tenim en compte que s'hi ha descomptat l'excés de 914 milions de pessetes cobrats per la liquidació provisional de l'exercici de 1989, aquesta diferència és de 16.841 milions de pessetes.

10.2 Règim econòmic

D'acord amb la seua llei de creació, constitueixen els ingressos del Servei Valencià de Salut:

- a) Els recursos que hi siguen assignats a càrrec del pressuposts de la Generalitat.
- b) Les consignacions provinents dels pressuposts de les corporacions locals.
- c) Els rendiments dels béns i drets que hi hagen estat afectats.
- d) Els ingressos ordinaris i extraordinaris que perceba d'acord amb les disposicions vigents.
- e) Les subvencions i aportacions voluntàries d'entitats particulars.
- f) Qualsevol altre recurs que s'hi atribuesca.

Durant 1990 els ingressos més importants han estat els provinents de l'Administració de l'Estat, que s'integren en els pressuposts de la Generalitat Valenciana i la regularització dels quals ve establerta en l'apartat "E) Règim financer i pressupostari" del real decret 1.612/1987, de 27 de novembre sobre el traspàs de funcions i serveis de l'INSALUD, on s'especifica que:

a) L'assignació de crèdits a la Comunitat Valenciana es farà en funció del coeficient de població protegida, tot i que mentre no es dispose de dades fefaents de població protegida, s'adoptarà com a criteri el cost efectiu dels serveis transferits, tot això en funció del pressupost total de l'INSALUD de 1987, d'acord amb el qual a la Comunitat Valenciana li correspon un percentatge de participació del 10,18%.

b) Aquests crèdits, assignats per l'INSALUD a la Comunitat Valenciana, tindran caràcter limitatiu, és a dir els compromisos de despesa superiors als crèdits provinents de l'INSALUD hauran de ser finançats amb recursos aportats per la mateixa Comunitat Autònoma.

c) A la fi de cada exercici pressupostari, el percentatge de desviació positiu o negatiu que haja pogut experimentar l'execució del pressupost de l'INSALUD no transferit, respecte del pressupost inicial, s'aplicarà al pressupost inicial de despeses assignat a la Comunitat Valenciana.

d) La transferència de fons de la Seguretat Social (INSALUD) a la Comunitat Valenciana, s'efectuarà mensualment per dotzenes parts.

Com a resum d'això, es pot dir que dins del règim econòmic de la Seguretat Social, queden com a competències de la Comunitat Valenciana en aquest àmbit, igual que en la resta de comunitats autònomes que tenen transferides les competències sanitàries:

a) L'aprovació dels pressuposts dels serveis transferits dins del sostre de recursos que hi haja estat assignat per l'Estat, més els recursos propis que hi destine la Generalitat.

b) La gestió del dit pressupost.

líquidos" en la Liquidación del presupuesto SVS de 1990, la diferencia a favor de la Comunidad Valenciana es de 17.755 millones de pesetas. Si tenemos en cuenta que se ha descontado el exceso de 914 millones de pesetas cobrados por la liquidación provisional del ejercicio 1989, dicha diferencia es de 16.841 millones de pesetas.

10.2 Régimen económico

De acuerdo con su Ley de creación, constituyen los ingresos del Servicio Valenciano de Salud:

- a) Los recursos que le sean asignados con cargo a los Presupuestos de la Generalitat.
- b) Las consignaciones provenientes de los presupuestos de las Corporaciones Locales.
- c) Los rendimientos de los bienes y derechos que le hayan sido afectados.
- d) Los ingresos ordinarios y extraordinarios que perciba a tenor de las disposiciones vigentes.
- e) Las subvenciones y aportaciones voluntarias de Entidades particulares.
- f) Cualquier otro recurso que se le atribuya.

Durante 1990 los ingresos más importantes han sido los provenientes de la Administración del Estado, que se integran en los Presupuestos de la Generalitat Valenciana, y cuya regulación viene establecida en el apartado "E) Régimen financiero y presupuestario" del Real Decreto 1612/1987, de 27 de noviembre sobre traspaso de funciones y servicios del INSALUD, en el que se especifica que:

a) La asignación de créditos a la Comunidad Valenciana se hará en función del coeficiente de población protegida, aunque mientras no se disponga de datos fehacientes de población protegida, se adoptará como criterio el coste efectivo de los servicios transferidos, todo ello en función del presupuesto total del INSALUD de 1987, de acuerdo con el cual a la Comunidad Valenciana le corresponde un porcentaje de participación del 10,18%.

b) Dichos créditos, asignados por el INSALUD a la Comunidad Valenciana, tendrán carácter limitativo, es decir, los compromisos de gasto superiores a los créditos provenientes del INSALUD deberán ser financiados con recursos aportados por la propia Comunidad Autónoma.

c) Al final de cada ejercicio presupuestario, el porcentaje de desviación positivo o negativo que haya podido experimentar la ejecución del Presupuesto del INSALUD no transferido, respecto del presupuesto inicial, se aplicará al presupuesto inicial de gastos asignado a la Comunidad Valenciana.

d) La transferencia de fondos de la Seguridad Social (INSALUD) a la Comunidad Valenciana se efectuará mensualmente por dozavas partes.

Como resumen de lo anterior, puede decirse que dentro del régimen económico de la Seguridad Social, quedan como competencias de la Comunidad Valenciana en este ámbito, al igual que en el resto de comunidades autónomas que tienen trasferidas las competencias sanitarias:

a) La aprobación de los presupuestos de los servicios transferidos dentro del techo de recursos que le haya sido asignado por el Estado, más los recursos propios que destine la Generalitat.

b) La gestión de dicho presupuesto.

10.3 Conclusions i recomanacions

a) Si bé s'ha millorat substancialment en aquest concepte respecte dels dos exercicis anteriors, les xifres liquidades en el pressupost del SVS com a ingressos pressupostaris no coincideixen exactament amb les transferències al SVS comptabilitzades en el compte de l'Administració de la Generalitat, en haver-se comptabilitzat com a operació extrapressupostària un pagament de la Generalitat. Aquesta deficiència ha estat esmenada en 1991.

b) Encara no s'ha establert un sistema de finançament del Sistema Nacional de Salut d'acord amb els coeficients de població protegida, per la qual cosa el finançament del SVS estableix, conforme al decret de transferències, en funció del percentatge de participació en el pressupost de l'INSALUD de la Comunitat Valenciana respecte del total nacional en l'exercici de 1987, que va pujar al 10,18%.

c) Els drets pendents de cobrament a 31 de desembre de 1990 del SVS són els següents, classificats segons el seu origen:

Pressupost de 1988	
Drets reconeguts per les inundacions de 1987	1.293
Pressupost de 1989	
Transferències de la Generalitat pendents de cobrament	3.172
Pressupost de 1990	
Drets reconeguts	21.319
Total	25.784

Respecte d'aquests drets cal tenir en compte que a 31 de desembre de 1990:

-No s'hi havia arribat encara a cap acord sobre la quantitat reclamada per les inundacions de 1987.

-La quantitat pendent de pagament a la Generalitat Valenciana per part de l'INSALUD de l'exercici de 1990, una vegada deduïts els 914 milions corresponents a 1989, puja a 16.841 milions de pessetes.

-El SVS ha comptabilitzat com a transferències pendents de cobrament de la Generalitat de l'exercici 1989 i 1990, 23.295 milions de pessetes, que després de deduir els 3.818 milions indicats en el paràgraf següent, representen 19.475 milions de pessetes.

-La Generalitat pagà en 1990, 3.818 milions de pessetes que no van ser registrats pel SVS en el seu pressuposts d'ingressos fins al 1991, en el qual s'imputaren a resultes de 1989.

-S'ha d'efectuar una conciliació de les xifres que apareixen com a pendents de cobrament en el pressupost del SVS amb les corresponents en el pressupost de despeses del compte de l'Administració de la Generalitat, a fi d'evitar les discrepàncies actualment existents, que dificulten conèixer amb exactitud els drets reconeguts pendents de cobrament del SVS, al tancament de l'exercici pressupostari.

d) L'organisme comptabilitza els interessos percebuts pel seu import líquid, de forma que les retencions sobre els rendiments del capital practicats no figuren registrades com a despesa. Per a complir els principis de pressupost brut i de no compensació entre ingressos i despeses caldria realitzar un ajust per import de les retencions, incrementant el capítol III de "Taxes i altres ingressos" i el capítol II de despeses pel mateix import; aquest ajust, que no ha pogut ser quantificat per no disposar d'un "Major de conceptes del pressupost d'ingressos", tindria un efecte nul sobre el superàvit de l'exercici.

10.3 Conclusiones y recomendaciones

a) Si bien se ha mejorado sustancialmente en este aspecto respecto de los dos ejercicios anteriores, las cifras liquidadas en el presupuesto del SVS como ingresos presupuestarios no coinciden exactamente con las transferencias al SVS contabilizadas en la Cuenta de Administración de la Generalitat, al haberse contabilizado como operación extrapresupuestaria un pago de la Generalitat. Esta deficiencia ha sido subsanada en 1991.

b) Todavía no se ha establecido el sistema de financiación del Sistema Nacional de Salud de acuerdo con los coeficientes de población protegida, por lo que la financiación del SVS se establece, conforme al decreto de transferencias, en función del porcentaje de participación en el presupuesto del INSALUD de la Comunidad Valenciana respecto del total nacional en el ejercicio 1987, que ascendió al 10,18%.

c) Los derechos pendientes de cobro al 31 de diciembre de 1990 del SVS son los siguientes, clasificados según su origen:

Presupuesto 1988	
-Derechos reconocidos por inundaciones 1987	1.293
Presupuesto 1989	
-Transferencias de la Generalitat pendientes de cobro	3.172
Presupuesto 1990	
-Derechos reconocidos	21.319
TOTAL	25.784

Respecto de estos derechos hay que tener en cuenta que, a 31 de diciembre de 1990:

-No se había llegado todavía a ningún acuerdo sobre la cantidad reclamada por las inundaciones de 1987.

-La cantidad pendiente de pago a la Generalitat Valenciana por parte del INSALUD del ejercicio 1990, deducidos 914 millones correspondientes a 1989, asciende a 16.841 millones de pesetas.

-El SVS tiene contabilizadas como transferencias pendientes de cobro de la Generalitat del ejercicio 1989 y 1990, 23.293 millones de pesetas, que tras deducir los 3.818 millones indicados en el párrafo siguiente, supone 19.475 millones de pesetas.

-La Generalitat pagó en 1990, 3.818 millones de pesetas que no fueron registrados por el SVS en su presupuesto de ingresos hasta 1991, en el que se imputaron a resultados de 1989 y 1990.

-Se debe efectuar una conciliación de las cifras que aparecen como pendientes de cobro en el presupuesto del SVS con las correspondientes en el presupuesto de gastos de la Cuenta de la Administración de la Generalitat, con objeto de evitar las discrepancias actualmente existentes, que dificultan conocer con exactitud los derechos reconocidos pendientes de cobro del SVS al cierre del ejercicio presupuestario.

d) El organismo contabiliza los intereses percibidos por su importe líquido, de forma que las retenciones sobre los rendimientos del capital practicados no figuran registradas como gasto. Para cumplir los principios de presupuesto bruto y de no compensación entre ingresos y gastos sería necesario realizar un ajuste por importe de las retenciones, incrementando el capítulo III de Tasas y otros ingresos y el capítulo II de gastos por el mismo importe; este ajuste, que no ha podido ser cuantificado por no disponer de un "Mayor de conceptos del Presupuesto de Ingresos", tendría un efecto nulo sobre el superávit del ejercicio.

També de forma indeguda han estat objecte de compensació amb els interessos percebuts, els interessos per descoberts bancaris carregats pels bancs.

11. TRESORERIA

11.1 Informació financera. Comentaris generals

En l'exercici de 1990, la gestió de la tresoreria del SVS s'ha integrat plenament en la de la Generalitat Valenciana, i s'ha posat en funcionament el nou sistema informàtic de gestió comptable, que permet el registre de totes les operacions, bé siguen de naturalesa pressupostària o extrapressupostària. D'acord amb el règim pressupostari establert, els pagaments proposats pel SVS són fets efectius per la tresoreria de la Generalitat, a càrrec dels comptes que aquest organisme manté en institucions financeres, i que es financien bàsicament amb les transferències de fons de l'INSALUD, rebudes per mitjà de la Generalitat Valenciana.

En el curs del nostre treball hem revisat els estats financers i els registres comptables del SVS i obtingut i verificat els saldos dels comptes principals de l'organisme, conciliant els seus imports amb els reflectits en els registres comptables corresponents.

D'acord amb el principi d'unitat de caixa, l'"Estat de situació de fons a 31-12-1990", de l'annex a la liquidació del pressupost de 1990 del Servei Valencià de Salut, recull els saldos derivats tant de les operacions pressupostàries com de les extrapressupostàries. Aquest estat inclou les existències inicials entre els moviments de l'exercici; l'existència pressupostària inicial era de menys 2.885 milions de pessetes, i l'extrapressupostària de 3.578 milions de pessetes (de signe positiu); aquestes xifres figuren en el dit estat com a majors pagaments i majors cobraments, respectivament.

También de forma indebida, han sido objeto de compensación con los intereses percibidos los intereses por descubiertos bancarios cargados por los bancos.

11. TESORERIA

11.1 Información financiera. Comentarios generales

En el ejercicio 1990 la gestión de la Tesorería del SVS se ha integrado plenamente en la de la Generalitat Valenciana, y se ha puesto en funcionamiento el nuevo sistema informático de gestión contable, que permite el registro de todas las operaciones, sean éstas de naturaleza presupuestaria o extrapresupuestaria. De acuerdo con el régimen presupuestario establecido, los pagos propuestos por el SVS son hechos efectivos por la Tesorería de la Generalitat, con cargo a las cuentas que dicho organismo mantiene en instituciones financieras, y que se financian básicamente con las transferencias de fondos del INSALUD, recibidas a través de la Generalitat Valenciana.

En el curso de nuestro trabajo hemos revisado los estados financieros y los registros contables del SVS y obtenido y verificado los saldos de las cuentas principales del Organismo, conciliando sus importes con los reflejados en los registros contables correspondientes.

De acuerdo con el principio de unidad de caja, el "Estado de situación de fondos a 31-12-1990" del Anexo a la Liquidación del presupuesto de 1990 del Servicio Valenciano de Salud recoge los saldos derivados tanto de las operaciones presupuestarias como de las extrapresupuestarias. Dicho estado incluye las existencias iniciales entre los movimientos del ejercicio; la existencia presupuestaria inicial era de menos 2.885 millones de pesetas, y la extrapresupuestaria de 3.578 millones de pesetas (de signo positivo), estas cifras figuran en dicho estado como mayores pagos y mayores cobros, respectivamente.

	EXIST. INICIAL	COBROS	PAGOS	EXIST. FINAL
Presupuesto	(2.885)	201.626	(213.985)	(15.244)
Extrapresupuestarios	3.578	39.998	(22.058)	21.518
TOTAL	693	241.624	(236.043)	6.274

Cuadro 11.1

Les existències finals de 6.274 milions de pessetes es componen d'un saldo negatiu de 15.244 milions de pessetes en la caixa pressupostària, i no es compensa amb el saldo positiu de 21.518 milions de pessetes de la caixa extrapressupostària.

11.2 Conclusiones i recomanacions

a) Com s'ha indicat en l'apartat anterior, les existències finals de la caixa pressupostària tenen un import de menys 15.244 milions de pessetes. Aquest dèficit porta implícit que per satisfer alguns pagaments de naturalesa pressupostària s'ha recorregut a fons extrapressupostaris.

b) En l'exercici de 1990 la implantació efectiva del nou sistema informàtic ha fet possible la integració de la gestió comptable i de la tresoreria del SVS en la de la Generalitat

Las existencias finales de 6.274 millones de pesetas se componen de un saldo negativo de 15.244 millones de pesetas en la caja presupuestaria, compensado con el saldo positivo de 21.518 millones de pesetas de la caja extrapresupuestaria.

11.2 Conclusiones y recomendaciones

a) Como se ha indicado en el apartado anterior las existencias finales de la caja presupuestaria tienen un importe de menos 15.244 millones de pesetas. Este déficit lleva implícito que para satisfacer algunos pagos de naturaleza presupuestaria se ha recurrido a fondos extrapresupuestarios.

b) En el ejercicio de 1990 la implantación efectiva del nuevo sistema informático ha hecho posible la integración de la gestión contable y de la Tesorería del SVS en la de la

Valenciana, la qual cosa ha permès el compliment de les disposicions vigents en matèria d'ordenament de pagaments i l'adequat registre de totes les operacions, bé siguen de naturalesa pressupostària o extrapressupostària.

12. OPERACIONES EXTRAPRESSUPUESTARIAS

12.1 Informació financera. Comentaris generals

Les operacions extrapressupostàries es generen en connexió amb transaccions pressupostàries, però no afecten directament el pressupost de l'exercici. Constitueixen bàsicament partides per compte aliè i pendents d'aplicació, formades en la seua major part per retencions sobre nòmines.

Per virtut del principi d'unitat de caixa establert per l'article 3 de la Llei 4/1984, d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana, aquests fons es gestionen junt amb els pressupostaris.

Els estats anuals retuts pel Servei Valencià de Salut inclouen l'"Estat de situació de fons a 31-12-90", que reflecteix el moviment i el saldo final de les caixes pressupostària i extrapressupostària. La llista elaborada pel SVS del "Resum de moviments de fons extrapressupostaris per centre de despesa", mostra el desglossament per conceptes i centres de partides corresponents a aquestes transaccions. En els següents quadres 12.1 i 12.2, es mostren respectivament, en milions de pessetes, el resum dels moviments de fons extrapressupostaris i un detall dels principals conceptes que s'hi inclouen.

Generalitat Valenciana, lo cual ha permitido el cumplimiento de las disposiciones vigentes en materia de ordenación de pagos y el adecuado registro de todas las operaciones, sean éstas de naturaleza presupuestaria o extrapresupuestaria.

12. OPERACIONES EXTRAPRESUPUESTARIAS

12.1 Información financiera. Comentarios generales

Las operaciones extrapresupuestarias se generan en conexión con transacciones presupuestarias, pero no afectan directamente al presupuesto del ejercicio. Constituyen básicamente partidas por cuenta ajena y pendientes de aplicación, formadas en su mayor parte por retenciones sobre nóminas.

En virtud del principio de unidad de caja establecido por el artículo 3 de la Ley 4/1984, de Hacienda Pública de la Generalitat Valenciana, estos fondos se gestionan junto con los presupuestarios.

Los estados anuales rendidos por el Servicio Valenciano de Salud incluyen el "estado de situación de fondos a 31-12-90", que refleja el movimiento y saldo final de las cajas presupuestaria y extrapresupuestaria. El listado elaborado por el SVS de "Resumen de movimientos de fondos extrapresupuestarios por centro de gasto" muestra el desglose por conceptos y centros de las partidas correspondientes a estas transacciones. En los siguientes cuadros 12.1 y 12.2 se muestra respectivamente, en millones de pesetas, el resumen de los movimientos de fondos extrapresupuestarios y un detalle de los principales conceptos incluidos en los mismos.

Existencia inicial a 1-01-90	3.578
Cobros	39.998
Pagos	(22.058)
Existencia final a 31-12-90	21.518

Cuadro 12.1

DENOMINACION	COBROS	PAGOS	EXIST. FINAL
Retenciones en nómina por I.R.P.F.	13.747	851	12.896
Cuotas Seguridad Social	17.947	17.660	287
Fondos pendientes de formalización	7.248	4	7.244
Otros	550	267	283
TOTAL ejercicio 1990	39.492	18.782	20.710
Saldos ejercicio 1989	4.084	3.276	808
TOTAL	43.576	22.058	21.518

Cuadro 12.2

El saldo a 31 de diciembre de 1990 és excessiu, ja que representa el 49,4% dels ingressos de l'exercici. Pel que fa a la composició d'aquest saldo destaca en primer lloc la

El saldo a 31 de diciembre de 1990 es excesivo, pues representa el 49,4% de los ingresos del ejercicio. En cuanto a la composición de este saldo destaca en primer lugar la par-